

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΙΕΡΙΑΣ

ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙΛΗΨΕΩΝ

Τίτλος:

"Enhancing the Mental Health of Greek Adolescent Students and Managing Stress in the Age of Digital Overload"
[A8-2]

1^{ος} συγγραφέας:

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΖΩΤΟΥ
Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια ΔΙ.ΠΑ.Ε
elina_z@windowslive.com

Περίληψη:

This article, accompanied by a quantitative study, explores the mental health of Greek adolescent students and their ability to manage stress in the context of modern digital overload. It highlights the increasing emotional burden experienced by teenagers due to the excessive use of digital technologies and social media, which often leads to heightened anxiety, sleep disturbances, and low self-esteem. The article emphasizes the urgent need for systematic support mechanisms within schools and families to strengthen adolescents' emotional resilience. A quantitative survey of 800 parents of high school and middle school students revealed widespread concern regarding their children's stress levels, screen time habits, and lack of adequate psychological support in the school environment. The majority of parents expressed willingness to participate in parental guidance seminars and underlined the necessity for school-based mental health programs, including the presence of professional school psychologists. Combining theoretical insights with empirical data, this work underscores the importance of multi-level interventions involving schools, families, and public policy. Key strategies include mental health education, digital literacy, and the promotion of supportive family-school collaboration to protect and enhance the mental well-being of Greek adolescents in the digital era.

Τίτλος:

Η αξιοποίηση της Εκπαιδευτικής Ρομποτικής και της Επαυξημένης Πραγματικότητας για την ενίσχυση των κοινωνικών δεξιοτήτων των παιδιών με ΔΕΠΥ: Οριοθετημένη Ανασκόπηση Πεδίου (Scoping Review)
[A4-4]

1^{ος} συγγραφέας:

ΜΑΡΙΑ ΚΟΥΚΟΥΝΑΡΑ
Υποψήφια Διδάκτωρ ΤΕΠΑΕ ΑΠΘ και Εκπαιδευτικός ΠΕ70
mkoukouf@nured.auth.gr

2^{ος} συγγραφέας:

ΚΟΡΙΝΑ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΤΕΠΑΕ ΑΠΘ
khatzinikolaou@nured.auth.gr

Περίληψη:

Η Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής και Υπερκινητικότητας (ΔΕΠΥ) είναι μία συχνή νευροαναπτυξιακή διαταραχή, η οποία εμφανίζεται κατά την νηπιακή και παιδική ηλικία και χαρακτηρίζεται από συμπτώματα απροσεξίας, διάσπασης προσοχής, παρορμητικότητας και υπερκινητικότητας. Για να μπορέσουν να ενισχυθούν τα παιδιά με ΔΕΠΥ στους διάφορους τομείς των αναπτυξιακών τους ελλειμμάτων, έχουν πραγματοποιηθεί παρεμβάσεις που χρησιμοποιούν καινοτόμες τεχνολογίες όπως την Εκπαιδευτική Ρομποτική και την Επαυξημένη Πραγματικότητα, καθώς η αξιοποίησή τους μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη των γνωστικών και κοινωνικών τους δεξιοτήτων. Η παρούσα οριοθετημένη ανασκόπηση πεδίου στοχεύει στην διερεύνηση εφαρμογών που αξιοποιούν την Εκπαιδευτική Ρομποτική και την Επαυξημένη Πραγματικότητα για την ενίσχυση των κοινωνικών δεξιοτήτων των παιδιών με ΔΕΠΥ. Σύμφωνα με τις έρευνες της ανασκόπησης, τα ρομπότ και τα συστήματα ΕΠ αυξάνουν την εμπλοκή των παιδιών με ΔΕΠΥ στην μαθησιακή διαδικασία, βελτιώνουν την προσοχή και την συγκέντρωσή τους, ενισχύουν τα κίνητρά τους για μάθηση, ενδυναμώνουν τις θετικές συμπεριφορές τους και διευκολύνουν την αναγνώριση των συναισθημάτων τους.

Τίτλος:

Δράσεις σχολικού εκφοβισμού σε μονάδα ειδικής αγωγής σε ένα διαπολιτισμικό περιβάλλον
[A5-8]

1^{ος} συγγραφέας:

ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΟΝΙΑΡΗ
ΕΝΕΕΓΥΛ Λάρισα

demyapr81@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΑΦΤΟΥΛΗΣ
2ο Δημοτικό Σχολείο Γιάννουλης
raftoulis23@hotmail.com

3^{ος} συγγραφέας:

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΓΚΙΩΣΗ
ΕΚΠΑ
angelarmp2@gmail.com

Περίληψη:

Η παρούσα ερευνητική εργασία αποτελεί μια προσπάθεια, αρχικά, ανάλυσης του πλαισίου και περιεχομένου δράσης αναφορικά με δράση πρόληψης φαινομένων ενδοσχολικής βίας που επρόκειτο να υλοποιηθεί σε σχολική μονάδα ειδικής αγωγής κι εκπαίδευσης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η επιλογή της συγκεκριμένης διαπολιτισμικής δράσης κι εργασίας σχετίζεται με τη βία και δη με τη βία μαθητών/τριών σχολικής μονάδας ειδικής αγωγής με μαθητές από ποικίλα εθνοπολιτισμικά υπόβαθρα. Ειδικότερα, θα γίνει μια βιβλιογραφική κάλυψη του πολύκροτου φαινομένου της ενδοσχολικής βίας, γνωστού ως «Bullying». Κατόπιν, θα γίνει ενδελεχής αναφορά στον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας των Ενιαίων Ειδικών Επαγγελματικών Γυμνασίων Λυκείων της χώρας μας παραθέτοντας, ταυτόχρονα και εννοιολογική αποσαφήνιση της έννοιας της «διαπολιτισμικότητας». Αποτελεί, αναντίρρητη, πραγματικότητα ότι οι έννοιες της διαπολιτισμικής και συμπεριληπτικής εκπαίδευσης είναι άρρηκτα συνδεδεμένες καθώς αποσκοπούν στη μάθηση όλων, ανεξαιρέτως, των παιδιών. Για την υλοποίηση της παραπάνω πρότασης εφαρμόζονται και χρησιμοποιούνται παρόμοιες τεχνικές και μέθοδοι διδασκαλίας που στοχεύουν στην καλλιέργεια συνεργατικής συνείδησης και κουλτούρας μέσω της εμπλοκής των παιδιών σε σχολικές δραστηριότητες που προωθούν τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας αναπτύσσοντας φιλικές σχέσεις στους κόλπους του σχολείου. Μέσω ακόμη και της συνεργασίας των εκπαιδευτικών και της αναμόρφωσης των εκπαιδευτικών πρακτικών εφαρμόζονται διαπολιτισμικές αξίες και πρακτικές που ευνοούν τη συμπεριληπτική εκπαίδευση.

Τίτλος:

Τεχνητή Νοημοσύνη και μετατροπή της επιστημονικής γνώσης σε διδακτική: Συγκριτική ανάλυση διεθνών πολιτικών
[A3-10]

1^{ος} συγγραφέας:

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΖΑΓΚΟΤΑΣ
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
zagkotas@gmail.com

Περίληψη:

Η παρούσα εισήγηση εξετάζει κατά πόσο η διαδικασία της μετατροπής της επιστημονικής γνώσης σε περιεχόμενο διδασκαλίας με χρήση τεχνητής νοημοσύνης (Τ.Ν.) προσεγγίζεται, ρητά ή έμμεσα, στα επίσημα πολιτικά κείμενα τριών διεθνών οργανισμών: του Ο.Ο.Σ.Α. (2023), της UNESCO (2021) και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2020). Αρχικά, αναλύονται θεωρητικά οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι που εγείρονται όταν η Τ.Ν. εμπλέκεται ανεξέλεγκτα στη διαδικασία μετατροπής της επιστημονικής γνώσης σε διδακτική. Στο ερευνητικό μέρος, επιχειρείται συγκριτική ανάλυση των θέσεων των τριών οργανισμών ως προς προβληματισμούς που εντοπίζονται σχετικά με την ενσωμάτωση της Τ.Ν. στην εκπαιδευτική πράξη. Η ανάλυση δείχνει ότι, παρότι υπάρχουν κοινές αναφορές σε ζητήματα παιδαγωγικής σκοποθεσίας και σχεδιασμού, η έννοια της μετατροπής της επιστημονικής γνώσης σε διδακτική απουσιάζει ως ρητός στόχος των διεθνών στρατηγικών.

Τίτλος:

Ο ρόλος του Συντονιστή Γνωστικού Πεδίου στο μάθημα των μαθηματικών
[A2-11]

1^{ος} συγγραφέας:

ΑΡΓΥΡΙΟΣ ΦΥΝΤΑΝΑΚΗΣ
Μαθηματικός ΓΕ.Λ. Σύρου
arfyn@sch.gr

Περίληψη:

Η παρούσα εργασία εστιάζει στον ρόλο του/της Συντονιστή/στριας Γνωστικού Πεδίου του μαθήματος των μαθηματικών στην υποστήριξη της διαφοροποιημένης και συμπεριληπτικής διδασκαλίας στο πλαίσιο του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος. Αξιοποιώντας σύγχρονη βιβλιογραφία από τα πεδία της Διδακτικής των Μαθηματικών, της Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης και της Επαγγελματικής Μάθησης των Εκπαιδευτικών, αναδεικνύει την ανάγκη παιδαγωγικού επαναπροσδιορισμού του τρόπου οργάνωσης της διδακτικής πράξης και του ρόλου του συντονιστή όχι ως διαχειριστικού στελέχους, αλλά ως φορέα παιδαγωγικής συνοχής και συλλογικού αναστοχασμού. Το κενό που επιχειρεί να καλύψει αφορά την απουσία συστηματικής εστίασης στον ρόλο του συντονιστή ως κρίσιμου μοχλού για την καλλιέργεια κουλτούρας συνεργασίας, διαφοροποίησης και επαγγελματικής ενδυνάμωσης στο γνωστικό αντικείμενο των μαθηματικών. Μέσα από ανάλυση θεωρητικών παραδοχών και προτάσεις εφαρμογής προσαρμοσμένες στα δεδομένα του ελληνικού σχολείου, επιχειρείται να διαμορφωθεί ένα πλαίσιο σκέψης και δράσης που συνδέει τη θεωρία με την καθημερινή διδακτική πρακτική.

Τίτλος:
Artificial Intelligence as an Educational Tool in Primary Education
[A3-16]

1^{ος} συγγραφέας:
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΑΤΖΟΥΛΗΣ
2nd Primary School of Farkadona
dihatzou@sch.gr

Περίληψη:

The incorporation of Artificial Intelligence (AI) in primary education represents a significant advancement in contemporary teaching methods. The ability of AI to tailor learning experiences, create interdisciplinary links, and improve critical thinking skills is influencing the interactions between educators and students. This paper investigates the function of AI as an educational resource, assessing its use in primary classrooms, advantages, obstacles, and wider ramifications. Through the examination of theoretical models, case studies, and real-world applications, this study highlights the potential of AI to fundamentally change the landscape of education for future learners.

Τίτλος:
Συμβολή της πληροφορικής στην ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων σε μαθητές δημοτικού σχολείου
[A4-17]

1^{ος} συγγραφέας:
ΒΑΪΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ
2ο Δημοτικό Σχολείο Φαρκαδόνας
vaianagnos@sch.gr

2^{ος} συγγραφέας:
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΑΤΖΟΥΛΗΣ
2ο Δημοτικό Σχολείο Φαρκαδόνας
dihatzou@sch.gr

Περίληψη:

Η Επιστήμη της Πληροφορικής αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο ως ζωτικό μέρος της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, εξοπλίζοντας τους μαθητές με τεχνικές δεξιότητες που τους προετοιμάζουν για τις απαιτήσεις της ψηφιακής εποχής. Ωστόσο, οι συνεισφορές της εκτείνονται πέρα από την τεχνική επάρκεια. Οι τεχνολογίες πληροφορίας διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην προώθηση των κοινωνικών δεξιοτήτων μεταξύ των μαθητών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Συμμετέχοντας σε συνεργατικά έργα, δραστηριότητες επίλυσης προβλημάτων και διαδραστικές τεχνολογίες, οι μαθητές μαθαίνουν την ομαδική εργασία, την επικοινωνία, την ενσυναίσθηση και την κριτική σκέψη. Αυτή η εργασία διερευνά πώς τα προγράμματα σπουδών και τα εργαλεία της επιστήμης των υπολογιστών συμβάλλουν στην κοινωνική ανάπτυξη των μαθητών, τονίζοντας το ρόλο τους στη δημιουργία ολοκληρωμένων ατόμων ικανών να ευδοκιμήσουν στις σύγχρονες, διασυνδεδεμένες κοινωνίες.

Τίτλος:
Η παιδαγωγική αξιοποίηση των επίσημων μουσικών βίντεο ως μέσο για την ολιστική προσέγγιση των σύγχρονων δημοφιλών τραγουδιών στο μάθημα της Μουσικής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Το παράδειγμα του τραγουδιού Tucutum.
[A10-18]

1^{ος} συγγραφέας:
ΕΥΓΕΝΙΑ ΚΑΡΟΥΜΠΑΛΗ
Πρότυπο Γυμνάσιο Πατρών
jennykaroumpali@hotmail.com

Περίληψη:

Η πλειονότητα των σύγχρονων δημοφιλών τραγουδιών διαθέτει επίσημο μουσικό βίντεο, προϊόν των δισκογραφικών εταιριών όπου οι εικόνες τα συμπληρώνουν αποσκοπώντας στην εμπορική προώθησή τους. Καθώς τα μουσικά βίντεο είναι πολυτροπικά αντικείμενα όπου υπάρχει αλληλεπίδραση μουσικής, ποιητικού κειμένου και εικόνας, που βρίσκονται σε διαλεκτική σχέση είναι τα πλέον κατάλληλα για την ολιστική προσέγγιση των σύγχρονων δημοφιλών τραγουδιών στο μάθημα της Μουσικής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η ολιστική αυτή προσέγγιση είναι σύμφωνη με το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών Μουσικής Γυμνασίου. Στο διδακτικό αυτό σενάριο αξιοποιήθηκε παιδαγωγικά το επίσημο μουσικό βίντεο του τραγουδιού Tucutum. Μεταξύ των μαθησιακών στόχων του συγκαταλέγονται η συσχέτιση της επιλογής του μουσικού οργάνου που παίζει το riff και της οπτικής αφήγησης στο επίσημο μουσικό βίντεο με το πλαίσιο δημιουργίας του τραγουδιού αυτού. Το διδακτικό αυτό σενάριο εφαρμόστηκε σε τμήματα του Προτύπου Γυμνασίου Πατρών τις σχολικές χρονιές 2023 – 2024 και 2024 – 2025 όπου τραγούδι αυτό βρισκόταν στις μουσικές προτιμήσεις των μαθητών/τριών. Σε γενικές γραμμές οι μαθησιακοί στόχοι επιτεύχθηκαν.

Τίτλος:
Δημοκρατία στην τάξη: Δεξιότητες ζωής στο Γυμνάσιο/Λύκειο
[A6-19]

1^{ος} συγγραφέας:
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ ΣΥΒΑΚΑ

Περίληψη:

Η εισήγηση παρουσιάζει μια εκπαιδευτική παρέμβαση που αποσκοπεί στην ενδυνάμωση της δημοκρατικής κουλτούρας στο Γυμνάσιο και το Λύκειο, μέσα από την καλλιέργεια βασικών δεξιοτήτων ζωής. Στο επίκεντρο της παρέμβασης βρίσκονται αξίες όπως η συνεργασία, η ενσυναίσθηση, η υπευθυνότητα, η ανοχή στη διαφορετικότητα και η ικανότητα επίλυσης συγκρούσεων. Μέσα από βιωματικές, διαθεματικές και συμμετοχικές δραστηριότητες, οι μαθητές ενθαρρύνονται να αναλάβουν ενεργό ρόλο στη διαμόρφωση ενός σχολικού περιβάλλοντος δημοκρατικού και συμπεριληπτικού. Η παρέμβαση περιλαμβάνει εργαστήρια διαλόγου, δημιουργία συμβουλίου τάξης, εφαρμογή τεχνικών επίλυσης συγκρούσεων, καθώς και δράσεις κοινοτικής εμπλοκής. Η προσέγγιση αυτή μετατρέπει την τάξη σε πεδίο ενεργού μάθησης και κοινωνικής πράξης, συμβάλλοντας στη διαμόρφωση μαθητών με κοινωνική υπευθυνότητα και ενεργή πολιτεότητα. Το σχολείο νοείται ως κοινότητα δημοκρατίας, διαλόγου και ενδυνάμωσης.

Τίτλος:

Συνεργασία γονέων και εκπαιδευτικών γενικής αγωγής στην εκπαίδευση των παιδιών με διάγνωση ΔΑΦ: Διευκολυντές και εμπόδια [A6-21]

1^{ος} συγγραφέας:

ΣΟΝΙΑ ΦΙΛΟΚΩΣΤΑ
4ο Νηπιαγωγείο Συκεών Θεσ/νίκης- ΠΕ Δυτ. Θεσ/νίκης
filokosta@gmail.com

Περίληψη:

Ο σκοπός της έρευνας ήταν να διερευνηθεί η επικοινωνία και η συνεργασία ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς γενικής αγωγής και τις μητέρες παιδιών με διάγνωση διαταραχής αυτιστικού φάσματος (ΔΑΦ), που είναι μαθητές/μαθήτριες στο νηπιαγωγείο, στην α' και β' δημοτικού και ειδικότερα τα εμπόδια και οι διευκολυντές της μεταξύ τους συνεργασίας. Για τη σχεδίαση και υλοποίηση της έρευνας, χρησιμοποιήθηκε η ποιοτική μέθοδος συλλογής δεδομένων, με τη χρήση ημιδομημένων συνεντεύξεων. Το δείγμα αποτελούνταν από 30 συμμετέχοντες (15 μητέρες και 15 εκπαιδευτικούς) και ακολουθήθηκε η θεματική ανάλυση για την κωδικοποίηση των αποτελεσμάτων. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, στη συνεργασία προτιμάται η συχνή διαπροσωπική επικοινωνία με τη μορφή της άτυπης διαδικασίας για τις μητέρες και της τυπικής και πιο περιορισμένης σε χρονική διάρκεια για τους εκπαιδευτικούς, όπου υπάρχει η δυνατότητα και για τις δυο πλευρές να συνδιαμορφώνεται το περιεχόμενο και να αίρονται τα πιθανά εμπόδια. Ως σοβαρό εμπόδιο της επικοινωνίας αναφέρθηκε από τους εκπαιδευτικούς η μη αποδοχή των γονέων της ΔΑΦ για το παιδί τους, ενώ από τις μητέρες τονίστηκε η ελλιπής κατάρτιση πολλών εκπαιδευτικών. Τα οφέλη από μια εποικοδομητική συνεργασία είναι πολλαπλά, όπως διατυπώθηκε διεξοδικά από όλους τους συμμετέχοντες, ενώ οι τρόποι βελτίωσης της συνεργασίας συναρτώνται και με εξωγενείς παράγοντες.

Τίτλος:

Το μοντέλο ADDIE και η εφαρμογή του στο μάθημα των Λατινικών στο Λύκειο. Μία πρόταση διδασκαλίας με θέμα «Οι γυναίκες της αρχαίας Ρώμης μέσα από τα σχολικά κείμενα» [A4-22]

1^{ος} συγγραφέας:

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΝΑΣΙΟΥ
Εκπαιδευτικός ΠΕ 02, ΠΕ 91,01 Προτύπου Γενικού Λυκείου Πατρών
helenkaran1@yahoo.gr

Περίληψη:

Η παρούσα εισήγηση εστιάζει στον σχεδιασμό μίας θεματικής ενότητας του μαθήματος των Λατινικών βάσει του μοντέλου ADDIE. Η διδασκαλία της ενότητας πραγματοποιείται εξ ολοκλήρου με την επικουρία των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), η οποία αναπλαισιώνει ένα παραδοσιακά θεωρητικό αντικείμενο. Ψηφιακά μέσα, όπως ψηφιακές πλατφόρμες και Ανοιχτοί Εκπαιδευτικοί Πόροι επιστρατεύονται για να έρθουν σε πέρας οι στόχοι που κάθε φορά τίθενται. Η θεματική ενότητα άπτεται της θέσης των γυναικών στην αρχαία Ρώμη. Στο πλαίσιο αυτό οι μαθητές/μαθήτριες έρχονται σε επαφή με γυναικείες μορφές οι οποίες υπάρχουν στα κείμενα, αξιολογούν τη θέση τους στην κοινωνία και την ιστορία και δημιουργούν νέο υλικό, κειμενικό και ψηφιακό.

Τίτλος:

Αξιοποιώντας τα αποθέματα γνώσης των μαθητών στη διδασκαλία των μαθηματικών [A7-24]

1^{ος} συγγραφέας:

ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ
Φιλολόγος ΠΕ02 ΓΕ.Λ. Σύρου
arfyn@sch.gr

2^{ος} συγγραφέας:

ΑΡΓΥΡΙΟΣ ΦΥΝΤΑΝΑΚΗΣ
Μαθηματικός ΠΕ03 ΓΕ.Λ. Σύρου
argifyn@gmail.com

Περίληψη:

Η αυξανόμενη πολιτισμική και γλωσσική ποικιλομορφία στις σχολικές τάξεις επιβάλλει την αναθεώρηση των παραδοσιακών διδακτικών προσεγγίσεων στα μαθηματικά. Οι μαθητές φέρουν εμπειρίες, γνώσεις και πολιτισμικές πρακτικές που μπορούν να λειτουργήσουν ως γέφυρες προς τη σχολική γνώση. Η θεώρηση των μαθηματικών ως ουδέτερης, παγκόσμιας γλώσσας έχει αμφισβητηθεί, καθώς πρόκειται για γνώση ενσωματωμένη σε πολιτισμικά και ιστορικά πλαίσια. Η θεωρία των Funds of Knowledge αναγνωρίζει τις οικογενειακές και κοινοτικές πρακτικές ως έγκυρες μορφές γνώσης. Η διδασκαλία που ξεκινά από τη βιωμένη εμπειρία ενισχύει τη συμμετοχή και την κατανόηση. Η παρούσα εργασία αναδεικνύει τις δυνατότητες αξιοποίησης των πολιτισμικών αποθεμάτων των μαθητών στη μαθηματική εκπαίδευση και προτείνει ένα παιδαγωγικό πλαίσιο που ενισχύει τη διδακτική δικαιοσύνη, τη μαθησιακή ένταξη και την ουσιαστική κατανόηση σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα.

Τίτλος:

Η Σχέση μεταξύ Ηγεσίας στην Εκπαίδευση και Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
[A2-25]

1^{ος} συγγραφέας:

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΑΙΣΩΠΟΥ

Καθηγήτρια Αγγλικών (ΠΕ06) στο 2ο Δημοτικό Σχολείο Ναυπλίου
katerina_aisopou@hotmail.com

Περίληψη:

Η ηγεσία αποτελεί καθοριστικό παράγοντα που επηρεάζει την ακαδημαϊκή επίδοση των μαθητών. Η αποτελεσματική εκπαιδευτική ηγεσία διαμορφώνει την κουλτούρα του σχολείου, κινητοποιεί τους εκπαιδευτικούς και ενδυναμώνει τους μαθητές, δημιουργώντας ένα υποστηρικτικό περιβάλλον που προάγει την υψηλή επίδοση. Οι μετασχηματιστικοί ηγέτες εμπνέουν καινοτομία και ανθεκτικότητα, ενώ οι ηγέτες με έμφαση στην παιδαγωγική καθοδήγηση βελτιώνουν την ποιότητα της διδασκαλίας και ευθυγραμμίζουν το αναλυτικό πρόγραμμα με τους μαθησιακούς στόχους. Η συμμετοχική και η υπηρετική μορφή ηγεσίας ενισχύουν περαιτέρω την ακαδημαϊκή επιτυχία μέσω της συνεργασίας, της συμμετοχής των μαθητών και της ολιστικής ανάπτυξης. Η ευέλικτη ηγεσία είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση των διαφορετικών εκπαιδευτικών πλαισίων και την προώθηση της ισότητας. Συνολικά, η ισχυρή και προσαρμοστική ηγεσία δεν είναι απλώς μια διοικητική ανάγκη, αλλά μια μεταμορφωτική δύναμη που επιτρέπει στα σχολεία να καλλιεργούν περιβάλλοντα υψηλών επιδόσεων και ένταξης, όπου όλοι οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να αναπτυχθούν.

Τίτλος:

Ο παιδαγωγικός ρόλος της Σχολικής Βιβλιοθήκης και η Εμπειρία Οργάνωσης της σε Δημόσιο Σχολείο
[A2-27]

1^{ος} συγγραφέας:

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Υπουργείο Παιδείας/Εκπαιδευτικός ΠΕ70
fanpap@sch.gr

Περίληψη:

Η σχολική βιβλιοθήκη στον 21ο αιώνα επαναπροσδιορίζεται ως ζωντανός παιδαγωγικός πυρήνας, με έμφαση στη φιλιανγνωσία, τη συνεργατική μάθηση και την ενίσχυση της αυτόνομης γνώσης. Παρά τη θεσμική αναγνώριση και τη δημιουργία Δικτύου Σχολικών Βιβλιοθηκών, η έλλειψη χρηματοδότησης και εξειδικευμένου προσωπικού περιορίζει τη λειτουργικότητά τους. Ωστόσο, η βιβλιοθήκη μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στην ισότιμη πρόσβαση στη γνώση, ειδικά για μαθητές από μη προνομιούχα περιβάλλοντα. Τα παιδαγωγικά οφέλη της σχετίζονται με την ανάπτυξη δεξιοτήτων, τη συναισθηματική ωρίμανση και την ενίσχυση της αναγνωστικής κουλτούρας. Τέλος, η λειτουργία της βιβλιοθήκης ως εργαλείου μάθησης εξαρτάται καθοριστικά από τη στήριξη της σχολικής ηγεσίας και της ευρύτερης κοινότητας.

Τίτλος:

Ολοκαύτωμα: η άβεστη φλόγα της μνήμης
[A4-31]

1^{ος} συγγραφέας:

ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΣΤΕΦΑΝΗ

1ο Γενικό Λύκειο Πανοράματος
xarastefani@yahoo.gr

Περίληψη:

Το εκπαιδευτικό σενάριο επικεντρώνεται στη μελέτη του Ολοκαυτώματος σύμφωνα με τα νέα Προγράμματα Σπουδών Ιστορίας Γ' Λυκείου ώστε οι εκπαιδευτικοί να γνωρίσουν νέες μεθόδους που θα βοηθήσουν τους μαθητές/τριες μέσα από τη διαδραστική και βιωματική μάθηση να προσεγγίσουν το θέμα, εμβαθύνουν σε όλες τις πτυχές του και να γίνει η σύνδεσή της με τη σύγχρονη εποχή. Οι δραστηριότητες που θα υλοποιήσουν οι μαθητές/τριες επικεντρώνονται στη μελέτη πρωτογενών και δευτερογενών ιστορικών πηγών και ποικίλων ψηφιακών εκπαιδευτικών ιστοσελίδων που θα συμβάλλουν στο να οικοδομήσουν την ιστορική τους γνώση και να τη συνδέσουν με το σύγχρονο ιστορικό γίνεσθαι. Με αυτόν τον τρόπο θα επιτευχθεί η διαμόρφωση της ιστορικής σκέψης και κρίσης των μαθητών αφού συμμετέχουν ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία σχετικά με την κατάκτηση της γνώσης, την ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων, την καλλιέργεια της ανεκτικότητας και απάλειψη ρατσιστικών πρακτικών.

Τίτλος:

Η Συμπερίληψη μέσα από την Τέχνη, όπως την αντιλαμβάνονται οι εκπαιδευτικοί προσχολικής αγωγής
Ποιοτική έρευνα
[A1-35]

1^{ος} συγγραφέας:

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΑΚΗ
avgoustakik@gmail.com

Περίληψη:

Η έννοια της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης είναι ένα είδος εκπαίδευσης που αποβλέπει στην αποδοχή όλων των παιδιών, σε γενικά σχολεία ανεξάρτητα από το ιστορικό τους. Η συμπεριληπτική εκπαίδευση, βασίζεται στην απλή ιδέα ότι κάθε παιδί αποτιμάται εξίσου και αξίζει τις ίδιες ευκαιρίες και εμπειρίες με τα υπόλοιπα παιδιά. Το προσχολικό περιβάλλον είναι σημαντικός τόπος ώστε τα παιδιά να αναπτύξουν φιλίες και να διδαχθούν κοινωνικές δεξιότητες. Η τέχνη και ιδιαίτερα η τέχνη του ρυθμού, καθώς και οι παρεμβάσεις που βασίζονται σε αυτή, είναι πιθανό να βοηθήσουν τα παιδιά με διαταρακτικές συμπεριφορές να ξεπεράσουν τα εχθρικά, φοβικά ή αγχωτικά συναισθήματά και αντιδράσεις, αυξάνοντας την ικανοποίηση/ευχαρίστηση. Ιδιαίτερα στους μαθητές με ΔΑΦ παρέχεται η ευκαιρία να βελτιώσουν τις ψυχοκοινωνικές τους δεξιότητες και να συμπεριληφθούν στη συνηθισμένη σχολική τάξη. Επιπρόσθετα, οι αντιλήψεις και η στάση των εκπαιδευτικών απέναντι στους μαθητές με δυσκολίες έχει σημαντικό αντίκτυπο στην συμπεριληπτική εκπαιδευτική διαδικασία. Σύμφωνα με τα παραπάνω, σχεδιάστηκε έρευνα με σκοπό να μελετήσει την επίδραση που ασκεί η εφαρμογή του ψυχοπαιδαγωγικού προγράμματος με βάση το ρυθμό και την κίνηση, *rhythm4inclusion*, στη συμπερίληψη παιδιών με ΔΑΦ σε τυπικές προσχολικές τάξεις. Με βάση το σκοπό της έρευνας, διατυπώθηκε το ερευνητικό ερώτημα: Άλλαξε/ωφελήθηκε η γενικότερη εικόνα της προσχολικής τάξης ως προς το ομαδοσυνεργατικό, ενταξιακό και συμπεριληπτικό πνεύμα μέσα από τη διεξαγωγή του πειραματικού προγράμματος *rhythm4inclusion*, σύμφωνα με τις απόψεις των εκπαιδευτικών που το εφάρμοσαν; Οι απαντήσεις στο παραπάνω ερώτημα, δόθηκαν με συλλογή ποιοτικών δεδομένων σε συνεργασία με τις συμμετέχοντες νηπιαγωγούς. Από την ανάλυση των συνεντεύξεων προκύπτουν θετικές αναφορές ως προς την ανταπόκριση των παιδιών με ΔΑΦ στις δραστηριότητες του προγράμματος, ωστόσο, αναφέρεται ότι συχνά η ανταπόκριση των παιδιών απαιτούσε ιδιαίτερη προσπάθεια από τον εκπαιδευτικό και ότι ο βαθμός ανταπόκρισης των παιδιών με ΔΑΦ στο πρόγραμμα επηρεάζεται από το βαθμό της ιδιαιτερότητας

Τίτλος:

Ανθρωποκεντρική Εκπαιδευτική Ηγεσία: Ο Ρόλος της Ενσυναίσθησης και του Coaching στη Θεωρία και την Πράξη
[A2-36]

1^{ος} συγγραφέας:

ΜΑΡΙΑΝΘΗ ΛΟΥΜΑΚΟΥ
Υποψήφια Διδάκτορας Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
mloumakou@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ
Καθηγητής, Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
athanastas@uop.gr

3^{ος} συγγραφέας:

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΔΕΡΜΑΤΗΣ
Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
zderm@go.uop.gr

Περίληψη:

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να διερευνήσει πώς η συναισθηματική νοημοσύνη, η ενσυναισθητική προσέγγιση και το coaching μπορούν να λειτουργήσουν ως στρατηγικά εργαλεία ενδυνάμωσης και μετασχηματισμού της εκπαιδευτικής ηγεσίας. Η παρούσα ανάλυση δεν βασίζεται σε πρωτογενή έρευνα, αλλά αποτελεί μια θεωρητικά τεκμηριωμένη πρόταση που συνδέει τη σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα με ανθρωποκεντρικές ηγετικές πρακτικές. Το σημερινό σχολείο λειτουργεί μέσα σε ένα σύνθετο και συχνά ασταθές πλαίσιο, το οποίο απαιτεί από τους εκπαιδευτικούς ηγέτες να διαθέτουν περισσότερα από οργανωτικές και διοικητικές ικανότητες. Οι ανάγκες που αναδύονται σχετίζονται κυρίως με την ικανότητα κατανόησης και υποστήριξης των ανθρώπων, την ευαισθησία στη διαχείριση συναισθημάτων και την ικανότητα ενίσχυσης της επαγγελματικής αυτονομίας των εκπαιδευτικών. Σε αυτό το πλαίσιο, η συναισθηματική νοημοσύνη και το coaching μπορούν να προσφέρουν ουσιαστικά εργαλεία ηγετικής δράσης. Η μελέτη εστιάζει στην παρουσίαση θεωρητικών εννοιών, εμπλουτισμένων με ενδεικτικά παραδείγματα από την εκπαιδευτική πράξη, καθώς και στην ανάλυση των δυνατοτήτων και των προκλήσεων που σχετίζονται με την εφαρμογή μιας ενσυναισθητικής και στοχαστικής ηγεσίας. Στόχος είναι η ανάδειξη προσεγγίσεων που μπορούν να ενισχύσουν τη λειτουργία των σχολικών μονάδων, ενθαρρύνοντας τη συνεργασία, την εμπιστοσύνη και τη συνεχή επαγγελματική μάθηση

Τίτλος:

Ο ρόλος της Επιτροπής Διεπιστημονικής Υποστήριξης στην αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού: Προσεγγίσεις πρόληψης και παρέμβασης στο σύγχρονο σχολείο
[A5-38]

1^{ος} συγγραφέας:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΜΑ, MSc Κοινωνική Λειτουργός, πολιτισμική διαμεσολαβήτρια, Δημοτικό σχολείο Ρίου
konstantinank@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

MARIANΘΗ ΛΟΥΜΑΚΟΥ

Εκπαιδευτικός ΠΕ70, MSc, Υποψήφια Διδάκτορας Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Δ.Σ. Ρίου
mloumakou@gmail.com

3^{ος} συγγραφέας:

ΕΛΕΝΗ ΜΗΤΣΟΒΑ

Εκπαιδευτικός ΠΕ 70 ,MSc Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση, MSc Εκπαίδευση Ενηλίκων, Δ.Σ.Ρίου
eleni-mits@hotmail.gr

Περίληψη:

Ο σχολικός εκφοβισμός αποτελεί ένα πολυδιάστατο φαινόμενο που επηρεάζει αρνητικά τη σχολική κοινότητα με σοβαρές ψυχοκοινωνικές συνέπειες στους μαθητές. Η παρούσα εργασία εξετάζει τον ρόλο των Επιτροπών Διεπιστημονικής Υποστήριξης (ΕΔΥ) στην πρόληψη του σχολικού εκφοβισμού, αναλύοντας θεωρητικά πλαίσια, στρατηγικές παρέμβασης και προτεινόμενες πρακτικές. Επιπλέον, παρουσιάζονται πρόσφατα ερευνητικά δεδομένα και προτάσεις πολιτικής για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των ΕΔΥ στο σύγχρονο σχολείο.

Τίτλος:

Ο ρόλος της διεπιστημονικής συνεργασίας και της οικογενειακής εμπλοκής στη συμπερίληψη μαθητή με μαθησιακές δυσκολίες και στην αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού: Μελέτη Περίπτωσης
[A5-39]

1^{ος} συγγραφέας:

ΕΛΕΝΗ ΜΗΤΣΟΒΑ

Εκπαιδευτικός ΠΕ 70 ,MSc Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση, MSc Εκπαίδευση Ενηλίκων, Δ.Σ. Ρίου
eleni-mits@hotmail.gr

Περίληψη:

Η παρούσα μελέτη περίπτωσης εστιάζει στον ρόλο της διεπιστημονικής συνεργασίας και της οικογενειακής εμπλοκής στη διαδικασία συμπερίληψης μαθητή με μαθησιακές δυσκολίες στο σχολικό περιβάλλον, καθώς και στην αντιμετώπιση φαινομένων σχολικού εκφοβισμού. Μέσω της ανάλυσης ενός συγκεκριμένου περιστατικού, αναδεικνύονται οι στρατηγικές που υιοθετήθηκαν από την εκπαιδευτική κοινότητα, τους ειδικούς επαγγελματίες και την οικογένεια του μαθητή, ώστε να υποστηριχθεί η ακαδημαϊκή, κοινωνική και συναισθηματική του ένταξη. Τα αποτελέσματα καταδεικνύουν τη σημασία της συνεργασίας όλων των εμπλεκόμενων φορέων, καθώς και την ανάγκη για συνεχή παρακολούθηση, ευαισθητοποίηση και ενίσχυση των μηχανισμών πρόληψης και παρέμβασης ενάντια στον σχολικό εκφοβισμό.

Τίτλος:

Μελέτη Περίπτωσης Εκπαιδευτικής Ρομποτικής στο Νηπιαγωγείο: Η Ανακύκλωση
[A4-47]

1^{ος} συγγραφέας:

ΕΥΘΑΛΙΑ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ

Σύμβουλος Εκπαίδευσης ΠΕ60 Καβάλας
egrigoriad@sch.gr

Περίληψη:

Η εκπαιδευτική ρομποτική αποτελεί ένα καινούργιο περιβάλλον διδασκαλίας στο πλαίσιο του οποίου λαμβάνει χώρα μια ενεργή διαδικασία μάθησης και οικοδόμησης της γνώσης μέσω εμπειριών και όχι διά της απομνημόνευσης εννοιών, γεγονότων και καθολικών αληθειών (Κόμης, 2004). Σύμφωνα με τον Resnick (Resnick, 2010) «... η επιτυχία στο μέλλον δεν θα βασίζεται στο πόσα ξέρουμε, αλλά στην ικανότητά μας να σκεπτόμαστε και να δρούμε δημιουργικά». Στην παρούσα εργασία θα αναφερθούμε στην εφαρμογή της εκπαιδευτικής ρομποτικής στο Νηπιαγωγείο, στα πλεονεκτήματα που προσφέρονται και ειδικότερα στην ανάπτυξη συμπεριληπτικής, φιλοπεριβαλλοντικής αντίληψης και συμπεριφοράς με χρήση της ρομποτικής. Θα περιγράψουμε την χρήση δύο ρομποτικών συστημάτων, Beebot και Lego WeDo, με τα οποία θα πετύχουμε τον παραπάνω στόχο. Θα παρουσιάσουμε το προγραμματιστικό περιβάλλον των δύο συστημάτων και τα διαγράμματα ροής. Θα ολοκληρώσουμε την εργασία με την αναφορά μας σε πιθανούς κινδύνους και δυσκολίες που θα πρέπει να διαχειριστούμε κατά την εφαρμογή και στα οφέλη στην εκπαίδευση των παιδιών.

Τίτλος:

Φανταζόμαστε και δημιουργούμε το δικό μας παραμύθι μέσα από το Book Creator Θεοί του Ολύμπου: Φύλακες των πλανητών
[A4-49]

1^{ος} συγγραφέας:

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΔΡΙΤΣΑ

4ο Δημοτικό Σχολείο Ναυπλίου
dritsak@gmail.com

Περίληψη:

Στο πλαίσιο ενός διαθεματικού εκπαιδευτικού προγράμματος οι μαθητές συμμετείχαν στη δημιουργία ενός ψηφιακού παραμυθιού που συνδύαζε στοιχεία μυθολογίας, ιστορίας και φυσικών επιστημών. Μέσα από την χρήση του ψηφιακού εργαλείου Book Creator, τα παιδιά έγιναν συγγραφείς,

και εικονογράφοι της δικής τους ιστορίας. Η διαδικασία περιλάμβανε γραπτή σύνθεση, ηχογράφηση, εικαστική έκφραση και ενσωμάτωση ήχων μετατρέποντας το παραμύθι σε μια πολυαισθητηριακή εμπειρία μάθησης. Το πρόγραμμα ενίσχυσε τη φαντασία, τη συνεργασία, τη δημιουργικότητα και την αγάπη για το διάβασμα, ενώ προώθησε την άμιλλα και την εξοικείωση με τα ψηφιακά μέσα. Η δράση αποτέλεσε μια καινοτόμα προσέγγιση διδασκαλίας, αποδεικνύοντας ότι η μάθηση μπορεί να γίνει διασκεδαστική, βιωματική και ουσιαστική, δίνοντας στα παιδιά χώρο να εκφραστούν και να ανακαλύψουν τη γνώση με δημιουργικό και συμμετοχικό τρόπο. Η εμπλοκή όλων των μαθητών ήταν ενεργή, ουσιαστική και με προσωπικό αποτύπωμα, καθώς ένιωσαν πως η φωνή τους έχει αξία. Το αποτέλεσμα ήταν ένα παραμύθι ζωντανό και γεμάτο φαντασία μια πραγματική γιορτή της δημιουργικής, βιωματικής μάθησης. Ένα έργο γεμάτο φαντασία, ουσία και παιδαγωγική δύναμη.

Τίτλος:

Διδακτικό Σενάριο Φυσικών Στ' τάξης για μαθήτρια με προσφυγικό υπόβαθρο σε Τάξη Υποδοχής – Μελέτη περίπτωσης
[A7-55]

1^{ος} συγγραφέας:

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΠΕΡΣΙΔΗ
Συντονίστρια Εκπαίδευσης Προσφύγων
lampriani@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΛΑΜΠΡΙΑΝΗ ΣΩΤΗΡΙΑΔΟΥ
Εκπαιδευτικός ΠΕ70
stylianipersidi@gmail.com

Περίληψη:

Στα πλαίσια του μαθήματος των Φυσικών της ΣΤ' Τάξης Δημοτικού, το συγκεκριμένο διδακτικό σενάριο πραγματεύεται τη διδασκαλία της διδακτικής ενότητας με τίτλο "Ενέργεια" σε μαθήτρια με προσφυγικό υπόβαθρο. Η πραγματοποίηση της διδασκαλίας αυτής βασίστηκε σε συνδυαστικές γλωσσικές προσεγγίσεις και σε στοιχεία του μοντέλου CLIL (Content and Language Integrated Learning - Ολοκληρωμένη Εκμάθηση Περιεχομένου και Γλώσσας). Επίσης αξιοποιήθηκαν άμεσες και έμμεσες τεχνικές διδασκαλίας όπως η διασημειωτική προσέγγιση, ο ενδογλωσσικός ορισμός αλλά και οι κειμενικές ενδείξεις. Το διδακτικό αυτό σενάριο αποσκοπούσε στην ανάπτυξη της ακαδημαϊκής και γλωσσικής ικανότητας της μαθήτριας μέσω της επεξεργασίας ενός πληροφοριακού κειμένου του σχολικού εγχειριδίου, στην εκμάθηση συγκεκριμένου λεξιλογίου ορολογίας και στην ενίσχυση των επικοινωνιακών της δεξιοτήτων. Ταυτόχρονα, στόχο αποτελούσε η ευαισθητοποίηση της μαθήτριας σε περιβαλλοντικά θέματα και κυρίως στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, θεματική σχετική με το Πρόγραμμα Σπουδών "Δράσεις Ενεργού Πολίτη". Η διδασκαλία πραγματοποιήθηκε σε τρεις διδακτικές ώρες. Σύμφωνα με την παιδαγωγική της διαγλωσσικότητας και τη διδασκαλία της γλώσσας με βάση το περιεχόμενο, πρωταρχικό ρόλο διαδραματίζει η επεξήγηση και τήρηση συγκεκριμένης στρατηγικής. Έπειτα από την αρχική εισαγωγή στην ενότητα, η εφαρμογή και εκμάθηση της στρατηγικής αυτής έπαιξε καθοριστικό ρόλο στη μετάβαση από την καθοδηγούμενη στην ανεξάρτητη εξάσκηση κατά την υλοποίηση του σεναρίου και συνέβαλε θετικά στην κατανόηση του περιεχομένου της διδακτικής ενότητας. Στο τέλος ακολούθησαν δραστηριότητες αξιολόγησης, εμπέδωσης και ανατροφοδότησης.

Τίτλος:

Στάσεις και αντιλήψεις των εκπαιδευτικών ενός καλλιτεχνικού σχολείου της Αττικής για τη συμβολή των τεχνών στη διδασκαλία και στην κοινωνικο-συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών/μαθητριών: Επαναπροσδιορισμοί στην εκπαίδευση και ανθρωπιστική παιδεία
[A6-59]

1^{ος} συγγραφέας:

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΟΥΤΟΥΒΕΛΑ
Ενιαίο Καλλιτεχνικό Σχολείο Περιστερίου
koutouvela_xristina@yahoo.gr

2^{ος} συγγραφέας:

ΑΓΓΕΛΑ ΧΑΤΖΗΠΑΝΤΕΛΗ
Τμήμα Παιδαγωγικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας
hadjipanteli.a@unic.ac.cy

Περίληψη:

Οι τέχνες στην εκπαίδευση αποτελούν γέφυρα κατανόησης του εαυτού και του κόσμου και, συγχρόνως, όχημα νοηματοδότησης της ανθρώπινης ύπαρξης και του πολιτισμού. Η μελέτη αυτή επιχειρεί να εξετάσει τη συμβολή των τεχνών στη διδασκαλία και στην κοινωνικο-συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών/μαθητριών μέσα από το πρίσμα των στάσεων και αντιλήψεων των εκπαιδευτικών του Ενιαίου Καλλιτεχνικού Σχολείου Περιστερίου. Στο επίκεντρο αυτού του σκοπού βρίσκεται ο άξονας της ανθρωπιστικής παιδείας και το ενδεχόμενο επαναπροσδιορισμού βασικών όρων της παιδαγωγικής με έννοιες που ταυτίζονται εγγενώς με τις τέχνες. Εφαρμόστηκε η ποιοτική ερευνητική προσέγγιση της εμπειρικά θεμελιωμένης θεωρίας με μια ομάδα δεκαπέντε εκπαιδευτικών. Τα ερευνητικά αποτελέσματα έχουν αναδείξει ένα πλέγμα παραγόντων που καθιστούν τις τέχνες ως πηγή συγκρότησης μιας διδακτικής οικολογίας που στηρίζεται στον κοινωνικό εποικοδομητισμό, στην πολυτροπική, εμπειρική και συναισθηματική μάθηση και προάγει τις πανανθρώπινες αξίες της ελευθερίας σκέψης και έκφρασης, της υπευθυνότητας, της ενσυναίσθησης, της κατανόησης του διαφορετικού και της δημιουργικότητας. Επίσης, αναδύθηκε η ισχυρή πεποίθηση ότι η έλλειψη εστίασης στις τέχνες στην εκπαίδευση αποτελεί συντελεστικό παράγοντα για την Ελληνική δυστοπική κοινωνία. Σε συνάρτηση με αυτό το εύρημα διαφάνηκε και η αναγκαιότητα επαναπροσδιορισμού της εκπαίδευσης με προϋποθέσεις απαραίτητες για την εφαρμογή των τεχνών, όπως η προαγωγή ελευθερίας, η αναπαραγωγή ειρήνης, η παρουσία αλληλεγγύης και συλλογικότητας.

Τίτλος:

Ψηφιακή Προσβασιμότητα και Διδακτική Αξιοποίηση της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας στην Εκπαίδευση: Θεωρητική Ανασκόπηση και Σύγχρονα Ψηφιακά Εργαλεία
[A4-60]

1^{ος} συγγραφέας:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ-ΕΥΘΥΜΙΑ ΜΟΥΣΟΥΛΗ
Υποψήφια Διδάκτωρ του Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Ιωαννίνων - Εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής
k.mousouli@uoi.gr

2^{ος} συγγραφέας:

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΗΜΑΚΗΣ
Υποψήφιος Διδάκτωρ του Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Ιωαννίνων - Μαθηματικός Ειδικής Αγωγής
efdimakis@gmail.com

3^{ος} συγγραφέας:

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΛΗΣ
Καθηγητής Ειδικής Αγωγής - Πρόεδρος του Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
ssoulis@uoi.gr

Περίληψη:

Η ψηφιακή προσβασιμότητα των κωφών μαθητών και η διδακτική αξιοποίηση της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας (ΕΝΓ) στην εκπαίδευση αποτελούν βασικούς άξονες της σύγχρονης παιδαγωγικής έρευνας. Βασισμένη σε θεωρητική ανασκόπηση πρόσφατης βιβλιογραφίας (2019–2024), η μελέτη αναδεικνύει τη σημασία της ΕΝΓ ως πρώτης γλώσσας για τους κωφούς μαθητές και εντοπίζει τις προκλήσεις, οι οποίες σχετίζονται με την προσβασιμότητα σε περιβάλλοντα εξ αποστάσεως και δια ζώσης μάθησης. Το θεωρητικό πλαίσιο εστιάζει στις αρχές της διαφοροποιημένης διδασκαλίας και του Καθολικού Σχεδιασμού για τη Μάθηση (Universal Design for Learning – UDL), υπογραμμίζοντας την αναγκαιότητα πολυαισθητηριακών και προσαρμοσμένων πρακτικών. Παρουσιάζεται σύγχρονη τεκμηρίωση για τη χρήση ψηφιακών εργαλείων στην εκπαίδευση κωφών μαθητών, περιλαμβάνοντας εκπαιδευτικές πλατφόρμες, λεξικά νοηματικής, συστήματα αυτόματης αναγνώρισης και αξιολόγησης νοημάτων, καθώς και ανατάρ νοηματικής γλώσσας. Επισημαίνονται τα οφέλη και οι περιορισμοί της ενσωμάτωσης της νοηματικής γλώσσας σε ψηφιακά μαθησιακά περιβάλλοντα και προτείνονται κατευθύνσεις για περαιτέρω έρευνα.

Τίτλος:

MathMission: Μια Παιχνιδοποιημένη Διδακτική Παρέμβαση για την Ενίσχυση της Μεταγνώσης και της Ομαλής Μετάβασης στην Α' Γυμνασίου Μέσα από το Πρόβλημα της Λειψυδρίας στην Τοπική Κοινότητα
[A9-62]

1^{ος} συγγραφέας:

ΔΗΜΗΤΡΑ ΤΖΑΦΕΡΗ
Εκπαιδευτικός ΠΕ03, Γυμνάσιο Κολινδρού
tzaferidimitra@gmail.com

Περίληψη:

Η παρούσα εργασία παρουσιάζει το εκπαιδευτικό σενάριο MathMission, σχεδιασμένο για μαθητές Α' Γυμνασίου με στόχο την ομαλή μετάβασή τους από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο. Το σενάριο αξιοποιεί την ακόρεστη ανάγκη για βιωματική μάθηση μέσω της αντιμετώπισης ενός πραγματικού περιβαλλοντικού προβλήματος—της τοπικής λειψυδρίας. Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες, αναλαμβάνουν ρόλους «Μαθηματικών Πρακτόρων» και συνεργάζονται για να συλλέξουν δεδομένα κατανάλωσης νερού, να τα αναλύσουν μαθηματικά (ποσοστά, μέσοι όροι, γραφήματα, εξισώσεις) και να προτείνουν εναλλακτικές λύσεις εξοικονόμησης. Το σενάριο δομείται σε τέσσερις φάσεις, κάθε μία με αντίστοιχο φύλλο εργασίας, χάρτη αποστολών, badges και υποστήριξη τεχνητής νοημοσύνης για ανατροφοδότηση. Η μεθοδολογία εδράζεται σε θεωρίες μεταγνώσης, παιχνιδοποίησης, μαθηματικού κονστρουκτιβισμού και ψηφιακής τεχνολογίας, προάγοντας μεταγνωστικές, συνεργατικές και κριτικές δεξιότητες του 21ου αιώνα.

Τίτλος:

Το έργο eTwinning «e-Twinside Out»: Συμβολή στην Ανάπτυξη της Συναισθηματικής Νοημοσύνης μέσω της Καινοτόμου Διδακτικής Πράξης
[A4-65]

1^{ος} συγγραφέας:

ΕΥΘΥΜΙΑ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ
Εκπαιδευτικός ΠΕ 70, 3ο Δημοτικό Σχολείο Ωραιοκάστρου
efsdim10@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΟΥΡΤΖΑΝΗ
Εκπαιδευτικός ΕΑΕ ΠΕ 71, 3ο Δημοτικό Σχολείο Ωραιοκάστρου
vasilikiourtzani@gmail.com

3^{ος} συγγραφέας:

ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΟΥ

4^{ος} συγγραφέας:

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΝΑΣΙΟΥ

Εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής ΕΑΕ ΠΕ 71, 3ο Δημοτικό Σχολείο Ωραιοκαστρου
nasiouparaskevi@gmail.com

Περίληψη:

Η παρούσα εισήγηση παρουσιάζει τα ευρήματα της μελέτης-δράσης του έργου eTwinning «e-Twinside Out», μιας πρωτοβουλίας που εφαρμόστηκε στο 3ο Δημοτικό Σχολείο Ωραιοκαστρου κατά το δεύτερο εξάμηνο της σχολικής χρονιάς 2024–2025. Η έρευνα διερεύνησε την επίδραση καινοτόμων παιδαγωγικών μεθόδων, όπως η βιωματική μάθηση και η παιχνιδιοποίηση, στην προαγωγή της συναισθηματικής νοημοσύνης, της ενσυναίσθησης και της ψηφιακής δημιουργικότητας σε δείγμα 30 μαθητών ηλικίας 7-9 ετών. Η μεθοδολογία περιελάμβανε μια διαδοχική διαδικασία τεσσάρων σταδίων, αξιοποιώντας συνδυασμό ποσοτικών (προ- και μετα-ερωτηματολόγια) και ποιοτικών (πρωτόκολλα παρατήρησης, μαρτυρίες) εργαλείων. Τα ευρήματα της ανάλυσης δεδομένων κατέδειξαν βελτίωση στην ικανότητα λεκτικοποίησης των συναισθημάτων, αύξηση της ενσυναίσθησης και της συνεργασίας στο 80% του δείγματος, και πλήρη συμμετοχή (100%) στις ψηφιακές δραστηριότητες. Η μελέτη αναγνωρίζει περιορισμούς όπως το μικρό δείγμα και η σύντομη διάρκεια, ωστόσο τα αποτελέσματά της προσφέρουν πρακτικές λύσεις για την καλλιέργεια της συναισθηματικής νοημοσύνης και τη μείωση των εντάσεων στη σχολική κοινότητα.

Τίτλος:

Μελέτη περίπτωσης: Διαπολιτισμική ετοιμότητα του/της νηπιαγωγού, απόψεις νηπιαγωγών στη Θήβα
[A7-68]

1^{ος} συγγραφέας:

ΑΓΟΡΩ ΚΛΕΙΤΣΙΩΤΗ

Εκπαιδευτικός ΠΕ60 6ου Νηπιαγωγείου Κομοτηνής
roula.klei@windowslive.com

Περίληψη:

Η αυξανόμενη πολιτισμική ποικιλομορφία των μαθητικών πληθυσμών στις σύγχρονες κοινωνίες καθιστά επιτακτική την ανάγκη προώθησης της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, ήδη από την προσχολική ηλικία. Η παρούσα ερευνητική εργασία εξετάζει τη διαπολιτισμική ετοιμότητα των νηπιαγωγών που εργάζονται σε πολυπολιτισμικά σχολικά περιβάλλοντα της Θήβας, με στόχο την ανάδειξη των στάσεων, των αντιλήψεων και των πρακτικών τους ως προς τη διαχείριση της πολιτισμικής ετερότητας. Ο σχεδιασμός της έρευνας επικεντρώνεται στη χρήση ημιδομημένων συνεντεύξεων με ένα δείγμα δέκα εκπαιδευτικών και εξετάζει την έκταση της κατάρτισης των εκπαιδευτικών στη διαπολιτισμική εκπαίδευση, τις μεθόδους και τις στρατηγικές τους για τη διαχείριση της πολιτισμικής ποικιλομορφίας και την αντιλαμβανόμενη επάρκεια των υφιστάμενων εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Η μελέτη καταλήγει στην ανάγκη ανασχεδιασμού της αρχικής εκπαίδευσης και της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, με στόχο την ενίσχυση της διαπολιτισμικής ετοιμότητας. Προτείνεται η ένταξη της διαπολιτισμικής διάστασης στο επίσημο Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών, ώστε το νηπιαγωγείο να λειτουργήσει ως χώρος συμπερίληψης, δημοκρατίας και ενεργητικής αποδοχής της ετερότητας.

Τίτλος:

Αντιμετωπίζοντας τον Σχολικό Εκφοβισμό: Μία δράση για μαθητές γυμνασίου
[A5-73]

1^{ος} συγγραφέας:

ΕΛΕΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΚΟΥΝΑ

Γυμνάσιο Σαγαϊϊκων

elenikouna@hotmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΥ

Περιφερειακή Δ/ση Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αχαΐας

smpalom@upatras.gr

3^{ος} συγγραφέας:

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΓΙΟΛΔΑΣΗ

6ο Γυμνάσιο Πάτρας

besyiol@gmail.com

4^{ος} συγγραφέας:

ΘΕΑΝΩ ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ

Πρότυπο Γυμνάσιο Πάτρας

tpotamianou@yahoo.gr

Περίληψη:

Ο Σχολικός Εκφοβισμός συνιστά ένα φαινόμενο νεανικής παραβατικότητας, που παρατηρείται στον σχολικό χώρο και εκδηλώνεται με επαναλαμβανόμενη χρήση βίας μεταξύ μαθητών ή συνομήλικων παιδιών, με σκοπό να προκληθεί φόβος, πόνος ή αναστάτωση. Οι μαθητές, που βιώνουν σχολικό εκφοβισμό, έχουν κατά κανόνα αρνητικές ακαδημαϊκές, ψυχολογικές και σωματικές επιπτώσεις. Μόνον όταν οι μαθητές νιώθουν συναισθηματικά ασφαλείς, είναι σε θέση να αποδώσουν τόσο σε μαθησιακό επίπεδο όσο και σε κοινωνικό. Για τον λόγο αυτό, στον χώρο της

εκπαίδευσης, οι εκπαιδευτικοί χρειάζεται να αντιμετωπίσουν το συγκεκριμένο φαινόμενο, πραγματοποιώντας στοχευμένες δράσεις σε επίπεδο πρόληψης, καθώς και σε επίπεδο αντιμετώπισης του φαινομένου. Η παρούσα εργασία επικεντρώνεται στη γνωριμία των μαθητών με το φαινόμενο μέσα από την υλοποίηση καινοτόμου δράσης, με κύριο και βασικό σκοπό την ουσιαστική ανάλυση και κατανόησή του. Για τον σχεδιασμό και υλοποίηση της δράσης υιοθετήθηκε η μεθοδολογία της μετασχηματίζουσας μάθησης (Mezirow, 2006). Επιλέχθηκαν δύο κατάλληλες φωτογραφίες, ένας πίνακας ζωγραφικής και ένα video με σκοπό να προκληθεί η ενεργός συμμετοχή όλων των μαθητών και μαθητριών της τάξης σε διαλογικές συζητήσεις που θα οδηγήσει στην ανακάλυψη της νέας γνώσης, στην καλλιέργεια της ενσυναίσθησης και στην αλλαγή στάσεων και πεποιθήσεων των μαθητών σχετικά με το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού.

Τίτλος:

Προσχολική εκπαίδευση με εξωστρέφεια και όραμα:
Καλλιεργώντας κοινωνικές και περιβαλλοντικές αξίες με άξονα τους Βιώσιμους Στόχους.
[A10-75]

1^{ος} συγγραφέας:

ΑΜΑΛΙΑ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ
6ο Νηπιαγωγείο Ωραιοκάστρου
amastath27@gmail.com

Περίληψη:

Η προσχολική ηλικία είναι καθοριστική για τη διαμόρφωση της προσωπικότητας και των αξιών των παιδιών. Μέσα από το παιχνίδι και τη βιωματική μάθηση, τα παιδιά μπορούν να ευαισθητοποιηθούν σε σημαντικά κοινωνικά και περιβαλλοντικά θέματα, όπως η προστασία της φύσης, η αλληλεγγύη, η φτώχεια και η πείνα. Δραστηριότητες όπως η κηπουρική, η ανακύκλωση και η εξοικονόμηση πόρων ενισχύουν την περιβαλλοντική συνείδηση. Η συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα που αξιοποιούν το STEAM, τη ρομποτική και την τεχνητή νοημοσύνη, βοηθούν τα παιδιά να αναπτύξουν δεξιότητες και αξίες με βιωματικό και διασκεδαστικό τρόπο, καλλιεργώντας την συνεργασία ανάμεσα σε μαθητές και εκπαιδευτικούς και αναπτύσσοντας την εξωστρέφεια των σχολικών μονάδων. Συνεπώς, η ενίσχυση της κοινωνικής και περιβαλλοντικής ευαισθησίας από νωρίς μέσω της ενεργητικής συμμετοχής σε συνεργατικά προγράμματα συμβάλλει στη δημιουργία υπεύθυνων και δίκαιων πολιτών, των οποίων το ενδιαφέρον για την αειφορία επεκτείνεται με συνέπεια στον διεθνή ορίζοντα.

Τίτλος:

Διδασκαλία του Διφώνου «ει» μέσα από την Ομαδοσυνεργατική Μάθηση και τη Χρήση Ψηφιακών Εργαλείων:
Μια Διδακτική Παρέμβαση στη Γλώσσα της Α΄ Δημοτικού
[A1-76]

1^{ος} συγγραφέας:

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΑΝΑΝΑΚΗΣ
Εκπαιδευτικός ΠΕ 70, 6ου Δημοτικού Σχολείου Κομοτηνής
ioannistananakis@gmail.com

Περίληψη:

Το άρθρο παρουσιάζει ένα διδακτικό σενάριο για τη διδασκαλία του διφώνου «ει» στο μάθημα της Γλώσσας της Α΄ Δημοτικού. Η παρέμβαση βασίζεται στην αξιοποίηση συνεργατικών μεθόδων, της διαφοροποιημένης διδασκαλίας και της ενσωμάτωσης ψηφιακών εργαλείων (όπως τα tablets και εφαρμογές όπως το Wordwall και το Kahoot). Μέσω δραστηριοτήτων ανακάλυψης, παιχνιδιού και μη-λεκτικής έκφρασης (παντομίμα), οι μαθητές αναγνώρισαν ρήματα σε -ει, εμπέδωσαν ορθογραφικούς κανόνες και ανέπτυξαν συνεργατικές και ψηφιακές δεξιότητες. Η παρέμβαση υλοποιήθηκε σε τμήμα με μαθητές με ποικίλες μαθησιακές ανάγκες, ενισχύοντας την ισότιμη συμμετοχή και την αυτοπεποίθηση των παιδιών.

Τίτλος:

Διαφοροποιημένη διδασκαλία και παιδαγωγική των πολυγραμματισμών:
Μια διδακτική προσέγγιση χιουμοριστικών κειμένων στην τάξη
[A1-78]

1^{ος} συγγραφέας:

ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΛΗ
Σύμβουλος Εκπαίδευσης ΠΕ02
mariamchl2@gmail.com

Περίληψη:

Η παρούσα εργασία παρουσιάζει μια διδακτική πρόταση για το μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας, που συνδυάζει τη διαφοροποιημένη διδασκαλία με την προσέγγιση των πολυγραμματισμών (Cope & Kalantzis 2009). Στόχος η καλλιέργεια της κριτικής γλωσσικής επίγνωσης (critical language awareness) (Fairclough, 1992) των μαθητών/τριών απέναντι σε χιουμοριστικά κείμενα που αναπαράγουν στερεότυπα. Η εφαρμογή στηρίχθηκε σε αρχές της ενεργητικής και διαφοροποιημένης μάθησης, μέσα από ατομικές και ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες, καθώς και ποικιλία τελικών εργασιών. Παρά την αρχική δυσκολία κατανόησης του χιούμορ στα υπό εξέταση κείμενα, οι μαθητές/τριες ανέπτυξαν δεξιότητες εντοπισμού και αποδόμησης στερεοτύπων, προβληματίστηκαν και ανέλαβαν ενεργό ρόλο στη μαθησιακή διαδικασία, επιβεβαιώνοντας τη σημασία ενός κριτικά προσανατολισμένου και συμπεριληπτικού σχολείου.

Τίτλος:

Το Νηπιαγωγείο ως Πυλώνας Συμπεριληπτικής Επαίδευσης

[A7-79]

1^{ος} συγγραφέας:

ΕΛΛΗ ΜΠΑΡΛΑ
1/θ Νηπιαγωγείο Σκοτεινής
barlaelli@gmail.com

Περίληψη:

This article explores the pivotal role of inclusive education in early childhood, focusing on the kindergarten setting. It highlights the importance of educator preparation and attitudes, differentiated instruction, and the active participation of all children regardless of their background or abilities. Additionally, it emphasizes the significance of family involvement and the development of trust-based school–parent partnerships. Through examples of best practices and theoretical insights, the article presents the kindergarten as a foundational space for building a community of acceptance, equality, and social integration from the earliest years of life.

Τίτλος:

Conscientiousness Personality Trait and Students' Learning and Teaching Preferences in Distance Educational Programs

[A1-80]

1^{ος} συγγραφέας:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΠΛΕΣ
University of Macedonia
gtsaples@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΕΛΕΝΗ ΑΡΕΤΟΥΛΗ
University of Ioannina in Greece
earetouli@uoi.gr

3^{ος} συγγραφέας:

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΟΥ
Aristotle University of Thessaloniki
dimitra.b.manou@gmail.com

4^{ος} συγγραφέας:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΕΤΟΥΛΗΣ
Aristotle University of Thessaloniki
garet@civil.auth.gr

Περίληψη:

The present study sought to explore the link and correlation that may exist between the personality trait of empathy and students' learning preferences. A standard questionnaire was constructed for the purpose of the study. The questionnaire captures the students' learning and teaching preferences and their personality traits. 382 students from six different courses of the undergraduate and postgraduate curriculum of the Aristotle University of Thessaloniki participated in the survey. The responses collected were appropriately parameterized and a database was created in SPSS. Two analyses were performed. The first one involved descriptive statistics analysis and the second one involved correlation analysis using the spearman method. The results show an extensive positive correlation of the personality trait of “empathy” with a significant number of learning and teaching preferences.

Τίτλος:

The Influence of Extraversion and Neuroticism in Students' Online Learning Preferences and Performance

[A6-82]

1^{ος} συγγραφέας:

ΕΛΕΝΗ ΑΡΕΤΟΥΛΗ
University of Ioannina
earetouli@uoi.gr

2^{ος} συγγραφέας:

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΔΙΓΚΟΓΛΟΥ
University of Macedonia
giotadigkoglou@outlook.com

3^{ος} συγγραφέας:

ΙΑΣΩΝ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
University of Macedonia
jasonp@uom.edu.gr

4^{ος} συγγραφέας:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΕΤΟΥΛΗΣ
Aristotle University of Thessaloniki

Περίληψη:

The present study focused on the connection and correlation that may exist between the personality trait of extraversion and neuroticism and students' learning and teaching preferences. A standard questionnaire was created as part of this research. The questionnaire identifies and records students' learning and teaching preferences and personality traits. 382 students taking six different courses in the undergraduate and postgraduate curriculum of the Aristotle University of Thessaloniki, either face-to-face or at a distance, participated in the survey. The collected responses were appropriately parameterized and an organized database was created in SPSS. Two types of analyses were performed. The first was a descriptive statistics analysis and the second was a correlation analysis using the spearman method. The results show an extensive positive correlation of the personality trait of "extraversion" with a significant number of learning and teaching preferences and at the same time neuroticism is correlated with a number of educational preferences.

Τίτλος:

Κοινωνική δικαιοσύνη στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Ο ρόλος της ηγεσίας.
[A2-83]

1^{ος} συγγραφέας:

ΕΜΜΕΛΕΙΑ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ
Εκπαιδευτικός ΠΕ01
emihatzi25@gmail.com

Περίληψη:

Η παρούσα ποιοτική έρευνα διερευνά την κοινωνική δικαιοσύνη στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και τον ρόλο της σχολικής ηγεσίας στην προώθησή της. Μέσω ημι-δομημένης συνέντευξης με μια διευθύντρια Γενικού Λυκείου, σκοπός ήταν να αναδειχθούν οι αντιλήψεις της σχετικά με τον όρο, οι πρακτικές που εφαρμόζονται στο σχολικό περιβάλλον για τη διασφάλιση και προαγωγή της κοινωνικής δικαιοσύνης, καθώς και οι προκλήσεις και τα εμπόδια που αντιμετωπίζει η ηγεσία στην επίτευξη αυτού του στόχου. Τα ευρήματα της συνέντευξης αναμένεται να προσφέρουν μια εις βάθος κατανόηση των διαστάσεων της κοινωνικής δικαιοσύνης στην εκπαιδευτική πράξη και να αναδείξουν τον κεντρικό ρόλο της διεύθυνσης στην υλοποίηση αρχών ισότητας και συμπερίληψης.

Τίτλος:

Προσεγγίζοντας τη συμπερίληψη στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση: Μαθητές με χαμηλό μαθησιακό προφίλ και σχολικός εκφοβισμός
[A7-85]

1^{ος} συγγραφέας:

ΦΑΝΗ ΜΠΕΚΟΥ
Εκπαιδευτικός ΠΕ02 - Λύκειο Καστελλάνων Κέρκυρας
fanibekou@hotmail.com

Περίληψη:

Η παρούσα εργασία εστιάζει στον ρόλο της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση για την υποστήριξη μαθητών με χαμηλό μαθησιακό προφίλ, καθώς και στη σύνδεση αυτής της εκπαιδευτικής προσέγγισης με την πρόληψη και αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού. Μέσα από τη μελέτη σχετικής βιβλιογραφίας και την ανάλυση καλών πρακτικών, αναδεικνύεται η σημασία της συνεργασίας εκπαιδευτικών, οικογενειών και ειδικών επαγγελματιών, ώστε να διαμορφωθεί ένα ασφαλές και υποστηρικτικό σχολικό περιβάλλον. Η συμπερίληψη αναγνωρίζεται όχι μόνο ως μέσο ισότιμης πρόσβασης στη γνώση αλλά και ως εργαλείο για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και την πρόληψη περιθωριοποίησης και εκφοβιστικών συμπεριφορών.

Τίτλος:

Η εφαρμογή κινητικού παιχνιδιού στην ενίσχυση κοινωνικών δεξιοτήτων: Βιβλιογραφική προσέγγιση.
[A5-89]

1^{ος} συγγραφέας:

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΖΗΛΟΥΔΗ
Νηπιαγωγός PHD (c) ΣΕΦΑΑ/ΤΕΦΑΑ, ΔΠΘ
nziloudi@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΟΛΓΑ ΚΟΥΛΗ
Αναπλ. Καθηγήτρια ΣΕΦΑΑ/ΤΕΦΑΑ, ΔΠΘ

3^{ος} συγγραφέας:

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΕΜΠΕΤΣΟΣ
Καθηγητής ΣΕΦΑΑ/ΤΕΦΑΑ, ΔΠΘ

4^{ος} συγγραφέας:

ΘΩΜΑΣ ΚΟΥΡΤΕΣΗΣ

Καθηγητής Τμήματος Αγωγής & Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία, Διεθνούς Παν/μίου Ελλάδος

Περίληψη:

Η κίνηση, και ιδιαίτερα οι κινητικές δεξιότητες, συνιστούν βασικό θεμέλιο για την ολόπλευρη ανάπτυξη του ατόμου και αποτελούν καθοριστικό παράγοντα για την ποιότητα ζωής και την καθημερινή λειτουργικότητα σε όλες τις ηλικίες. Η καλλιέργεια των κοινωνικών δεξιοτήτων από την προσχολική ηλικία κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική, καθώς αυτές αποτελούν βασικό εφόδιο για την ομαλή ένταξη και λειτουργία του παιδιού τόσο στο σχολικό όσο και στο οικογενειακό περιβάλλον. Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να αναδείξει τις δυνατότητες που έχει αποκτήσει το κινητικό παιχνίδι, ενταγμένο σε οργανωμένο κινητικό πρόγραμμα, στην ενίσχυση και διαμόρφωση των κοινωνικών δεξιοτήτων στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Η προτίμηση αυτής της θεματικής οφείλεται στο γεγονός ότι η ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων που είναι σημαντική για την ανθρώπινη διαβίωση ξεκινάει από την προσχολική και πρωτοσχολική ηλικία. Το κινητικό παιχνίδι είναι το κατ' εξοχήν μέσο για την καλλιέργεια τους καθώς προάγει την συνεργασία και την ομαδικότητα. Πρόκειται για μια βιβλιογραφική ανασκόπηση στηριζόμενη στη διαλογή ερευνών από διεθνή επιστημονικά περιοδικά. Για την πραγματοποίηση της έρευνας έγινε αναζήτηση επιστημονικών άρθρων σε μηχανές αναζήτησης όπως: "Google scholar", "Researchgate", "Eric" κ.α. από την οποία προέκυψαν 16 έρευνες σχετικά με το προαναφερθέν θέμα. Οι μελέτες αυτές έχουν διεξαχθεί από το 2010 και μετά, γεγονός που υπογραμμίζει τη σημασία σύγχρονων ερευνητικών προσεγγίσεων στο συγκεκριμένο ζήτημα. Τα ευρήματα που προέκυψαν ενισχύουν και επιβεβαιώνουν τον βασικό στόχο της παρούσας έρευνας. Τα αποτελέσματα που προέκυψαν επιβεβαιώνουν το σκοπό της έρευνας. Πιο συγκεκριμένα, για τη προσχολική ηλικία τα δομημένα κινητικά προγράμματα και οι συνεργατικές δραστηριότητες ενισχύουν σημαντικά τις κοινωνικές δεξιότητες, με ορισμένες εξαιρέσεις που υποδεικνύουν την ανάγκη περαιτέρω διερεύνησης. Σχετικά με το δημοτικό σχολείο, οι έρευνες επιβεβαιώνουν ότι τα κινητικά προγράμματα προάγουν τις κοινωνικές δεξιότητες, βελτιώνουν τη συνεργασία, την αυτοδιαχείριση, και ενισχύουν τα θετικά συναισθήματα και τη δημιουργική σκέψη των μαθητών.

Τίτλος:

Αξιοποίηση της Τεχνητής Νοημοσύνης στην Εκπαίδευση: Προοπτικές, Προκλήσεις και Εφαρμογές
[A3-90]

1^{ος} συγγραφέας:

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΠΑΝΟΥΣΗ
Εκπαιδευτικός ΠΕ60 6ο Νηπιαγωγείο Σταυρούπολης(Θεσσαλονίκη)
giotapan4@gmail.com

Περίληψη:

Η αξιοποίηση της Τεχνητής Νοημοσύνης (TN) στην εκπαίδευση ανοίγει νέους ορίζοντες για την εξατομικευμένη μάθηση, τη βελτιστοποίηση της διδασκαλίας και τη διαχείριση της σχολικής διαδικασίας. Μέσω εφαρμογών όπως ευφυή συστήματα διδασκαλίας, chatbots, εργαλεία αξιολόγησης και εκπαιδευτικά analytics, η TN υπόσχεται να ενισχύσει τη μαθησιακή εμπειρία και την αποδοτικότητα των εκπαιδευτικών. Ωστόσο, η ενσωμάτωσή της συνοδεύεται από προκλήσεις, όπως η προστασία προσωπικών δεδομένων, η ανάγκη για ψηφιακό γραμματισμό, η ηθική χρήση των δεδομένων και η διατήρηση του ρόλου του εκπαιδευτικού. Επιπλέον, υπάρχουν ανησυχίες για τις κοινωνικές ανισότητες που μπορεί να προκύψουν από τη διαφοροποιημένη πρόσβαση στην τεχνολογία. Συνολικά, η TN στην εκπαίδευση προσφέρει σημαντικές προοπτικές, αρκεί να εφαρμοστεί με υπευθυνότητα, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας της διδασκαλίας και την ενίσχυση της συμμετοχικότητας και της ισότητας στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η παρούσα εργασία επιχειρεί να διερευνήσει σε βάθος τις δυνατότητες, τις εφαρμογές και τα προβλήματα που συνεπάγεται η χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης στην εκπαιδευτική διαδικασία, αναδεικνύοντας τόσο τις σύγχρονες τάσεις όσο και τις μελλοντικές προοπτικές. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να διερευνήσει τον ρόλο και τη δυναμική της Τεχνητής Νοημοσύνης (TN) στο εκπαιδευτικό πλαίσιο, εστιάζοντας στις δυνατότητες που προσφέρει για τη βελτίωση της διδασκαλίας και της μάθησης, καθώς και στις προκλήσεις που ανακύπτουν από την ένταξή της στην εκπαιδευτική πράξη.

Τίτλος:

What Schools Can Learn from Public Health Management:
Applying public health models to school organization and student support systems
[A2-92]

1^{ος} συγγραφέας:

ANNA ΚΟΛΛΑΡΟΥ
Milos High School
akollarou@yahoo.gr

2^{ος} συγγραφέας:

ΑΛΕΞΙΟΣ-ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΟΛΛΑΡΟΣ
Theageneion Hospital of Thessaloniki
a_kollaros@yahoo.gr

Περίληψη:

Schools and public health systems face similar challenges. Both work to prevent risk, support vulnerable groups, and manage complex needs. This paper explores how principles from public health—like early intervention, data-driven planning, and system-wide coordination—can help improve school leadership and care structures. Prevention models used in health services have influenced the design of school mental health programs, inclusive practices, and crisis response frameworks. Based on findings from recent studies and documented practice, the paper argues that adopting a public health mindset in school administration leads to safer, more equitable, and more coherent learning environments.

Τίτλος:

Αντιλήψεις Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για τον Ρόλο του Διευθυντή-Ηγέτη στην Διαχείριση Κρίσεων Λόγω Φυσικών Καταστροφών Συμπεριλαμβανομένης της Πανδημίας COVID-19.

[A2-94]

1^{ος} συγγραφέας:

ΕΙΡΗΝΗ ΜΗΤΣΚΟΠΟΥΛΟΥ
9ο Δημοτικό Σχολείο Νάουσας
emitskopoulou@gmail.com

Περίληψη:

Ο ρόλος του διευθυντή-ηγέτη αποδεικνύεται καθοριστικός όταν προκύπτουν φυσικές καταστροφές (συμπεριλαμβανομένης της πανδημίας COVID-19), καθώς επηρεάζει άμεσα τη διάρκειά τους και τη σοβαρότητα των επιπτώσεων. Η ικανότητά του στη διοίκηση και την ηγεσία διαμορφώνει την πρόληψη, την ετοιμότητα, την αντιμετώπιση και την ανθεκτικότητα, τόσο της σχολικής μονάδας όσο και ολόκληρης της σχολικής κοινότητας. Με ποσοτική έρευνα, αναδεικνύουμε ποιες διοικητικές δεξιότητες και ποια ηγετικά χαρακτηριστικά (εμβαθύνοντας στις επικοινωνιακές πρακτικές και λήψη αποφάσεων) συνδέονται με την αποτελεσματικότητα του διευθυντικού ρόλου, όπως την αντιλαμβάνονται οι εκπαιδευτικοί και σε ποιο βαθμό. Τα ευρήματα δείχνουν τις συγκεκριμένες δεξιότητες διοίκησης και τα ηγετικά χαρακτηριστικά που κρίθηκαν περισσότερο ή λιγότερο αποτελεσματικά, καθώς και ποιες γνώσεις και δράσεις θεωρούν οι εκπαιδευτικοί πιο σημαντικές. Βρήκαμε ότι οι διοικητικές δεξιότητες και η επικοινωνία σχετίζονται ισχυρότερα με την αποτελεσματικότητα, ενώ ακολουθούν τα ηγετικά χαρακτηριστικά και η λήψη αποφάσεων. Η έρευνά μας φιλοδοξεί να λειτουργήσει ως εφαλτήριο για μελλοντικές μελέτες σχετικά με τον ρόλο των Ελλήνων διευθυντών-ηγέτων, στρατηγικές επιμόρφωσης και ανάπτυξης ηγετικών δεξιοτήτων και βέλτιστες πρακτικές διαχείρισης κρίσεων φυσικών καταστροφών, συμπεριλαμβανομένης της COVID-19.

Τίτλος:

Managing Care in Schools: What Educational Leadership Can Learn from Public Health Systems
[A2-95]

1^{ος} συγγραφέας:

ΑΛΕΞΙΟΣ-ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΟΛΛΑΡΟΣ
Tsenov Academy of Economics
alexioskollaros@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ANNA ΚΟΛΛΑΡΟΥ
Tsenov Academy of Economics
akollarou@yahoo.gr

Περίληψη:

Schools carry growing responsibilities. They must support learning, care, safety, and wellbeing, often with limited tools. This paper explores how ideas from public health management can guide principals in building strong care systems. It focuses on administrative design, team coordination, and data-informed action. Public health models offer clear ways to organize mental health support, crisis response, and inclusive planning. When principals use these tools with intention, support becomes more structured, fair, and lasting. The analysis draws from recent research and field experience and aims to support those seeking to move from individual effort to system-wide care.

Τίτλος:

Students' Openness to Experience and Agreeableness Influence Distance Learning Courses' Design and Performance
[A7-98]

1^{ος} συγγραφέας:

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΟΥ
Aristotle University of Thessaloniki
dimitra.b.manou@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΕΛΕΝΗ ΑΡΕΤΟΥΛΗ
University of Ioannina
earetouli@uoi.gr

3^{ος} συγγραφέας:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΠΛΕΣ
University of Macedonia
gtsaples@gmail.com

4^{ος} συγγραφέας:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΕΤΟΥΛΗΣ
Aristotle University of Thessaloniki
garet@civil.auth.gr

Περίληψη:

Openness to experience and Agreeableness are two characteristics that correlate with students' learning and teaching preferences. This study investigated the correlation that may exist between the personality traits of receptivity to experiences and conscientiousness with students' learning

and teaching preferences. A standard questionnaire was used as part of this research. The questionnaire records students' learning and teaching preferences and personality traits. The questionnaire received 382 responses from students attending six different courses of the undergraduate and postgraduate curriculum of the Aristotle University of Thessaloniki, either face-to-face or at a distance. The responses were entered into an organized database in SPSS. Correlation analysis with the spearman method were performed. The results show an extensive number of positive correlations of the personality trait of "Openness to experience" and a limited number of associations of "Agreeableness" with a significant number of learning and teaching preferences.

Τίτλος:

Κατανεμημένη Ηγεσία και Εκπαιδευτική Ισότητα:
Διερεύνηση της Δυναμικής Σχέσης τους στη Σύγχρονη Σχολική Πραγματικότητα
[A2-99]

1^{ος} συγγραφέας:

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΟΣ
Εκπαιδευτικός Κλάδου ΠΕ70-Διευθυντής 1ου Δημοτικού Σχολείου Ναυπλίου
karamanosth@gmail.com

Περίληψη:

Το άρθρο προτείνει ένα θεωρητικό πλαίσιο για την κατανεμημένη ηγεσία που επικεντρώνεται στην προώθηση της ισότητας και της μάθησης στα εκπαιδευτικά συστήματα. Εξετάζει πώς οι εκπαιδευτικοί ηγέτες μπορούν να μοιράζονται ευθύνες και να συνεργάζονται στρατηγικά για την ενίσχυση της κοινωνικής δικαιοσύνης, υπογραμμίζοντας τη σημασία της ηγετικής πρακτικής που στηρίζεται σε δεδομένα, επαγγελματική μάθηση και δίκτυα συνεργασίας.

Τίτλος:

Θέματα Πολιτικής Προστασίας
[A1-101]

1^{ος} συγγραφέας:

ΘΕΟΛΟΓΙΑ-ΙΩΑΝΝΑ ΓΙΩΤΣΑ
16ο Δημοτικό Σχολείο Λάρισας
t_giots@yahoo.gr

Περίληψη:

Οι μαθητές/τριες της Ε' τάξης του 16ου Δ.Σ. Λάρισας υλοποίησαν το πρόγραμμα «Θέματα Πολιτικής Προστασίας» στο πλαίσιο του Εργαστηρίου Δεξιοτήτων. Σκοπός ήταν η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των μαθητών σε έκτακτες καταστάσεις, η εκπαίδευσή τους σε αυτοπροστασία και πρώτες βοήθειες, καθώς και η ενίσχυση της κοινωνικής τους ευθύνης. Κατά τη διάρκεια του προγράμματος, οι μαθητές ενημερώθηκαν από την Πυροσβεστική για θέματα πυρασφάλειας, πρόληψης και αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών (πλημμύρες, πυρκαγιές, σεισμοί, καταιγίδες). Εκπαιδεύτηκαν στις Α' Βοήθειες με βιωματικό τρόπο και συμμετείχαν σε εφημερίες με την καθοδήγηση εκπαιδευτικού για την παροχή πρώτων βοηθειών σε απλά σχολικά ατυχήματα. Επισκέφθηκαν επίσης το κέντρο 112 και έλαβαν μέρος σε ασκήσεις πεδίου. Για την παρουσίαση του έργου τους σε Μαθητικό Συνέδριο, δημιούργησαν κινούμενα σχέδια (Animation). Το πρόγραμμα ενθάρρυνε τη συνεργασία με ειδικούς και οικογένειες, εμπλέκοντας την κοινότητα. Έγινε αξιολόγηση από μαθητές και εκπαιδευτικούς, ενώ τα αποτελέσματα διαδόθηκαν μέσω διαδικτύου, εκδηλώσεων, συνεδρίων και ΜΜΕ, αναδεικνύοντας τη σημασία της βιωματικής μάθησης και της συνεργασίας σχολείου-φορέων για την ενίσχυση της κοινωνικής ανθεκτικότητας.

Τίτλος:

«Λέμε όχι στην σχολική βία και τον εκφοβισμό»
Ένα υποστηρικτικό πρόγραμμα παρέμβασης από σχολικό Κοινωνικό Λειτουργό σε μαθητές Ε' Δημοτικού
[A5-102]

1^{ος} συγγραφέας:

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΚΑΡΑΜΑΝΑΚΗ
Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Σερρών . Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
margaritakaramanaki@gmail.com

Περίληψη:

Η σχολική βία και ο εκφοβισμός στο σχολικό περιβάλλον είναι ένα σύνθετο ψυχοκοινωνικό φαινόμενο που αφορά στην εσκεμμένη, απρόκλητη, συστηματική και επαναλαμβανόμενη βία και επιθετική συμπεριφορά με σκοπό την επιβολή και την πρόκληση σωματικού πόνου από παιδιά σε παιδιά. Το φαινόμενο έχει αναγνωριστεί ως πρόβλημα παγκόσμιας υγείας καθώς τα επιδημιολογικά δεδομένα αναδεικνύουν μεγάλη συχνότητα εμφάνισης και κλιμακούμενη σκληρότητα στον τρόπο εμφάνισής της. Οι συνέπειες της σχολικής βίας και του εκφοβισμού είναι σοβαρές και καθοριστικές για την ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών. Υπό αυτές τις συνθήκες τα σχολικά περιβάλλοντα εφαρμόζουν παρεμβάσεις πρωτογενούς και δευτερογενούς πρόληψης ως μοντέλα έγκαιρης παρέμβασης αλλά και στοχευμένες παρεμβάσεις που ξεκινούν από τη στιγμή που εκδηλώνεται ένα περιστατικό Ε.ΒΙ.Ε. Στην παρούσα εργασία παρουσιάζεται πρόγραμμα πρόληψης για την Ε.ΒΙ.Ε. που υλοποιήθηκε από Κοινωνικό Λειτουργό Δημοτικού Σχολείου σε δύο τμήματα της Ε' τάξης. Το πρόγραμμα σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε στα πλαίσια της συναισθηματικής και κοινωνικής ενδυνάμωσης των μαθητών και στόχευε στην πρωτογενή πρόληψη καθώς το σύνολο των μαθητών της Ε' τάξης εμφάνιζε πρώιμες ενδείξεις εκδήλωσης εκφοβιστικών συμπεριφορών.

Τίτλος:

Συμπεριληπτική Εκπαίδευση: Θεμέλια, Προκλήσεις και Προοπτικές Εφαρμογής
[A1-107]

1^{ος} συγγραφέας:

ΑΡΕΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
Εκπαιδευτικός ΠΕ02.50 Μουσικό Σχολείο Ιωαννίνων
a_anagno@yahoo.gr

2^{ος} συγγραφέας:

ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΑΤΣΟΥΛΗ
Διευθύντρια 1ου Γυμνασίου Ιωαννίνων-Φιλολόγος
dimitrakats@gmail.com

Περίληψη:

Η παρούσα εργασία εξετάζει τη συμπεριληπτική εκπαίδευση ως θεμελιώδη αρχή της σύγχρονης εκπαιδευτικής πολιτικής, αναλύοντας το θεωρητικό πλαίσιο και τις πρακτικές προκλήσεις στην εφαρμογή της. Η συμπερίληψη προϋποθέτει τη διασφάλιση ισότητας ευκαιριών, την αποδοχή της διαφορετικότητας και την αναδιάρθρωση του σχολείου με στόχο τη συμμετοχή όλων των μαθητών. Παρουσιάζονται διεθνείς αρχές και εντοπίζονται σημαντικά εμπόδια, όπως η έλλειψη πόρων, η ανεπαρκής επιμόρφωση εκπαιδευτικών, οι κοινωνικοπολιτισμικές στάσεις και η αντίσταση στη διαφοροποίηση της διδασκαλίας. Η εργασία προτείνει στοχευμένες παρεμβάσεις, όπως η διαφοροποιημένη διδασκαλία, η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευτικών και η αξιοποίηση τεχνολογικών εργαλείων, προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα και βιωσιμότητα της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης.

Τίτλος:

Αρχιτεκτονική Παιδεία στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση:
Μια Βιωματική Δράση Επανενομηματοδότησης του Σχολικού Χώρου
[A10-108]

1^{ος} συγγραφέας:

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΓΚΑΚΟΥ
Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Σερρών
vgkakou@sch.gr

Περίληψη:

Η παρούσα εργασία παρουσιάζει μια καινοτόμο εκπαιδευτική παρέμβαση αρχιτεκτονικής παιδείας που υλοποιήθηκε στο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Σερρών με μαθητές Δ' τάξης. Το πρόγραμμα αξιοποίησε αρχές βιωματικής, διαθεματικής και συνεργατικής μάθησης με στόχο την ενίσχυση της χωρικής εγγραμματοσύνης, της αισθητικής αντίληψης και της κριτικής σκέψης των μαθητών. Μέσα από δραστηριότητες όπως η παρατήρηση του δομημένου περιβάλλοντος, η ανάλυση κατόψεων και η συλλογική κατασκευή μακέτας, τα παιδιά ανέπτυξαν ενεργή σχέση με τον σχολικό τους χώρο και τον ανασχεδίασαν με όρους λειτουργικότητας, συμπεριληψής και οικολογικής ευαισθησίας. Η μεθοδολογία της δράσης βασίστηκε στην ποιοτική έρευνα, αξιοποιώντας τεχνικές συμμετοχικής παρατήρησης και ανάλυσης παραγόμενων υλικών. Τα αποτελέσματα καταδεικνύουν τη δυναμική της αρχιτεκτονικής ως παιδαγωγικού εργαλείου για την καλλιέργεια της δημιουργικότητας, της συνεργασίας και της δημοκρατικής συνείδησης, υπογραμμίζοντας την ανάγκη συστηματικής ενσωμάτωσης της αρχιτεκτονικής στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Τίτλος:

Αξιοποίηση ψηφιακών μέσων για την ανάπτυξη της κριτικής και δημιουργικής σκέψης των μαθητών/τριών
[A4-112]

1^{ος} συγγραφέας:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΚΟΥΤΖΙΑΜΑΝΗΣ
1ο Δημοτικό Σχολείο Σγουρού, Ρόδος, Εκπαιδευτικός ΠΕ70
ggoutziamanis@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΘΕΟΔΩΡΑ ΓΚΟΥΤΖΙΑΜΑΝΗ
1ο Δημοτικό Σχολείο Κρεμαστής, Ρόδος, Εκπαιδευτικός ΠΕ70
thegoutzi@gmail.com

Περίληψη:

Η μελέτη αυτή διερευνά τον ρόλο των ψηφιακών μέσων στην προώθηση της κριτικής και δημιουργικής σκέψης μεταξύ των μαθητών. Με την ταχεία ενσωμάτωση της τεχνολογίας στην εκπαίδευση, η ανάπτυξη της ψηφιακής παιδείας έχει καταστεί απαραίτητη για την κατάρτιση των μαθητών με δεξιότητες του 21ου αιώνα. Το κείμενο ξεκινά με μια επισκόπηση της αυξανόμενης επιρροής των ψηφιακών μέσων στον εκπαιδευτικό τομέα, ακολουθούμενη από ένα θεωρητικό πλαίσιο που ορίζει την ψηφιακή παιδεία και τη σύνδεσή της με τη δημιουργική σκέψη. Στη συνέχεια, εξετάζει πώς διάφορα εργαλεία κοινωνικών μέσων, μπορούν να χρησιμοποιηθούν στρατηγικά για την ενίσχυση της συμμετοχής, την ενθάρρυνση της επίλυσης προβλημάτων και την προώθηση της πρωτότυπης σκέψης. Τα ευρήματα υποδηλώνουν ότι, όταν ενσωματώνονται αποτελεσματικά στο πρόγραμμα σπουδών, τα ψηφιακά μέσα όχι μόνο υποστηρίζουν την ακαδημαϊκή ανάπτυξη, αλλά και καλλιεργούν τις ικανότητες των μαθητών να σκέφτονται κριτικά και δημιουργικά. Το κείμενο ολοκληρώνεται με την έμφαση στη σημασία της προσεκτικής εφαρμογής και των παιδαγωγικών στρατηγικών για τη μεγιστοποίηση αυτών των οφελών σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα.

Τίτλος:

Η θεωρία της Πολλαπλής Νοημοσύνης ως εργαλείο διαφοροποιημένης διδασκαλίας στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας: Παράδειγμα εφαρμογής στη Γ' Γυμνασίου
[A1-113]

1^{ος} συγγραφέας:

ΣΟΦΙΑ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ
ΔΔΕ Πρέβεζας/Φιλολόγος ΠΕ02
alexandropoulosalekos@yahoo.com

Περίληψη:

Η παρούσα εισήγηση παρουσιάζει μια παιδαγωγική εφαρμογή διαφοροποιημένης διδασκαλίας στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας της Γ' Γυμνασίου, η οποία βασίζεται στη θεωρία της Πολλαπλής Νοημοσύνης του Howard Gardner. Αξιοποιώντας το κείμενο «Η γλωσσομάθεια ως παράθυρο στον σύγχρονο κόσμο» της Γεωργίας Δημοπούλου, σχεδιάστηκε ένα διδακτικό σενάριο που επιδιώκει την ενεργοποίηση διαφορετικών μαθησιακών προφίλ μέσω πολυτροπικών δραστηριοτήτων. Η εφαρμογή στοχεύει στην καλλιέργεια της γλωσσικής, διαπολιτισμικής και ενδοπροσωπικής νοημοσύνης, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει τη μεταγλωσσική επίγνωση, την ενσυναίσθηση και τη δημιουργικότητα των μαθητών. Η παρούσα μελέτη αναδεικνύει τη δυναμική της θεωρίας της Πολλαπλής Νοημοσύνης ως θεμέλιου για τον σχεδιασμό διαφοροποιημένων μαθησιακών εμπειριών που προάγουν την ένταξη, τη βιωματική μάθηση και την αυτενέργεια στο σχολικό περιβάλλον.

Τίτλος:

Συμπερίληψη χωρίς προϋποθέσεις Εκπαιδευτικές Πολιτικές στο Νηπιαγωγείο και εμπειρικά δεδομένα από τη σχολική πραγματικότητα
[A6-114]

1^{ος} συγγραφέας:

ΠΑΓΩΝΑ ΑΡΓΥΡΟΥ
3ο Νηπιαγωγείο Καλυθιών
argiroun@yahoo.gr

Περίληψη:

The promotion of inclusive education is a key objective of contemporary educational policies at both national and international levels. However, its practical implementation, particularly in early childhood education, often faces significant obstacles related to the structure, resources, and staffing of educational settings. This study examines the requirements and the challenges of inclusive education in public early childhood education, highlighting the connection between theory and everyday school reality. Through the presentation of a case study from a kindergarten in a rural area of Greece, the consequences arising from the absence of basic support structures are illustrated, such as insufficient and inadequately qualified staff, lack of support from specialized professionals and absence of appropriate material and technical infrastructure. The partial attendance of children with severe and diverse educational needs in overcrowded general classrooms, combined with the lack of scientific support, not only limits their meaningful participation in the educational and social life of the school, but also reinforces phenomena of social exclusion and marginalisation. The study is based on contemporary literature and highlights the need to strengthen the school framework in order to make inclusion a meaningful and sustainable educational practice. Furthermore, specific measures are proposed to improve conditions and to create a supportive school environment that is essential for the success of inclusive education.

Τίτλος:

Η διδακτική της Ιστορίας μέσα από τη Λογοτεχνία ως πεδίο διαλόγου για μια συμπεριληπτική μάθηση
[A1-116]

1^{ος} συγγραφέας:

ΟΛΥΜΠΙΑ ΔΕΛΗΓΚΑΡΗ
Εκπαιδευτικός ΠΕ70 5ο Δ.Σ. Πόλεως Καλύμνου
olympiadeligkari@hotmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΘΕΜΕΛΙΝΑ ΜΑΪΛΗ
Εκπαιδευτικός ΠΕ06 5ο Δ.Σ. Πόλεως Καλύμνου
themismailli@yahoo.gr

Περίληψη:

Η παρούσα εισήγηση διερευνά τις πολλαπλές δυνατότητες που προσφέρει το πεδίο της λογοτεχνίας ως πολύτιμο εκπαιδευτικό εργαλείο για τη διδασκαλία της ιστορίας, εστιάζοντας στη δημιουργία ενός συμπεριληπτικού μαθησιακού περιβάλλοντος. Οι επιστήμες της Ιστορίας και της Λογοτεχνίας αποτελούν δύο διακριτές αλλά ταυτόχρονα αλληλένδετες περιοχές της ανθρωπιστικής παιδείας, ιδίως όταν συνδιαλέγονται στη διδακτική πράξη, γεγονός που καθιστά τη λογοτεχνία ένα ισχυρό εργαλείο στην παιδαγωγική αξιοποίηση της ιστορικής γνώσης και στην ενίσχυση της βιωματικής πρόσληψης του ιστορικού παρελθόντος (Αθανασοπούλου, 2004). Στη συγκεκριμένη διδακτική παρέμβαση μέσα από μια διεπιστημονική και πολυπρισματική προσέγγιση εξετάζονται οι τρόποι με τους οποίους τα λογοτεχνικά κείμενα μπορούν να συμβάλουν στον μετασχηματισμό της διδασκαλίας της Ιστορίας στο δημοτικό, προσφέροντας μια πολυδιάστατη, βιωματική κι ερμηνευτική προσέγγιση της ιστορική γνώσης, προωθώντας παράλληλα την ενεργό συμμετοχή και την ενσυναίσθηση στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η θεωρητική πλαισίωση στην οποία εδράζεται η παρούσα μελέτη στηρίχθηκε στην ανάλυση και εφαρμογή θεωρητικών προσεγγίσεων, οι οποίες ενισχύουν την αντίληψη ότι η ιστορική γνώση καλλιεργείται και ενδυναμώνεται μέσα από τη χρήση της λογοτεχνίας ως πολυτροπικό και προσβάσιμο εργαλείο. Συγκεκριμένα, στην προσπάθεια αποτίμησης της συμβολής των λογοτεχνικών κειμένων στη δημιουργία ενός διαλογικού και καθ'όλα συμπεριληπτικού μαθησιακού

περιβάλλοντος, αξιοποιήθηκε η θεωρία του πολιτισμικού κεφαλαίου και της χειραφετητικής παιδείας του Paulo Freire (Freire, 2005), η θεωρία των ικανοτήτων της Martha Nussbaum στο πλαίσιο μιας συμπεριληπτικής εκπαίδευσης (Nussbaum, 2007), καθώς και στην αφηγηματική παιδαγωγική προσέγγιση του Jerome Bruner (Bruner, 1990).

Τίτλος:

Cube Stories: Ψηφιακό παιχνίδι και δημιουργική γραφή
[A9-118]

1^{ος} συγγραφέας:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΛΛΑΣ
Εκπαιδευτικός ΠΕ86 1ου ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΓΕΛ ΧΑΛΚΙΔΑΣ
tsallasg@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΕΛΠΙΔΑ ΜΟΤΣΙΑ
Εκπαιδευτικός ΠΕ02 1ου ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΓΕΛ ΧΑΛΚΙΔΑΣ
elpidam1977@yahoo.gr

Περίληψη:

Το παρόν άρθρο συνιστά μια διαθεματική πρόταση διδασκαλίας και αφορά τα μαθήματα της Λογοτεχνίας και των Εφαρμογών Πληροφορικής. Πρόκειται για μία πρόταση που συνδυάζει τον σχεδιασμό ενός ψηφιακού παιχνιδιού “Cube Stories” (βασισμένο στο αντίστοιχο επιτραπέζιο παιχνίδι) στα πλαίσια του μαθήματος της Πληροφορικής από τους μαθητές και την αξιοποίησή του ύστερα στο μάθημα της λογοτεχνίας και συγκεκριμένα στα πλαίσια της Δημιουργικής γραφής μετά τη διδασκαλία ενός λογοτεχνικού κειμένου.

Η διαθεματική αυτή διδασκαλία συνιστά μια καινοτόμα και σύγχρονη διδακτική πρόταση που συνδυάζει και καλλιεργεί ταυτόχρονα το ενδιαφέρον των μαθητών για τον προγραμματισμό, τα ψηφιακά παιχνίδια, τη λογοτεχνία και τη δημιουργική γραφή. Στόχος της πρότασης αυτής είναι να απολαύσουν οι μαθητές τη δημιουργική διαδικασία της παραγωγής της ψηφιακής εφαρμογής στο Εργαστήριο Πληροφορικής και ύστερα να αξιοποιηθεί το ψηφιακό αυτό παιχνίδι στη διδασκαλία της Λογοτεχνίας στα πλαίσια της διαθεματικότητας.

Τίτλος:

A presentation of the Greek legal framework and policies pertaining to the protection of gender diverse students
[A5-126]

1^{ος} συγγραφέας:

ΜΑΡΘΑ ΠΕΤΡΟΥ
Εκπαιδευτικός ΠΕ06 Πρότυπου Γυμνασίου Αγίων Αναργύρων
marthapetrou80@gmail.com

Περίληψη:

In response to the European Union’s 2010 recommendation to reduce gender identity discrimination, Greece has made significant legal strides, including recognizing gender identity, criminalizing hate speech, and promoting equal treatment in education and the workplace. Key legislative milestones include Laws 3896/2010, 4285/2014, 4356/2015, 4491/2017, and 4604/2019, which collectively affirm rights for transgender individuals, expand protections against discrimination, and integrate gender diversity into education policy. Greece has largely aligned its legal framework with EU directives and international human rights standards (Secretariat General for Legal and Parliamentary Affairs, 2020). However, implementation remains inconsistent, with significant gaps in education, workplace inclusion, and LGBTQ+ protections (Gerouki, 2017; Lokot, 2021; Xie et al., 2020). Despite timely legislative adoption, Greece ranks last on the European Gender Equality Index (EIGE, 2022), revealing a disconnect between formal equality and lived experiences. Effective enforcement, comprehensive monitoring frameworks, and cultural shifts are urgently needed to transform legal provisions into meaningful, measurable change.

Τίτλος:

Συμμετοχικό Μοντέλο Λήψης Αποφάσεων και Καινοτομία στο Σχολείο
[A2-127]

1^{ος} συγγραφέας:

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΓΑΛΑΖΟΥΛΑ
Εκπαιδευτικός ΠΕ70/ Διευθύντρια Δ.Σ.Ζαγκλιβερίου Δυτ. Θεσσαλονίκης
pgalazou@sch.gr

2^{ος} συγγραφέας:

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΦΤΟΥΔΗΣ
Εκπαιδευτικός ΠΕ70/ Διευθυντής Δ.Σ.Καβαλαρίου Δυτ. Θεσσαλονίκης
iraftoud@sch.gr

Περίληψη:

Το άρθρο εξετάζει τη σχέση μεταξύ του συμμετοχικού μοντέλου λήψης αποφάσεων και της ενίσχυσης της εκπαιδευτικής καινοτομίας σε σχολικές μονάδες. Μέσα από θεωρητικές αναλύσεις και παραδείγματα από την ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα, υποστηρίζεται ότι η αποκέντρωση, η συνεργασία και η επαγγελματική αυτονομία των εκπαιδευτικών μπορούν να λειτουργήσουν ως βασικοί μοχλοί παιδαγωγικής ανανέωσης. Παρουσιάζονται παραδείγματα εφαρμογής καινοτομίας σε δημοτικά σχολεία, καθώς και η συμβολή ευρωπαϊκών προγραμμάτων όπως τα Erasmus+

Τίτλος:

Η ανάγκη επανασύνδεσης σώματος και συμβουλευτικής
[A6-130]

1^{ος} συγγραφέας:

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΟΤΣΙΦΑΚΟΥ
Middlesex University, London
katerinakotsifakou@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΤΣΙΦΑΚΟΣ
Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
dimkots@sch.gr

Περίληψη:

Στο παρόν κείμενο προσεγγίζεται η έννοια της ενσώματης παρουσίας στην ψυχοδυναμική συμβουλευτική, με στόχο την ανάδειξη της σημασίας του σώματος τόσο ως φορέα του ψυχικού τραύματος όσο και ως ορίζοντα επανόρθωσης. Συνδυάζοντας θεωρητικά σχήματα από τη φαινομενολογία, τη θεωρία της προσκόλλησης και τη σύγχρονη νευροβιολογία, επιχειρείται να διερευνηθεί ο τρόπος με τον οποίο το σώμα του συμβούλου —μέσω της φωνής, της στάσης, του βλέμματος και της σιωπής— γίνεται ένα ασφαλές αγκυροβόλιο ρύθμισης και σχέσης. Παράλληλα, η εργασία εστιάζει σε κλινικά παραδείγματα, όπου η ενσώματη προσέγγιση αποτέλεσε καταλύτη για τη δημιουργία συνθήκης εμπιστοσύνης, καθώς και σε πρακτικές διαστάσεις που μπορούν να εφαρμοστούν σε διαφορετικά πλαίσια συμβουλευτικής. Στο τέλος, τίθενται ερωτήματα σχετικά με τη δεοντολογία της σωματικής παρουσίας, τις δυσκολίες του θεραπευτή να είναι “έν σώματι” παρών και τη σημασία της εσωτερικής του προετοιμασίας.

Τίτλος:

Στρατηγικός Σχεδιασμός στην Εκπαίδευση: Μελέτη Περίπτωσης Τεσσάρων Δημοτικών Σχολείων στην περιοχή των Ιωαννίνων
[A2-139]

1^{ος} συγγραφέας:

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΥΦΑΝΤΗΣ
Εκπαιδευτικός Π.Ε.70, Διευθυντής Δημοτικού Σχολείου Μπάφρας Νεοκαισάρειας Ιωαννίνων
d_yfantis@yahoo.gr

Περίληψη:

Η αναδιοργάνωση των σχολείων της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης αποτελεί μία διαρκή και πολυδιάστατη διαδικασία στρατηγικών που αποσκοπούν στη δημιουργία ενός σύγχρονου, αποδοτικού και μαθητοκεντρικού σχολείου. Αυτή η διαδικασία απαιτεί τη διαρκή συμμετοχή όλων των φορέων του εκπαιδευτικού συστήματος, από την κεντρική διοίκηση μέχρι τους δασκάλους, τους μαθητές και τις οικογένειες. Η μελέτη εξετάζει τις στρατηγικές διαδικασίες και πρακτικές που εφαρμόζουν τέσσερις διευθυντές δημοτικών σχολείων στην περιοχή των Ιωαννίνων για τη διαμόρφωση ενός στρατηγικού σχεδιασμού, εστιάζοντας στις προκλήσεις και τα οφέλη που προκύπτουν από την εφαρμογή τους. Οι διευθυντές τονίζουν τη σημασία του στρατηγικού σχεδιασμού ως εργαλείου για τον καθορισμό οραμάτων και στόχων, τη βελτίωση της οργάνωσης και της αποτελεσματικότητας των σχολικών μονάδων, καθώς και για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευτικών, γονέων και μαθητών. Παράλληλα, επισημαίνονται οι περιορισμοί που δυσχεραίνουν τη συμμετοχή του συλλόγου διδασκόντων, όπως ο υπερβολικός φόρτος εργασίας, η έλλειψη χρόνου και, σε ορισμένες περιπτώσεις, η εμφάνιση συγκρουσιακών περιβαλλόντων λόγω συνδικαλιστικών ή άλλων εσωτερικών αντιπαραθέσεων. Όσον αφορά τους φορείς που εμπλέκονται στη διαδικασία σχεδιασμού, υπογραμμίζεται η ανάγκη για ευρύτερη συμμετοχή, καθώς και η πρόκληση της ενεργοποίησης και συντονισμού διαφορετικών ομάδων εντός της σχολικής κοινότητας. Τέλος, τονίζεται η σύνδεση του στρατηγικού σχεδιασμού με το όραμα και την αποστολή του σχολείου, καθώς και η αναγκαιότητα δημιουργίας κινήτρων και διαφανών διαδικασιών για την ενίσχυση της ενεργούς συμμετοχής, με στόχο τη διασφάλιση της βιωσιμότητας και της ποιότητας των εκπαιδευτικών παρεμβάσεων.

Τίτλος:

Τεχνητή νοημοσύνη και εξατομικευμένη μάθηση
[A3-142]

1^{ος} συγγραφέας:

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ-ΒΑΛΑΝΤΗΣ ΠΟΤΗΡΗΣ
cpotiris@hotmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΣΟΦΙΑ ΣΑΛΠΙΓΚΤΗ

Περίληψη:

Η ραγδαία είσοδος της Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) στην εκπαίδευση αναδιαμορφώνει τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζεται και υλοποιείται η μαθησιακή διαδικασία. Στο πλαίσιο αυτό, η έννοια της εξατομικευμένης ή προσαρμοστικής μάθησης αποκτά νέα δυναμική, καθώς τα συστήματα ΤΝ μπορούν να εντοπίζουν τις μαθησιακές ανάγκες των μαθητών σε πραγματικό χρόνο και να προτείνουν διαδρομές μάθησης που ανταποκρίνονται στα ατομικά τους χαρακτηριστικά. Η εργασία αυτή εξετάζει τις δυνατότητες και τα οφέλη της χρήσης της ΤΝ στην εξατομικευμένη μάθηση, αναδεικνύοντας ταυτόχρονα τις προκλήσεις, περιορισμούς και δεοντολογικά ζητήματα που ανακύπτουν, όπως η προστασία των προσωπικών

δεδομένων, η διαφάνεια των αλγορίθμων και η ισότιμη πρόσβαση στην τεχνολογία. Επιπλέον, δίνεται έμφαση στον ρόλο του εκπαιδευτικού ως ρυθμιστή και επιμελητή της ψηφιακής μάθησης, και προτείνεται η ανάγκη για παιδαγωγικά θεμελιωμένη ανάπτυξη και χρήση των ΤΝ συστημάτων. Η παρούσα εργασία στοχεύει στη συμβολή σε έναν κριτικό και εποικοδομητικό διάλογο για τη θέση της ΤΝ στην εκπαιδευτική καινοτομία, με επίκεντρο τον άνθρωπο και τις μαθησιακές του ανάγκες.

Τίτλος:

Ψηφιακός εκφοβισμός: Χαρακτηριστικά, επιπτώσεις και αντιμετώπιση
[A5-144]

1^{ος} συγγραφέας:

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΣΑΛΠΙΓΚΤΗΣ
salpig@sch.gr

2^{ος} συγγραφέας:

ΟΥΡΑΝΙΑ ΠΟΤΗΡΗ
ouraniapot18@gmail.com

Περίληψη:

Η εργασία αυτή εστιάζει στον ψηφιακό εκφοβισμό (cyberbullying), μια σύγχρονη μορφή εκφοβισμού που έχει προκύψει ως αποτέλεσμα της ραγδαίας ανάπτυξης της τεχνολογίας και της ευρείας χρήσης των ψηφιακών μέσων. Αρχικά, παρουσιάζεται ο ορισμός και τα βασικά χαρακτηριστικά του ψηφιακού εκφοβισμού, όπως η ανωνυμία, η δυσκολία εντοπισμού, η διαρκής διαθεσιμότητα και η μαζική διάδοση περιεχομένου χωρίς συναίνεση. Αναλύονται οι διαφορετικές μορφές εκφοβιστικής συμπεριφοράς στο διαδίκτυο, που περιλαμβάνουν απειλές, προσβολές, διασυρμό στα social media, sexting, αποκλεισμό και πλαστοπροσωπία. Στη συνέχεια, εξετάζονται οι επιπτώσεις που έχει ο ψηφιακός εκφοβισμός τόσο στα θύματα όσο και στους θύτες. Τα θύματα αντιμετωπίζουν σοβαρά ψυχολογικά και σωματικά προβλήματα, όπως χαμηλή αυτοεκτίμηση, άγχος, κατάθλιψη, σχολική απόδοση σε πτώση και κίνδυνο αυτοκτονικών σκέψεων, ενώ οι θύτες τείνουν να αναπτύσσουν αντικοινωνικές συμπεριφορές και δυσκολίες στην κοινωνική προσαρμογή. Το τρίτο μέρος της εργασίας αφορά τις πρακτικές αντιμετώπισης και πρόληψης του ψηφιακού εκφοβισμού σε επίπεδο σχολείου, οικογένειας και μαθητών. Τονίζεται η ανάγκη για εκπαιδευτικά προγράμματα πρόληψης, συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων, ενίσχυση της επικοινωνίας, εκπαίδευση για ασφαλή χρήση του διαδικτύου και ανάπτυξη ψυχοκοινωνικής ανθεκτικότητας. Τέλος, παρουσιάζονται επιτυχημένες δράσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα που εφαρμόζονται σε σχολεία με στόχο τη μείωση του φαινομένου, ενώ καταλήγουμε στο συμπέρασμα πως ο ψηφιακός εκφοβισμός αποτελεί μια πολυπαραγοντική πρόκληση που απαιτεί ολιστική και συνεργατική προσέγγιση, με κεντρικό ρόλο στην πρόληψη την ανάπτυξη ψυχοκοινωνικής ανθεκτικότητας και ψηφιακού πολιτισμού.

Τίτλος:

Ο ρόλος των αποφοίτων πανεπιστημίου Ρομά ως Πρότυπα & Μέντορες: Προκλήσεις και προοπτικές
[A7-149]

1^{ος} συγγραφέας:

ΧΑΡΟΥΛΑ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ
Municipality of Nafpaktia
adamsxara@gmail.com

Περίληψη:

Το παρόν άρθρο διερευνά τον κρίσιμο ρόλο των αποφοίτων Ρομά Ανώτατης εκπαίδευσης ως θετικά πρότυπα και μέντορες στην καταπολέμηση του αντισημιτισμού και την προαγωγή της κοινωνικής συνοχής. Μέσω μιας συστηματικής βιβλιογραφικής επισκόπησης, αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο οι απόφοιτοι μπορούν να ενισχύσουν τις εκπαιδευτικές φιλοδοξίες των μαθητών Ρομά και να συμβάλουν στην κοινωνική τους ένταξη, αντιμετωπίζοντας παράλληλα συστημικούς φραγμούς και διακρίσεις. Τα ευρήματα αναδεικνύουν την καθοριστική σημασία της κοινοτικής υποστήριξης και της ύπαρξης επιτυχημένων προτύπων για την εκπαιδευτική ανέλιξη των Ρομά. Παράλληλα, εντοπίζεται η έντονη επιθυμία ορισμένων αποφοίτων να προσφέρουν πίσω στην κοινότητά τους, επιδιώκοντας την άρση των στερεοτύπων και την έμπνευση των νεότερων γενεών, συχνά αντλώντας δύναμη από την πολιτισμική τους ταυτότητα. Προγράμματα καθοδήγησης, όπως το «Roma Mentor Project» και το «Bari Shej», καταδεικνύουν την αποτελεσματικότητα της δομημένης υποστήριξης στη μείωση της σχολικής διαρροής και την πρόωθηση της ένταξης στην αγορά εργασίας. Ωστόσο, η ανάληψη αυτού του ρόλου δεν είναι απρόσκοπτη, καθώς οι απόφοιτοι αντιμετωπίζουν πολυδιάστατες προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένων εξωτερικών παραγόντων (προκαταλήψεις, οικονομικές δυσκολίες) και εσωτερικών συγκρούσεων ταυτότητας (πίεση αφομοίωσης, φόβος κριτικής, αποστασιοποίηση από τις ρίζες). Συμπερασματικά, η ανάδειξη των αποφοίτων Ρομά ως προτύπων είναι ζωτικής σημασίας για την κατάρτιση στερεοτύπων και την ενδυνάμωση των Κοινοτήτων τους. Η αποτελεσματική αξιοποίηση του ρόλου τους απαιτεί τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου υποστηρικτικού συστήματος, το οποίο θα περιλαμβάνει δομημένα προγράμματα καθοδήγησης, παροχή πόρων και εκπαίδευσης στους μέντορες, συστηματική προβολή των επιτευγμάτων τους, ενεργό καταπολέμηση του αντισημιτισμού σε όλα τα επίπεδα και ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Μόνο με μια τέτοια ολιστική προσέγγιση μπορούν οι απόφοιτοι Ρομά να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους ως παράγοντες αλλαγής, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην κοινωνική τους ανέλιξη και την προαγωγή μιας πιο δίκαιης και συμπεριληπτικής κοινωνίας.

Τίτλος:

Μέθοδοι και κριτήρια διαμόρφωσης ομάδων στην ομαδοσυνεργατική διδασκαλία/μάθηση
[A10-143]

1^{ος} συγγραφέας:

ΣΟΦΙΑ ΣΑΛΠΙΓΚΤΗ

Περίληψη:

Η παρούσα εργασία εξετάζει τη σημασία της στοχευόμενης διαμόρφωσης ομάδων στο πλαίσιο της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας, ως βασικού εργαλείου για την υλοποίηση της διαφοροποιημένης διδασκαλίας στη σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα. Με αφετηρία τις θεωρίες των Vygotsky, Gardner και Tomlinson, αναλύονται οι βασικές αρχές της διαφοροποίησης και αναδεικνύεται ο ρόλος της συνεργατικής μάθησης ως στρατηγικής ενίσχυσης της ενεργούς συμμετοχής και της συμπερίληψης. Παρουσιάζονται οι κυριότερες μέθοδοι διαμόρφωσης ομάδων – τυχαία, ομοιογενής/ετερογενής, αυτοεπιλογής και μικτές – με αναφορά στα πλεονεκτήματα και τους περιορισμούς τους. Εξετάζονται επίσης τα βασικά παιδαγωγικά κριτήρια που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, όπως η ηλικία των μαθητών, οι μαθησιακές τους ανάγκες, η κοινωνική δυναμική της τάξης και οι στόχοι του μαθήματος. Μέσα από εφαρμοσμένα παραδείγματα και εμπειρικά δεδομένα, καταδεικνύεται πώς η κατάλληλη ομαδοποίηση μπορεί να ενισχύσει τη μαθησιακή εμπλοκή, την αλληλεπίδραση και τη γνωστική πρόοδο. Η εργασία ολοκληρώνεται με προτάσεις για ευέλικτες και παιδαγωγικά τεκμηριωμένες πρακτικές, υπογραμμίζοντας την ανάγκη επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών για τη βέλτιστη αξιοποίηση της ομαδικής εργασίας στο σχολικό περιβάλλον.

Τίτλος:

Η συμβολή των εικαστικών τεχνών στη διαμόρφωση μετασχηματίζουσας εκπαίδευσης ενηλίκων
[A10-150]

1^{ος} συγγραφέας:

ΕΥΑΓΓΕΛΗ ΘΑΝΑΣΑΡΑ
ΕΠΑ.Λ. Καρπάθου
gonzalitsa@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΓΑΚΗ
Εσπερινό ΕΠΑ.Λ. Πρέβεζας
iliasde66@gmail.com

Περίληψη:

Στο πλαίσιο του μαθήματος της ερευνητικής εργασίας της Α' Τάξης του Εσπερινού Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑ.Λ.) της Πρέβεζας, οι μαθητές ασχολήθηκαν με την τέχνη, αποτυπώνοντας έργα τέχνης σε μορφή τοιχογραφιών σε μια «κενή» αίθουσα διδασκαλίας. Η αισθητική εμπειρία παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον ως μια καινοτόμος μέθοδος στην εκπαιδευτική διαδικασία που μπορεί να συμβάλλει στη μετασχηματίζουσα μάθηση. Εκτός από τη διαμόρφωση της σχολικής αίθουσας, επιχειρήθηκε η διερεύνηση της στάσης των μαθητών και η εισφορά της τέχνης στην ενεργητική συμμετοχή τους και στην ενίσχυση του κριτικού στοχασμού τους μέσα από την αξιοποίηση των αισθήσεών τους. Κατά τη διάρκεια της δράσης, οι μαθητές εξέφρασαν συναισθήματα και οδηγήθηκαν σε αλλαγή στάσης απέναντι σε μια μαθησιακή διαδικασία που αντιμετώπισαν αρχικά με διστακτικότητα, αλλά την ολοκλήρωσαν με ενθουσιασμό και ικανοποίηση.

Τίτλος:

Η Εφαρμογή των Συνομιλιακών Συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης στην Εκπαίδευση:
Δυνατότητες Εφαρμογής, Θεσμικές Προκλήσεις και Παιδαγωγικές Προεκτάσεις
[A3-152]

1^{ος} συγγραφέας:

ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΠΟΚΟΛΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
zetabokola@gmail.com

Περίληψη:

Η παρούσα βιβλιογραφική επισκόπηση διερευνά την προστιθέμενη αξία των Συνομιλιακών Συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης (AI chatbots) στην εκπαίδευση, εστιάζοντας στις δυνατότητες, τις προκλήσεις και τις παιδαγωγικές προεκτάσεις της χρήσης τους. Τα AI chatbots, που βασίζονται σε προηγμένες τεχνικές τεχνητής νοημοσύνης και μηχανικής μάθησης, έχουν εξελιχθεί από απλά rule-based συστήματα σε πολυδύναμα γενετικά μοντέλα ικανά να υποστηρίξουν εξατομικευμένη μάθηση και συνεχή αλληλεπίδραση με τους μαθητές. Η μελέτη αναδεικνύει πώς η προσαρμοστική μάθηση, η άμεση ανατροφοδότηση και η υποστήριξη 24/7 ενισχύουν τη μαθησιακή εμπειρία, ενώ ταυτόχρονα επισημαίνονται τεχνικές, παιδαγωγικές και ηθικές προκλήσεις που απαιτούν προσεκτική διαχείριση. Επιπλέον, η εργασία υπογραμμίζει την ανάγκη για αναμόρφωση του ρόλου του εκπαιδευτικού και σχεδιασμό κατάλληλων παιδαγωγικών σεναρίων ώστε τα AI chatbots να λειτουργούν συμπληρωματικά και υποστηρικτικά. Τέλος, προτείνονται κατευθύνσεις για μελλοντική έρευνα, εστιάζοντας στην ανάπτυξη πιο παιδαγωγικά ενήμερων και ηθικά υπεύθυνων εργαλείων. Η εργασία συμβάλλει στη συζήτηση για τον μετασχηματισμό της εκπαίδευσης μέσω της τεχνητής νοημοσύνης και προσφέρει πολύτιμες γνώσεις για εκπαιδευτικούς, ερευνητές και φορείς λήψης αποφάσεων.

Τίτλος:

Η Αλληλεπίδραση της Ηθικής Ηγεσίας, του Ηθικού Κλίματος και της Εργασιακής Ικανοποίησης
σε Ελληνικά Σχολεία Γενικής και Ειδικής Εκπαίδευσης
[A2-153]

1^{ος} συγγραφέας:

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΞΑΓΑΡΑ

Περίληψη:

Η ηθική ηγεσία επηρεάζει καθοριστικά το σχολικό κλίμα και προάγει την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών στην εργασία τους. Ωστόσο, λίγες έρευνες επικεντρώνονται στις διαφορές ανά κατηγορία σχολείου, ιδιαίτερα στην Ελληνική επικράτεια. Στη συγκεκριμένη μελέτη αναλύσαμε τις σχέσεις μεταξύ ηθικής ηγεσίας, ηθικού κλίματος και εργασιακής ικανοποίησης σε 100 εκπαιδευτικούς ειδικής και γενικής εκπαίδευσης. Με αξιόπιστα ερωτηματολόγια και μη παραμετρικές αναλύσεις, διαπιστώσαμε ότι οι εκπαιδευτικοί ειδικής εκπαίδευσης δείχνουν ανώτερα επίπεδα ηθικής ηγεσίας και παρουσιάζουν μεγαλύτερη ικανοποίηση σε σύγκριση με τους συναδέλφους γενικής εκπαίδευσης. Η σχέση ανάμεσα στις τρεις μεταβλητές αποδείχθηκε μέτριας έντασης, με το ηθικό κλίμα να παίζει ρόλο ενδεχόμενου μεσολαβητή. Οι διαφορές ως προς το φύλο θεωρήθηκαν ασήμαντες. Τα αποτελέσματα τονίζουν τη σημασία της συστηματικής ανάπτυξης ηθικών ηγετών και της δημιουργίας υποστηρικτικών περιβαλλόντων, ιδιαίτερα σε σχολεία γενικής εκπαίδευσης. Εξετάζονται οι συνέπειες για την εκπαίδευση ηγετικών προσωπικοτήτων και τις στρατηγικές εκπαίδευσης καθώς και μελλοντικές κατευθύνσεις έρευνας σε διάφορα περιβάλλοντα.

Τίτλος:

Η Παιδαγωγική της Ευαισθητοποίησης:

Ανάλυση του Ρατσιστικού Χαρακτηρισμού «μαύρος» σε διαφορετικά κειμενικά είδη μέσα από διδακτική πρόταση στην Γ' τάξη Γυμνασίου.
[A5-154]

1^{ος} συγγραφέας:

ΕΙΡΗΝΗ ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ

Φιλολόγος ΠΕ02, Πρότυπο Γυμνάσιο Ηρακλείου – Υποψήφια Διδάκτωρ Α.Π.Θ.
eirini.spyridaki@gmail.com

Περίληψη:

Η παρούσα εισήγηση παρουσιάζει μια διδακτική πρόταση που στοχεύει στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και της ενσυναίσθησης των μαθητών/τριών Γυμνασίου αναφορικά με τον ρατσιστικό χαρακτηρισμό «μαύρος». Μέσα από την ανάλυση ποικίλων κειμενικών ειδών (άρθρα, βίντεο, προσωπικές μαρτυρίες), οι μαθητές/τριες καλούνται να εξερευνήσουν τις διαφορετικές διαστάσεις του ρατσισμού, τη χρήση της γλώσσας στην αναπαραγωγή ή την αποδόμηση στερεοτύπων, και τις επιπτώσεις του στην προσωπική και κοινωνική ζωή. Η πρόταση περιλαμβάνει ομαδικές δραστηριότητες, συζητήσεις και προβληματισμό, προωθώντας την ενεργό συμμετοχή και την ανάπτυξη επιχειρηματολογικών δεξιοτήτων. Στοχεύει στην ευαισθητοποίηση για τον συστημικό ρατσισμό και στην ενθάρρυνση για ανάληψη δράσης προς μια πιο δίκαιη και συμπεριληπτική κοινωνία. Περιλαμβάνονται Φύλλα Εργασίας για τις ομάδες μαθητών/τριών και ένα Φύλλο Αυτοαξιολόγησης για την αποτίμηση της παρέμβασης.

Τίτλος:

Η εκπαιδευτική αξιολόγηση ως πρό(σ)κληση για μετασχηματισμό των σχολείων σε οργανισμούς μάθησης.
[A2-155]

1^{ος} συγγραφέας:

ΔΑΝΑΗ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

Νηπιαγωγός ΠΕ60-Προϊσταμένη του Νηπιαγωγείου Αγίου Δημητρίου Κοζάνης
danaip2012@gmail.com

Περίληψη:

Η παρούσα ποσοτική έρευνα διερευνά τις απόψεις και αντιλήψεις 130 εκπαιδευτικών (80 δασκάλων, 50 νηπιαγωγών) αναφορικά με την εκπαιδευτική αξιολόγηση, τον οργανισμό που μαθαίνει και τη μεταξύ τους σχέση. Για τις ανάγκες της έρευνας αξιοποιήθηκαν δύο κλίμακες μέτρησης. Για τον ΟΜ χρησιμοποιήθηκε η κλίμακα μέτρησης του σχολείου ως οργανισμού που μαθαίνει με βάση το μοντέλο των Kools & Stoll (2016, σσ. 31-32), ενώ για την αξιολόγηση χρησιμοποιήθηκε η κλίμακα μέτρησης του μοντέλου των Kools & Stoll (2016, σσ. 31-32) το οποίο απαρτίζεται από 7 «διαστάσεις προσανατολισμένες στη δράση», αλλά και η κλίμακα μέτρησης της ικανότητας των εκπαιδευτικών να κάνουν χρήση της αξιολόγησης του J. Bradley Cousins. Ειδικότερα η κλίμακα για τον ΟΜ μετρά τον βαθμό ενσωμάτωσης χαρακτηριστικών ΟΜ στα σχολεία, σύμφωνα με τις απόψεις των εκπαιδευτικών, ενώ η κλίμακα για την αξιολόγηση μετρά την ικανότητα χρήσης της αξιολόγησης και τους παράγοντες αξιολόγησης. Τα ευρήματα της έρευνας φανερώνουν ότι οι εκπαιδευτικοί εκφράζονται θετικά ως προς τα τρία από τα 7 χαρακτηριστικά του ΟΜ (όραμα σχολείου, υποστήριξη ηγεσίας, επαγγελματική ανάπτυξη), ενώ αναφορικά με τη συνεργασία, ένα από τα βασικότερα χαρακτηριστικά του ΟΜ, εκφράζονται λιγότερο θετικά. Όσον αφορά στην εκπαιδευτική αξιολόγηση, με βάση τις απαντήσεις, φαίνεται πως δεν έχει καλλιεργηθεί ακόμη κουλτούρα αξιολόγησης, καθώς φαίνεται πως δεν γίνεται με συστηματικό τρόπο. Επιπρόσθετα, εντοπίστηκε θετική συσχέτιση ανάμεσα στην αξιολόγηση και στην κατανόηση από την πλευρά των εκπαιδευτικών να κατανοήσουν αρχικά τι και πώς αξιολογείται, ενώ διαπιστώθηκε αρνητική συσχέτιση αναφορικά με την αξιολόγηση και την καλλιέργεια κλίματος εμπιστοσύνης στο σχολείο. Τα ευρήματα είναι χρήσιμα, καθώς αποκαλύπτουν τη χρησιμότητα της εκπαιδευτικής αξιολόγησης στην ανάπτυξη βιώσιμων σχολείων που συνεχώς μαθαίνουν.

Τίτλος:

Παράλληλη Στήριξη στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση:

Η Συνεργασία των Εκπαιδευτικών Τάξης και Παράλληλης Στήριξης και τα Οφέλη για τους/τις Μαθητές/τριες
[A1-157]

1^{ος} συγγραφέας:

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΠΟΖΗ

Aristotle University of Thessaloniki
alexia.b@hotmail.gr

2^{ος} συγγραφέας:
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑ ΣΠΥΡΙΑΔΟΥ
ΣΕΠ Frederick
schdia81@gmail.com

Περίληψη:

This study highlights the importance of collaboration between general education teachers and special education support teachers, as well as the multiple benefits for students. It explores the curriculum for parallel support, the advantages and disadvantages of co-teaching, and the existing research on co-teaching practices. This qualitative research was conducted through semi-structured telephone interviews with fifteen primary school educators. Among them, five were special education support teachers (either temporary or permanent), five were general classroom teachers (also either temporary or permanent), and five were school principals, thus ensuring triangulation of data sources. Most general education teachers usually collaborate with the support teacher to co-plan the lessons. Regarding the benefits for the rest of the students, support teachers mainly noted that students become more familiar with diversity and more readily accept it. General education teachers and principals observed that students develop better relationships with their peers, become more socialized, and collaborate more effectively, which results in fewer conflicts.

Τίτλος:

Η Παιχνιδοποίηση ως Γέφυρα Συμπερίληψης, Ενσυναίσθησης και Καινοτομίας στη σύγχρονη τάξη
[A9-158]

1^{ος} συγγραφέας:

ΘΕΟΔΩΡΑ ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΥ
Εκπαιδευτικός ΠΕ82 1ο ΕΠΑ.Λ. Σίνδου
thpantazopoulou@gmail.com

Περίληψη:

Το σύγχρονο σχολείο λειτουργεί μέσα σε ένα πολυπολιτισμικό και τεχνολογικά εξελισσόμενο περιβάλλον, με μαθητές που παρουσιάζουν διαφορετικές ανάγκες και προφίλ. Στο πλαίσιο αυτό, αναδεικνύεται η αναγκαιότητα διαφοροποιημένων, συμπεριληπτικών και ενσυναίσθητων παιδαγωγικών πρακτικών. Η παιχνιδοποίηση προτείνεται ως μια σύγχρονη διδακτική στρατηγική που ενσωματώνει μηχανισμούς παιχνιδιού στη μάθηση, ενισχύοντας την παρακίνηση, τη συμμετοχή και την κοινωνικοσυναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών. Η παιχνιδοποίηση βασίζεται σε θεωρητικά μοντέλα όπως η θεωρία αυτοκαθορισμού (Deci & Ryan), ο κοινωνικός εποικοδομητισμός (Vygotsky), η κοινωνικογνωστική θεωρία (Bandura) και η θεωρία της ροής (Csikszentmihalyi). Υποστηρίζει τη γνωστική ανάπτυξη μέσα από την ενίσχυση της προσοχής, της μνήμης και της επίλυσης προβλημάτων, ενώ ταυτόχρονα προωθεί την κοινωνική ένταξη μέσω προσαρμοσμένων αποστολών, πολυτροπικών τρόπων έκφρασης και ασφαλών περιβαλλόντων αποτυχίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη συναισθηματική νοημοσύνη και την ενσυναίσθηση, με πρακτικές όπως τα συνεργατικά παιχνίδια ρόλων, τα ψηφιακά avatars και τα σενάρια ηθικών διλημάτων. Η τεχνολογία λειτουργεί υποστηρικτικά, επιτρέποντας εξατομικευμένες διαδρομές μάθησης, ανατροφοδότηση και αναλύσεις δεδομένων που ενισχύουν τη διδασκαλία. Παρά τα οφέλη, επισημαίνονται και προκλήσεις, όπως η υπερβολική έμφαση σε εξωτερικά κίνητρα, οι ψηφιακές ανισότητες και η εφαρμογή παιχνιδοποίησης χωρίς ουσιαστικό παιδαγωγικό σκοπό. Η επιτυχής ενσωμάτωσή της προϋποθέτει στοχαστική και κριτική παιδαγωγική προσέγγιση, καθώς και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Το κείμενο καταλήγει ότι η παιχνιδοποίηση, όταν εφαρμόζεται με στόχο τη συμπερίληψη, την ενσυναίσθηση και την καινοτομία, συμβάλλει σε ένα σχολείο που εμπνέει: ένα μαθητοκεντρικό, δημιουργικό και ανθρώπινο σχολικό περιβάλλον, όπου η μάθηση είναι εμπειρία με νόημα, χαρά και πρόκληση.

Τίτλος:

Συμπεριληπτική Εκπαιδευτική Ηγεσία και Αντιμετώπιση του Εκφοβισμού στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση
[A5-160]

1^{ος} συγγραφέας:

ΝΙΚΟΛΕΤΑ ΙΩΑΝΝΟΥ
Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Δ/ντρια 24ου Δ.Σ. Θεσ/νίκης
nicol_ioannou@yahoo.com

Περίληψη:

Η αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού αποτελεί ένα από τα πλέον κρίσιμα ζητήματα της σύγχρονης σχολικής ζωής. Η εκπαιδευτική ηγεσία διαδραματίζει κομβικό ρόλο στην πρόληψη και διαχείριση τέτοιων φαινομένων, μέσω της διαμόρφωσης κλίματος εμπιστοσύνης, της υιοθέτησης αποτελεσματικών στρατηγικών παρέμβασης και της ανάπτυξης κουλτούρας σεβασμού και ενσυναίσθησης. Η παρούσα εργασία εξετάζει θεωρητικά και εμπειρικά τον ρόλο των διευθυντών σχολικών μονάδων και των ομάδων διοίκησης στη διαμόρφωση προληπτικών πολιτικών και στην υποστήριξη εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων. Βασιζόμενη σε ποιοτική μελέτη περίπτωσης σε ελληνικά δημοτικά σχολεία, η εργασία αναλύει τα χαρακτηριστικά της αποτελεσματικής εκπαιδευτικής ηγεσίας, όπως η συνεργατική κουλτούρα, η συναισθηματική νοημοσύνη και η ικανότητα ενδυνάμωσης της σχολικής κοινότητας. Τα ευρήματα καταδεικνύουν ότι οι διευθυντές που υιοθετούν συμπεριληπτικές πρακτικές ηγεσίας και αναπτύσσουν θεσμούς πρόληψης και παρέμβασης, επιτυγχάνουν σημαντική μείωση των περιστατικών εκφοβισμού και ενίσχυση της ψυχολογικής ασφάλειας των μαθητών. Καταλήγουμε ότι η ενίσχυση της επαγγελματικής ανάπτυξης των ηγετικών στελεχών και η θεσμική στήριξη σχετικών πολιτικών είναι απαραίτητες για τη δημιουργία ενός ασφαλούς και υποστηρικτικού μαθησιακού περιβάλλοντος.

Τίτλος:

"Οι πέτρινοι γίγαντες" - Η πολυσημία της λέξης μυστήριο
[A1-162]

1^{ος} συγγραφέας:
ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΣΑΛΩΝΙΔΗ
Μεταπτυχιακή φοιτήτρια ΠΑΜΑΚ-Π.Μ.Σ. Μουσική και Κοινωνία
xenisalon@gmail.com

Περίληψη:

Στη σύγχρονη εκπαιδευτική διαδικασία χρησιμοποιούνται ποικίλες μέθοδοι για τη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Η ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας προσφέρει νέες δυνατότητες και προσεγγίσεις, οι οποίες αξιοποιούνται ολοένα και περισσότερο στον χώρο της εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο του μαθήματος της Γλώσσας της Ε΄ τάξης και συγκεκριμένα του 10ου κεφαλαίου με τίτλο «Επιστημονική Φαντασία», υλοποιήθηκε διδακτικό σενάριο με τίτλο «Πέτρινοι Γίγαντες». Η δράση πραγματοποιήθηκε σε δύο τμήματα Ε΄ τάξης Δημοτικού Σχολείου της Θεσσαλονίκης, με τη συμμετοχή 41 μαθητών και μαθητριών. Το εκπαιδευτικό σενάριο στηρίχθηκε στη διερευνητική μάθηση και ενσωμάτωσε τη χρήση της Πληροφορικής, καθώς οι μαθητές κλήθηκαν να αναζητήσουν πληροφορίες σε ψηφιοποιημένα κείμενα της εφημερίδας «Μακεδονία», μέσω της ιστοσελίδας του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας. Η διαδικασία αυτή συνέβαλε στη δημιουργική επεξεργασία του θέματος και στην ενεργή εμπλοκή των μαθητών. Για την αξιολόγηση της παρέμβασης χρησιμοποιήθηκαν ερωτηματολόγια. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η χρήση της Πληροφορικής ως εναλλακτικής μεθόδου αναζήτησης πληροφοριών καθιστά το μάθημα πιο ελκυστικό και ενδιαφέρον για τους μαθητές, σε σύγκριση με τις παραδοσιακές διδακτικές πρακτικές.

Τίτλος:

Μια εφαρμοσμένη πρακτική για την αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού
[A1-166]

1^{ος} συγγραφέας:

ΧΑΡΙΤΙΝΗ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ
Γυμνάσιο Λιβαδοχωρίου Λήμνου
cfotopou@gmail.com

Περίληψη:

Ο σεβασμός του άλλου δεν διδάσκεται με τους παραδοσιακούς τρόπους διδασκαλίας, με ηθικούς κανόνες και κίνητρα επιβράβευσης. Ούτε επιβάλλεται με κατασταλτικούς τρόπους και τιμωρητικές μεθόδους. Στο παρόν άρθρο παρουσιάζεται μία εφαρμοσμένη πρακτική της συμπερίληψης και της αντιμετώπισης του σχολικού εκφοβισμού με τη χρήση του πολυτροπικού εργαλείου της κινηματογραφικής αφήγησης. Υποστηρίζεται το θεωρητικό πλαίσιο του οπτικοακουστικού γραμματισμού και αναλύονται οι φάσεις εργασιών του project προϊόν του οποίου αποτελεί μία δεκάλεπτη ταινία μικρού μήκους που δημιούργησε η κινηματογραφική ομάδα του Γυμνασίου Λιβαδοχωρίου Λήμνου κατά τη σχολική χρονιά 2023-24 και με την οποία συμμετείχε σε Πανελλήνιους και Διεθνείς Διαγωνισμούς μαθητικών ταινιών.

Τίτλος:

Ο ρόλος της ενσυναίσθησης στη διαμόρφωση θετικών μαθησιακών περιβαλλόντων:
Βελτίωση του κλίματος της τάξης, συμβολή στη μάθηση και ενίσχυση της σχολικής επίδοσης
[A7-174]

1^{ος} συγγραφέας:

ΕΥΤΥΧΙΑ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΥ
Σύμβουλος Εκπαίδευσης Αγγλικής Γλώσσας (ΠΕ06) Β΄ Αθήνας Αττική
e.papahristou@gmail.com

Περίληψη:

Η ενσυναίσθηση αναγνωρίζεται ολοένα και περισσότερο ως κρίσιμος παράγοντας στη δημιουργία υποστηρικτικών και θετικών μαθησιακών περιβαλλόντων. Ιδιαίτερα στο πλαίσιο της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η ενσυναίσθηση του/της εκπαιδευτικού ως παιδαγωγικής πρακτικής διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση υγιών διαπροσωπικών σχέσεων, την προώθηση της κοινωνικής συνοχής και τη μείωση των συγκρούσεων στην τάξη. Η παρούσα εργασία εστιάζει στον τρόπο με τον οποίο η ενσυναίσθηση συμβάλλει στη βελτίωση του συναισθηματικού και ψυχοκοινωνικού κλίματος της σχολικής τάξης, γεγονός που επηρεάζει θετικά την εμπλοκή στη μαθησιακή διαδικασία, τη συνεργασία και την ακαδημαϊκή επίδοση. Μέσα από σύντομη θεωρητική επισκόπηση και παραδείγματα εφαρμοσμένων παιδαγωγικών πρακτικών με βάση την ενσυναίσθηση, αναδεικνύονται τα οφέλη της ενσυναίσθησης τόσο για τους/τις μαθητές/τριες όσο και για τους/τις εκπαιδευτικούς. Οφέλη της Ενσυναίσθησης και Παραδείγματα Παιδαγωγικών Πρακτικών. Η ενσυναίσθηση στην εκπαίδευση αναγνωρίζεται ως θεμελιώδης δεξιότητα, η οποία συμβάλλει ουσιαστικά στη δημιουργία θετικού μαθησιακού κλίματος, στην ενίσχυση της ψυχοκοινωνικής ευημερίας και στην υποστήριξη της μαθητικής επίδοσης (Cooper, 2011; Cornelius-White, 2007). Μέσα από την καλλιέργεια ενσυναισθητικών σχέσεων, οι εκπαιδευτικοί ανταποκρίνονται όχι μόνο στις γνωστικές ανάγκες των μαθητών/τριών αλλά και στις συναισθηματικές και κοινωνικές, δημιουργώντας περιβάλλοντα αποδοχής και ασφάλειας.

- Οφέλη για τους/τις μαθητές/τριες:

- Αίσθηση ασφάλειας και αποδοχής: Οι μαθητές αισθάνονται ότι ο/η εκπαιδευτικός τους "βλέπει", τους κατανοεί και τους υποστηρίζει (Rogers, 1969).
- Κίνητρο και μαθησιακή εμπλοκή: Η Παιδαγωγική της Ενσυναίσθησης κινητοποιεί τους μαθητές να συμμετέχουν ενεργά και να αναλάβουν πρωτοβουλία (Wentzel, 2012).
- Ανάπτυξη κοινωνικο-συναισθηματικών δεξιοτήτων: Όπως η συνεργασία, η διαχείριση συναισθημάτων και η επίλυση συγκρούσεων.

- Οφέλη για τους/τις εκπαιδευτικούς:

- Καλύτερη επικοινωνία με τους μαθητές: Η ενσυναίσθηση ενισχύει την αλληλεπίδραση και μειώνει τις παρανοήσεις.
- Διαχείριση τάξης με θετικό τρόπο: Αντί της τιμωρίας, ο/η εκπαιδευτικός αξιοποιεί κατανοητικές και ενισχυτικές παρεμβάσεις.
- Αύξηση επαγγελματικής ικανοποίησης: Όταν οι σχέσεις στην τάξη είναι θετικές, μειώνεται η επαγγελματική εξουθένωση (Jennings & Greenberg, 2009).

Τίτλος:

Η Εκπαίδευση ως θεμέλιο για την καλλιέργεια ενεργής πολιτότητας
[A1-175]

1^{ος} συγγραφέας:

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΟΚΙΑΣ
Εκπαιδευτικός ΠΕ70 1ου Δημοτικού Σχολείου Εχιναίων
alexmok25@gmail.com

Περίληψη:

Η εργασία εστιάζει στον ρόλο της Προσχολικής Εκπαίδευσης στη διαμόρφωση πολιτικά συνειδητοποιημένων και ενεργών πολιτών. Υποστηρίζεται ότι οι αξίες της δημοκρατίας, της ελευθερίας, της αποδοχής και της ενσυναίσθησης πρέπει να ενσωματώνονται από τα πρώτα κιόλας σχολικά χρόνια. Μέσα από την εκπαίδευση, τα παιδιά αποκτούν όχι μόνο γνώσεις αλλά και στάσεις ζωής, οι οποίες τα βοηθούν να λειτουργήσουν ως υπεύθυνα και ισότιμα μέλη της κοινωνίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη σημασία της πολιτότητας ως δυναμική στάση του πολίτη, που συμμετέχει ενεργά στα κοινωνικά δρώμενα. Η πολιτότητα καλλιεργείται μέσω εκπαιδευτικών πρακτικών που προάγουν τον διάλογο, την αυτενέργεια και τη συνεργασία. Η συμπεριληπτική εκπαίδευση λειτουργεί ως θεμέλιο της πολιτότητας, ενισχύοντας την αποδοχή της διαφορετικότητας και τη συλλογική συνείδηση. Επίσης, εντός της εργασίας αναλύεται η ενσωμάτωση της πολιτότητας στα αναλυτικά προγράμματα σπουδών του Νηπιαγωγείου, τα οποία αναδιαμορφώνονται με σκοπό να συνδέουν τη μάθηση με ζητήματα κοινωνικής δικαιοσύνης, δημοκρατίας και δικαιωμάτων του ανθρώπου. Η βιωματική μάθηση και η συμμετοχική προσέγγιση αποτελούν βασικά εργαλεία για την ανάπτυξη κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων. Πρόσθετα, παρουσιάζεται ένα διδακτικό σενάριο με στόχο τη διερεύνηση της έννοιας της ελευθερίας. Μέσα από συζητήσεις, καταϊγισμό ιδεών και δημιουργικές δραστηριότητες, τα παιδιά ενθαρρύνονται να κατανοήσουν βιωματικά τι σημαίνει ελευθερία, να αναπτύξουν ενσυναίσθηση και να εκφράσουν τις απόψεις τους. Συμπερασματικά, η εκπαίδευση είναι ο βασικός μηχανισμός μέσα από τον οποίο θεμελιώνονται οι αξίες της ενεργούς πολιτότητας, με στόχο τη δημιουργία ενός πιο δίκαιου και δημοκρατικού κοινωνικού ιστού.

Τίτλος:

«Podάρω στη ζωή»

Τα Podcast και vodcast ως καλή πρακτική βιωματικής μάθησης σε ένα συμπεριληπτικό περιβάλλον
[A1-176]

1^{ος} συγγραφέας:

ΙΩΑΝΝΑ ΚΑΠΕΛΛΑΚΗ
12ο Γυμνάσιο Ηρακλείου Κρήτης
iokapellaki@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ
12ο Γυμνάσιο Ηρακλείου Κρήτης
kostas_maz@yahoo.com

Περίληψη:

Στην παρούσα εργασία παρουσιάζεται μια καλή πρακτική βιωματικής μάθησης η οποία προσφέρει στους μαθητές νέες μαθησιακές και ψηφιακές εμπειρίες, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να συνδεθούν σε πραγματικό χρόνο με την κοινωνία. Η φωνή τους ακούγεται, όχι μόνο μέσα στο σχολείο, αλλά και στην ευρύτερη κοινότητα. Μαθητές με διαφορετικές γνωστικές, συναισθηματικές, και κοινωνικές ανάγκες, με μαθησιακές δυσκολίες ή αυξημένες ικανότητες, με ετερόκλητο μαθησιακό και ηλικιακό υπόβαθρο, μέσα όμως σε ένα συμπεριληπτικό περιβάλλον που αγκαλιάζει όλες τις ετερότητες, συνεργάζονται και δημιουργούν συνεντεύξεις με πρόσωπα που αναγνωρίζονται από την κοινωνία για τη ζωή και το έργο τους. Μαζί τους συζητούν, και την επαφή αυτή την αποτυπώνουν δημιουργικά μέσα από την παραγωγή podcast και vodcast. Στόχος τους είναι να ενημερώσουν, να εμπνεύσουν και να επηρεάσουν θετικά τους συμμαθητές τους αλλά και την κοινωνία συνολικά. Στην εργασία, παρουσιάζονται ο ορισμός και τα τεχνικά χαρακτηριστικά των podcast και vodcast, το θεωρητικό μέρος της βιωματικής μάθησης, τα στάδια υλοποίησής του “Podάρω στη ζωή”, οι παιδαγωγικοί στόχοι, οι θεματικές των συνεντεύξεων και τα οφέλη για τους μαθητές σε προσωπικό, εκπαιδευτικό και συλλογικό επίπεδο.

Τίτλος:

Μοντέλα Ηγεσίας και Θεωρίες Οργανωτικής Ψυχολογίας
[A2-177]

1^{ος} συγγραφέας:

ΣΩΤΗΡΙΑ ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ
Υπουργείο Παιδείας Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
karolidou.sot@gmail.com

Περίληψη:

Η ηγεσία και η επαγγελματική ικανοποίηση είναι δύο έννοιες που αναλύονται σε θεωρητικό και ερευνητικό επίπεδο από τον κλάδο της Οργανωτικής Ψυχολογίας. Η εργασία έχει ως στόχο την ανάλυση της ηγετικής φιγούρας και της σχέσης που έχει η ηγεσία με την επαγγελματική ικανοποίηση των εργαζομένων. Συγκεκριμένα, για τη σκιαγράφηση της ηγετικής φιγούρας θα αξιοποιηθεί η προσέγγιση του μοντέλου ηγεσίας των Bass & Avolio. Εν συνεχεία, η ανάλυση της παρακίνησης, η οποία προσφέρεται στους στενούς συνεργάτες του ηγέτη, θα στηριχτεί στη θεωρία των δύο παραγόντων του Herzberg. Τέλος, θα αξιοποιηθεί η θεωρία των Hackman & Oldham, σχετικά με την επίτευξη της εργασιακής ικανοποίησης. Το συμπέρασμα,

στο οποίο οδηγείται η εργασία, αφορά στον σημαντικό ρόλο που έχει η Οργανωτική Ψυχολογία στην ανάλυση των συμπεριφορών των εργαζομένων και στην εφαρμογή παρεμβάσεων σε οργανισμούς από Οργανωτικούς Ψυχολόγους, για την ενίσχυση της αποδοτικότητάς τους.

Τίτλος:

A Qualitative Study on the Use of CLIL and Musical Theatre to Address School Bullying in Primary Education
[A5-179]

1^{ος} συγγραφέας:

ΕΥΜΟΡΦΙΑ ΠΑΣΣΑ

PhD, Department of Primary Education, Democritus University of Thrace, Teacher of EFL and Music
epassa@eled.duth.gr

Περίληψη:

Η παρούσα μελέτη διερευνά την εφαρμογή της μεθόδου CLIL (Content and Language Integrated Learning) μέσω μουσικοθεατρικής έκφρασης, με στόχο την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης μαθητών της Στ' Δημοτικού απέναντι στο φαινόμενο της σχολικής βίας. Η διδακτική παρέμβαση υλοποιήθηκε στο 3ο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Ευόσμου, στη Θεσσαλονίκη, στην Ελλάδα και συνδύασε τη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας, τη μουσική και το θέατρο, με επίκεντρο την προετοιμασία και βιντεοσκόπηση ενός θεατρικού έργου-μιούζικαλ. Οι μαθητές ερμήνευσαν το τραγούδι Roar της Katy Perry και παρουσίασαν ένα μικρό θεατρικό έργο στο πλαίσιο πανελληνίου φεστιβάλ κατά της σχολικής βίας. Μετά το πέρας της δράσης, οι μαθητές συμμετείχαν σε ποιοτική έρευνα μέσω ανοικτού ερωτηματολογίου. Τα δεδομένα αναλύθηκαν θεματικά και ανέδειξαν υψηλό βαθμό συναισθηματικής εμπλοκής, αυξημένη ενσυναίσθηση και θετική στάση απέναντι στην αγγλική ως γλώσσα επικοινωνίας μέσα από δημιουργικά μέσα. Η μελέτη τεκμηριώνει τη συμβολή της διαθεματικής προσέγγισης στη διαχείριση κοινωνικών ζητημάτων και την ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής των μαθητών στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Τίτλος:

Μια Πολύχρωμη Διαδρομή Μάθησης:
AR, VR & AI για την Ενσυναίσθηση και τη Συμπερίληψη στην Προσχολική Εκπαίδευση
[A4-180]

1^{ος} συγγραφέας:

ΘΩΜΑΗ ΚΟΓΙΑ

Εκπαιδευτικός ΠΕ 60, Νηπιαγωγείο Κάστρου Βοιωτίας
thomikogia@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΒΑΡΕΛΤΖΙΔΟΥ

Παιδαγωγός Πρώιμης Παιδικής Ηλικίας, Παιδικός Σταθμός Σταυρούπολης Δήμου Ξάνθης
taninav@gmail.com

Περίληψη:

Το παρόν άρθρο παρουσιάζει ένα καινοτόμο και παιδαγωγικά τεκμηριωμένο διδακτικό σενάριο που υλοποιήθηκε σε νηπιαγωγείο και παιδικό σταθμό στην Ελλάδα, με στόχο την καλλιέργεια της ενσυναίσθησης και της αποδοχής της διαφορετικότητας σε παιδιά προσχολικής ηλικίας. Το σενάριο βασίζεται στο λογοτεχνικό έργο Έλμερ ο παρδαλός ελέφαντας και αξιοποιεί τις τεχνολογίες επαυξημένης (AR) και εικονικής πραγματικότητας (VR), καθώς και τεχνητής νοημοσύνης (AI), προσφέροντας ένα πολυτροπικό μαθησιακό περιβάλλον που ενισχύει τις ήπιες δεξιότητες (soft skills) των μαθητών. Η μεθοδολογία περιλάμβανε διαθεματική προσέγγιση και παιδοκεντρικές πρακτικές, με έμφαση στη βιωματική και συνεργατική μάθηση. Οι δραστηριότητες σχεδιάστηκαν στη βάση των αρχών του κοινωνικού εποικοδομισμού (Vygotsky) και της θεωρίας της πολλαπλής νοημοσύνης (Gardner), και είναι πλήρως εναρμονισμένες με τις κατευθύνσεις του Νέου Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών για το Νηπιαγωγείο. Το σενάριο εφαρμόστηκε πιλοτικά τόσο σε μαθητές νηπιαγωγείου όσο και σε παιδιά τριών έως τεσσάρων ετών σε παιδικό σταθμό διαφορετικού γεωγραφικού νομού, με κοινή αξιολογική ρουμπρίκα παρατήρησης. Τα συγκριτικά δεδομένα δείχνουν ενθαρρυντικά αποτελέσματα στην ανάπτυξη της συναισθηματικής νοημοσύνης, της γλωσσικής έκφρασης, της κοινωνικότητας και της φαντασίας των παιδιών. Η παρούσα εισήγηση αναδεικνύει τη σημασία της δημιουργικής ενσωμάτωσης ψηφιακών εργαλείων αιχμής στο σύγχρονο προσχολικό περιβάλλον και τεκμηριώνει την ανάγκη ανανέωσης των παιδαγωγικών πρακτικών με γνώμονα την ολόπλευρη ανάπτυξη του παιδιού και την καλλιέργεια της ενεργούς πολιτεότητας από τις πρώτες ηλικίες.

Τίτλος:

Σtereότυπα στην εκπαίδευση μέσα από τον Ελληνικό και Διεθνή Κινηματογράφο.
Η Μετασχηματίζουσα μάθηση ως εναλλακτική εκπαιδευτική προσέγγιση.
[A1-183]

1^{ος} συγγραφέας:

ΕΛΕΝΗ ΧΟΥΛΑΚΗ

Υποψήφια Διδάκτωρ ΤΕΠΕΚΕ Πανεπιστήμιο Πατρών
elena_choulaki@icloud.com

Περίληψη:

Παρά την πρόοδο της κοινωνίας και την ευρεία και συνεχόμενη εξέλιξη της εκπαίδευσης, οι στερεοτυπικές αντιλήψεις και οι προκαταλήψεις εξακολουθούν να επηρεάζουν στον μέγιστο βαθμό την καθημερινότητα των ανθρώπων και τις κοινωνικές σχέσεις. Αν και είναι γνωστό ότι δημιουργούν ανισότητες και αδικίες, παραμένουν ανθεκτικές στον χρόνο και επηρεάζουν ακόμα και τους ανθρώπους που μορφώνονται και

εκπαιδεύονται. Ένα πεδίο που δεν έχει ερευνηθεί επαρκώς είναι ο τρόπος με τον οποίο οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί φέρουν και αναπαράγουν στερεότυπα, τόσο στην καθημερινή τους ζωή όσο και μέσα στην τάξη και ευρύτερα στο σχολικό περιβάλλον. Η παρούσα μελέτη φωτίζει αυτήν τη διάσταση μέσα από την ανάλυση γνωστών ελληνικών και διεθνών κινηματογραφικών ταινιών, οι οποίες αποτυπώνουν πιστά τις πεποιθήσεις και τις κοινωνικές νόρμες της εποχής τους. Μέσα από αυτές, εντοπίζονται τα στερεότυπα που αφορούν στον ρόλο και την εικόνα του εκπαιδευτικού αλλά και τον αντίκτυπο που φέρουν στη σχολική κοινότητα. Στόχος της έρευνας είναι όχι μόνο η καταγραφή και παρουσίαση αυτών των στερεοτύπων αλλά και η διερεύνηση τρόπων για τον περιορισμό ή και ακόμη την ολοκληρωτική εξάλειψή τους. Προτείνεται η αξιοποίηση της Μετασχηματίζουσας μάθησης ως παιδαγωγική προσέγγιση που ενισχύει την αυτογνωσία, την κριτική σκέψη και τη βαθιά αναθεώρηση παγιωμένων αντιλήψεων, ανοίγοντας τον δρόμο για έναν πιο δίκαιο και συνειδητό τρόπο εκπαιδευτικής πρακτικής.

Τίτλος:

Η παιδαγωγική αξία της Συνεργατικής Μάθησης με Υποστήριξη Υπολογιστή Βάσει Επιχειρημάτων (ABCSCSL) μέσα από την αξιοποίηση ενός συνεργατικού ψηφιακού παιχνιδιού για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.
[A9-184]

1^{ος} συγγραφέας:

ΜΥΡΙΑΝΑ ΑΓΑΠΗΤΟΥ

MEd & MSc, Εκπαιδευτικός-Φιλολόγος (ΠΕ02), Δ.Δ.Ε. Ηρακλείου
myriana.agapitou@gmail.com

Περίληψη:

Η παρούσα έρευνα σχεδιασμού αξιοποιεί τις σχεδιαστικές αρχές της Μάθησης με βάση το Ψηφιακό Παιχνίδι και χαρακτηριστικά της Συνεργατικής Μάθησης με Υποστήριξη Υπολογιστή βάσει Επιχειρημάτων προκειμένου να μελετήσει τις επιχειρηματολογικές γνώσεις που αναπτύσσουν οι μαθητές-τριες της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κατά τη συνεργατική χρήση και διασκέυή ενός μισοψημένου συνεργατικού ψηφιακού παιχνιδιού. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα ανάλυσης δεδομένων της εμπειρικά θεμελιωμένης θεωρίας οι μαθητές-τριες ανέπτυξαν ουσιαστικές επιχειρηματολογικές δεξιότητες και ολοκληρωμένα απλά και σύνθετα επιχειρήματα σε προφορικό και γραπτό λόγο, βάσει του επιχειρηματολογικού μοντέλου Toulmin, ενισχύοντας παράλληλα τη συνεργατική και κριτική τους σκέψη.

Τίτλος:

Καινοτόμες Προσεγγίσεις με τη χρήση ψηφιακών μέσων και εφαρμογών Τεχνητής Νοημοσύνης για τη Διαχείριση Συναισθημάτων σε Παιδιά στο Φάσμα του Αυτισμού
[A3-187]

1^{ος} συγγραφέας:

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΜΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΥΠΑΙΘΑ

smkaterinaki@yahoo.gr

2^{ος} συγγραφέας:

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΜΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΥΠΑΙΘΑ

smaropoulou@yahoo.gr

Περίληψη:

Η παρούσα εισήγηση εστιάζει στην αξιοποίηση καινοτόμων εφαρμογών Τεχνητής Νοημοσύνης (TN) ως εργαλείων υποστήριξης της συναισθηματικής ρύθμισης και της διαχείρισης άγχους σε μαθητές που βρίσκονται στο φάσμα του αυτισμού, εντός του πλαισίου της συμπεριληπτικής και διαφοροποιημένης εκπαίδευσης. Εξετάζονται παραδείγματα ψηφιακών μέσων και εφαρμογών Τεχνητής Νοημοσύνης, τα οποία χρησιμοποιούνται στην καθημερινή σχολική πράξη από εκπαιδευτικούς γενικής και ειδικής αγωγής, όπως εφαρμογές δημιουργίας εξατομικευμένων οπτικοακουστικών αφηγήσεων, οπτικοποιημένα προγράμματα ρουτίνας, εικονικοί συνομιλητές (chatbots), εργαλεία συναισθηματικής αναγνώρισης και ανάλυσης συμπεριφοράς, διαδραστικές ιστορίες και κόμικ, καθώς και εφαρμογές ενσυνειδητότητας. Όλες οι παραπάνω τεχνολογίες αξιοποιούνται για την ενίσχυση της αυτορρύθμισης, της συναισθηματικής κατανόησης και της ψυχοσυναισθηματικής στήριξης των μαθητών, στο πλαίσιο μιας συμπεριληπτικής και διαφοροποιημένης διδασκαλίας. Επιπλέον, εξετάζονται οι παιδαγωγικές και νομικές προεκτάσεις της χρήσης τέτοιων τεχνολογιών, με στόχο την ενδυνάμωση του μαθητή, την προώθηση της ισότιμης συμμετοχής και τη διασφάλιση της ηθικής και ασφαλούς ενσωμάτωσης της TN στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη συμβολή της TN στην ενίσχυση της παιδαγωγικής σχέσης, στη μείωση του εκπαιδευτικού άγχους και στην παροχή εργαλείων που επιτρέπουν στους εκπαιδευτικούς να ανταποκρίνονται πιο αποτελεσματικά στις εξατομικευμένες ανάγκες των μαθητών. Παράλληλα, τίθενται ζητήματα δικαιωμάτων του παιδιού, ισότιμης πρόσβασης στην τεχνολογία και προστασίας της ιδιωτικότητας, υπογραμμίζοντας τη σημασία της υπεύθυνης και ηθικής χρήσης της TN. Η παρουσίαση προσεγγίζει τη χρήση της TN όχι ως απλού τεχνολογικού εργαλείου, αλλά ως στρατηγικού μοχλού για την προώθηση μιας δίκαιης, συμπεριληπτικής και ενσυναισθητικής εκπαίδευσης. Καταλήγει σε συγκεκριμένες προτάσεις για την ενσωμάτωση της TN σε καθημερινά συμπεριληπτικά μαθησιακά περιβάλλοντα, με έμφαση στην ενσυναίσθηση, τη βιωματική μάθηση και την καινοτομία, σε συνδυασμό με τη συνεχή επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

Τίτλος:

Η επίλυση προβλήματος χρησιμοποιώντας το λογισμικό GeoGebra:
Μία διδακτική πρόταση για τη διδασκαλία της γραμμικής εξίσωσης $ax+by=c$
[A4-194]

1^{ος} συγγραφέας:
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ
Μαθηματικός Μ.Εδ., 2ο Πρότυπο Γυμνάσιο Θεσσαλονίκης
gegrigo@otenet.gr

Περίληψη:

Σύμφωνα με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών των Μαθηματικών για το Γυμνάσιο βασική επιδίωξη αποτελεί η καλλιέργεια της μαθηματικής γλώσσας ως μέσο περιγραφής πραγματικών προβληματικών καταστάσεων. Έτσι ο σχεδιασμός της διδασκαλίας μπορεί να βασιστεί στην θεωρία κατασκευής της γνώσης που ενεργοποιείται μέσω της επίλυσης προβλήματος. Η παράλληλη χρήση του λογισμικού GeoGebra δημιουργεί μέσω του δυναμικού χειρισμού των πολλαπλών αναπαραστάσεων μιας μαθηματικής έννοιας ένα ιδανικό περιβάλλον κατασκευής της γνώσης και οδηγεί σε βαθιά κατανόηση της δομής της, επιτυγχάνοντας και τις απαραίτητες συνδέσεις με παλαιότερες γνώσεις. Η έννοια που επιλέχθηκε στην παρούσα διδακτική πρόταση είναι αυτή της γραμμικής εξίσωσης $ax+by=\gamma$.

Τίτλος:

Η διαφοροποιημένη διδασκαλία και η τεχνική
«Σκέψου, Συνεργάσου, Μοιράσου»
στην πράξη: Μια εφαρμογή στο μάθημα Φυσικής της Ε΄ Δημοτικού
[A1-195]

1^{ος} συγγραφέας:

ΜΑΡΙΑ ΓΟΥΡΙΔΟΥ
Υποψήφια Διδακτόρισα ΤΕΠΑΕ ΑΠΘ, Εκπαιδευτικός ΠΕ 70
mgouridou@gmail.com

Περίληψη:

Στα πλαίσια της διαφοροποιημένης διδασκαλίας ενθαρρύνεται η ενεργός συμμετοχή του εκάστοτε μαθητή, μιας και η μαθησιακή διδασκαλία προσαρμόζεται στις επιμέρους ανάγκες και ιδιαιτερότητες του. Το παρόν διδακτικό σενάριο, αφορά την ωριαία διδασκαλία του κεφαλαίου ΦΕ3 με τίτλο «Πότε ανάβει το λαμπάκι;» του γνωστικού αντικείμενου της Φυσικής της Ε΄ τάξης Δημοτικού. Η συγκεκριμένη διδασκαλία υλοποιήθηκε σε ένα τμήμα ολιγοθέσιου δημοτικού σχολείου του Νομού Λέσβου με έντονη ανομοιογένεια ως προς το μαθησιακό επίπεδο των παιδιών. Κύριος στόχος της διδασκαλίας ήταν οι μαθητές να είναι σε θέση να διαπιστώσουν πειραματικά το σωστό τρόπο σύνδεσης ενός λαμπτήρα με τους πόλους μιας μπαταρίας, με ή χωρίς τη χρήση καλωδίων, ώστε αυτό να ανάψει. Για την υλοποίησή της αξιοποιήθηκε το επικοινωνιακό μοντέλο διδασκαλίας μαζί πρακτικές βιωματικής μάθησης, ενώ τα φύλλα εργασίας που χρησιμοποιήθηκαν ενσωμάτωσαν βασικές αρχές της διαφοροποιημένης διδασκαλίας και την τεχνική «Think, Pair, Share/ Σκέψου, Συνεργάσου, Μοιράσου». Τέλος, η προτεινόμενη μεθοδολογία και η διδακτική προσέγγιση που εφαρμόστηκε, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά και σε άλλα μαθήματα του δημοτικού σχολείου, ικανοποίησαν πλήρως τους αρχικούς στόχους της συγκεκριμένης διδασκαλίας.

Τίτλος:

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στην εποχή του ChatGPT
[A3-199]

1^{ος} συγγραφέας:

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΖΙΩΓΑ
ziogastella68@gmail.com

Περίληψη:

Το άρθρο εξετάζει τον ρόλο του εκπαιδευτικού στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης, με έμφαση στη χρήση του ChatGPT στην εκπαιδευτική διαδικασία. Τονίζεται η δυνατότητα του εργαλείου να υποστηρίζει τη μάθηση, να προωθεί την εξατομικευμένη διδασκαλία και να διευκολύνει διοικητικά καθήκοντα. Παράλληλα, αναδεικνύονται οι κίνδυνοι όπως η λογοκλοπή, η επιφανειακή γνώση και η εξάρτηση. Οι εκπαιδευτικοί καλούνται να αναπτύξουν νέους ρόλους και δεξιότητες, ενώ η επιμόρφωση θεωρείται απαραίτητη. Οι μαθητές βλέπουν θετικά το ChatGPT, αλλά ζητούν σαφές πλαίσιο χρήσης με έμφαση στην ηθική και την καθοδήγηση από τους δασκάλους.

Τίτλος:

«Ο βυθός της διαφορετικότητας»: μία διαφοροποιημένη διδακτική παρέμβαση
[A1-200]

1^{ος} συγγραφέας:

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΣΟΥΤΑ
Εκπαιδευτικός ΠΕ70 7ου Δημοτικού Σχολείου Ελευσίνας, Msc Ειδική Εκπαίδευση, Msc Εκπαίδευση Ενηλίκων
georgiasp5@yahoo.com

Περίληψη:

Η ανάγνωση λογοτεχνικών βιβλίων από μαθητές δημοτικού αποτελεί ισχυρό παιδαγωγικό εργαλείο για την καλλιέργεια της φαντασίας, της δημιουργικότητας, της γλωσσικής έκφρασης και της συναισθηματικής νοημοσύνης. Μέσα από τις σελίδες ενός βιβλίου, τα παιδιά έχουν την ευκαιρία να εξερευνήσουν διαφορετικούς κόσμους, να γνωρίσουν πολύπλευρους χαρακτήρες και να προβληματιστούν πάνω σε αξίες όπως η φιλία, η συνεργασία ο σεβασμός και η διαφορετικότητα. Παράλληλα, ενισχύεται η αναγνωστική τους ικανότητα, η κατανόηση και η κριτική σκέψη. Στο

νέο Πρόγραμμα Σπουδών της Γλώσσας για το Δημοτικό Σχολείο, η ανάγνωση ολόκληρων λογοτεχνικών βιβλίων αναδεικνύεται ως ξεχωριστό θεματικό πεδίο, υπογραμμίζοντας τη σημασία της λογοτεχνίας στη σχολική καθημερινότητα και τη διαμόρφωση αναγνωστικών ταυτοτήτων. Στο παρόν άρθρο παρουσιάζεται μια διδακτική παρέμβαση που αξιοποιεί τα οφέλη της λογοτεχνικής ανάγνωσης μέσα από ένα διαφοροποιημένο και συμπεριληπτικό μαθησιακό περιβάλλον. Η παρέμβαση συνδυάζει σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις, όπως η στρατηγική διαφοροποίησης think-tac-toe, με τη χρήση διαδικτυακών εργαλείων web 2.0 και τεχνητής νοημοσύνης. Επιδιώκεται η ενίσχυση της μαθησιακής εμπειρίας, η εξατομίκευση της διδασκαλίας ανάλογα με την ετοιμότητα, τα ενδιαφέροντα, τις ανάγκες και το μαθησιακό προφίλ των μαθητών, καθώς και η ισότιμη συμμετοχή όλων. Με αυτόν τον τρόπο, η λογοτεχνία μετατρέπεται σε ζωντανή, προσβάσιμη και ουσιαστική εμπειρία μάθησης για κάθε παιδί.

Τίτλος:

Η Διαχείριση Συγκρούσεων στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση:
Προσεγγίσεις Επικοινωνίας και Ενίσχυσης της Ψυχοκοινωνικής Ανθεκτικότητας
[A5-203]

1^{ος} συγγραφέας:

ΑΛΙΚΗ ΠΑΡΙΣΗ
Υποψήφια Διδασκίσσα Πανεπιστημίου Αιγαίου
alikipar@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ ΠΑΡΙΣΗ
Προπτυχιακή Φοιτήτρια Αγγλικής Φιλολογίας ΕΚΠΑ
s.parisi@student.uw.edu.pl

3^{ος} συγγραφέας:

ΕΥΗ ΛΑΖΑΡΗ
Απόφοιτη Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας (Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων)
ivilaz1998@gmail.com

Περίληψη:

Οι συγκρούσεις αποτελούν αναπόφευκτο μέρος της ανθρώπινης αλληλεπίδρασης, ειδικά στο σχολικό πλαίσιο, όπου συνυπάρχουν άτομα με διαφορετικές προσωπικότητες, ανάγκες, προσδοκίες και πολιτισμικά υπόβαθρα. Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, οι συγκρούσεις μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών, αλλά και μεταξύ των ίδιων των μαθητών, μπορεί να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στη συναισθηματική και κοινωνική τους ανάπτυξη, καθώς και στη συνοχή της σχολικής κοινότητας. Ωστόσο, η κατάλληλη διαχείρισή τους μπορεί να μετατρέψει τις κρίσεις σε ευκαιρίες για μάθηση, αυτογνωσία και ενδυνάμωση της ψυχοκοινωνικής ανθεκτικότητας. Η παρούσα εισήγηση εστιάζει στη διερεύνηση των μορφών και των αιτίων συγκρούσεων που παρατηρούνται στη σχολική μονάδα, αναδεικνύοντας τον ρόλο της συναισθηματικής νοημοσύνης, της ενσυναίσθησης και της επικοινωνίας ως ουσιώδη εργαλεία διαχείρισης και μετασχηματισμού των συγκρούσεων. Στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Επιστήμες της Αγωγής και της Δια Βίου Μάθησης: Εκπαιδευτική Διοίκηση και Ηγεσία» του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, υλοποιήθηκε μελέτη περίπτωσης σε σχολική μονάδα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με στόχο την καταγραφή των πρακτικών που ακολουθούνται από τους εκπαιδευτικούς και τον Διευθυντή στη διαχείριση συγκρούσεων και κρίσεων εντός της τάξης. Η μελέτη ανέδειξε ότι οι συγκρούσεις είναι συχνές και πολυπαραγοντικές, ενώ οι μέθοδοι αντιμετώπισής τους ποικίλλουν ανάλογα με την εμπειρία, τη στάση και τη δεκτικότητα των εμπλεκόμενων. Καταγράφηκαν καλές πρακτικές, αλλά και ελλείψεις ή αδρανολογία δυναμικών εργαλείων διαχείρισης. Η ενεργοποίηση στρατηγικών όπως η μη βίαιη επικοινωνία, η διαμεσολάβηση, η ενίσχυση της ενσυναίσθησης και η ενδυνάμωση της ψυχοκοινωνικής ανθεκτικότητας, κρίνονται απαραίτητες για τη δημιουργία ενός υποστηρικτικού, συνεργατικού και συμπεριληπτικού σχολικού περιβάλλοντος. Η εισήγηση καταλήγει σε προτάσεις για την ενίσχυση της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών και την υιοθέτηση ηγετικών πρακτικών που προάγουν τη θετική επικοινωνία και την πρόληψη συγκρούσεων, με έμφαση στην ανάπτυξη δεξιοτήτων διαχείρισης και ψυχοσυναισθηματικής ενδυνάμωσης.

Τίτλος:

Η Συνεκπαίδευση των Παιδιών με Αναπηρίες στο Γενικό Σχολείο:
Αντιλήψεις και Προβληματισμοί των Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
[A1-207]

1^{ος} συγγραφέας:

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΛΟΥΚΕΡΗΣ
Σύμβουλος Εκπαίδευσης ΠΕ 60 ΔΙΠΕ Πειραιά
loukeris@hotmail.com

Περίληψη:

Η παρούσα εισήγηση διερευνά τις στάσεις των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης απέναντι στην συνεκπαίδευση παιδιών με αναπηρίες στο γενικό σχολείο. Μέσα από ποσοτική μελέτη με χρήση ερωτηματολογίου εξετάζονται οι παράγοντες που επηρεάζουν τις απόψεις των εκπαιδευτικών, η προτιμητέα εκπαιδευτική δομή και ο ρόλος του ειδικού παιδαγωγού. Τα ευρήματα αναδεικνύουν ποικιλία στάσεων ανάλογα με προσωπικά, επαγγελματικά και θεσμικά χαρακτηριστικά. Η ανάλυση καταλήγει σε προτάσεις για επιμόρφωση και αλλαγές στη σχολική κουλτούρα.

Τίτλος:

Η Χρήση των Chatbots στην Εκπαίδευση:
Προοπτικές, Κίνδυνοι και Ηθικά Διλήμματα στην Ελληνική Πραγματικότητα

[A3-210]

1^{ος} συγγραφέας:

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Υπο/ντρια στο 11ο Δ.Σ Αλεξανδρούπολης, Med Ειδικής Αγωγής
Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια στο Δι.ΠΑ.Ε στις Νέες Τεχνολογίες
gforoulou29@gmail.com

Περίληψη:

Keywords: Chatbots, Artificial Intelligence, Education, Greek Context, Ethical Dilemmas, Personalized Learning, Digital Transformation, AI Ethics. Η παρούσα εργασία διερευνά σε βάθος την ενσωμάτωση των chatbots στην ελληνική εκπαίδευση, αναλύοντας τις πολλαπλές προοπτικές, τους ενδεχόμενους κινδύνους και τα περίπλοκα ηθικά διλήμματα που ανακύπτουν από την αυξανόμενη χρήση τους. Βασιζόμενη σε μια εκτεταμένη επισκόπηση της σύγχρονης διεθνούς και ελληνικής έρευνας, καθώς και σε παραδείγματα από την ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα, η εργασία αναδεικνύει τα σημαντικά οφέλη της εξατομίκευσης της μάθησης, της υποστήριξης των διδασκόντων και της ενίσχυσης της μαθητικής συμμετοχής. Ταυτόχρονα, εξετάζει διεξοδικά τις τεχνικές δυσκολίες υλοποίησης, τις αντιδράσεις από την εκπαιδευτική κοινότητα, καθώς και τα κρίσιμα νομικά και ηθικά ζητήματα, συμπεριλαμβανομένων της διαφάνειας των αλγορίθμων, των προκαταλήψεων και της πιθανής μείωσης της ανθρώπινης επαφής. Κεντρικός στόχος είναι η διαμόρφωση συγκεκριμένων και εφαρμόσιμων προτάσεων για την υπεύθυνη και αποτελεσματική χρήση των chatbots, με έμφαση στην αναγκαιότητα της εκπαίδευσης όλων των εμπλεκόμενων μερών, την απαραίτητη προστασία των προσωπικών δεδομένων και την επιτακτική ανάγκη για συνεχή αξιολόγηση της επίδρασής τους στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Τίτλος:

Επί Ασπαλάθων, του Γ. Σεφέρη: Μια διδακτική προσέγγιση με τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης.

[A4-214]

1^{ος} συγγραφέας:

ΘΕΟΔΩΡΑ ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

Εκπαιδευτικός ΠΕ02 11ου ΓΕΛ Περιστερίου
dorandri@yahoo.gr

Περίληψη:

Η παρούσα εργασία παρουσιάζει ένα διδακτικό σενάριο για τη διδασκαλία του ποιήματος «Επί Ασπαλάθων» του Γιώργου Σεφέρη, αξιοποιώντας τις δυνατότητες της Τεχνητής Νοημοσύνης (TN) ως εργαλείου ενεργητικής μάθησης, δημιουργικής έκφρασης και ανάπτυξης κριτικής σκέψης. Το σενάριο εφαρμόζεται στο πλαίσιο της διδασκαλίας της ποίησης στη Β' Λυκείου και έχει ως στόχο την πολυεπίπεδη προσέγγιση του ποιήματος, τη σύνδεσή του με τη σύγχρονη κοινωνική και ιστορική πραγματικότητα και την ανάδειξη της διακειμενικότητάς του. Οι μαθητές εργάζονται συνεργατικά, διερευνούν τα θέματα της αλαζονείας, της τιμωρίας και της πολιτικής ευθύνης, δημιουργούν πρωτότυπα ποιήματα, εικόνες και πολυτροπικά έργα με τη βοήθεια εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης, αναπτύσσουν ταυτόχρονα τον ψηφιακό και αισθητικό γραμματισμό τους. Η παρούσα εισήγηση προτείνει ένα νέο μοντέλο διδασκαλίας της λογοτεχνίας που συνδυάζει τον ανθρωπιστικό στοχασμό με τις δυνατότητες της τεχνολογίας, ενισχύοντας τη δημιουργικότητα και τη δημοκρατική παιδεία. Παράλληλα, όμως, οι μαθητές ενεργοποιούνται προς την κατεύθυνση του κριτικού ελέγχου των εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης, αναστοχαζόμενοι τόσο ως αναγνώστες όσο και ως ψηφιακά εγγράμματοι πολίτες.

Τίτλος:

Οι εκπαιδευτικοί ως διαμεσολαβητές πρώιμης διάγνωσης της Δυσλεξίας: Προοπτικές και Προκλήσεις

[A1-215]

1^{ος} συγγραφέας:

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΟΚΙΑΣ

Εκπαιδευτικός ΠΕ70 1ου Δημοτικού Σχολείου Εχιναίων
alexmok25@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΟΚΙΑΣ

Περίληψη:

Η δυσλεξία αποτελεί μια από τις πιο συχνές ειδικές μαθησιακές δυσκολίες, με σημαντικές επιπτώσεις στη σχολική επίδοση, την ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη και την κοινωνική ενσωμάτωση του παιδιού. Η έγκαιρη διάγνωσή της είναι καθοριστικής σημασίας, καθώς δίνει τη δυνατότητα αποτελεσματικής παρέμβασης και αποφυγής δευτερογενών προβλημάτων. Στο πλαίσιο αυτό, αναδεικνύεται ο κρίσιμος ρόλος του εκπαιδευτικού της τάξης ως πρώτης γραμμής ανιχνευτή, αφού η καθημερινή του επαφή με τους μαθητές του επιτρέπει να εντοπίζει πρώιμες ενδείξεις δυσλεξίας. Η ερευνητική προσέγγιση που βασίζεται σε σύγχρονες θεωρίες και μοντέλα υποστηρίζει ότι οι εκπαιδευτικοί, εφόσον είναι επιμορφωμένοι και εξοπλισμένοι με κατάλληλα διαγνωστικά εργαλεία, μπορούν να συμβάλλουν ουσιαστικά στον εντοπισμό των δυσκολιών. Εντός της εργασίας τονίζεται η ανάγκη συνεργασίας με εξειδικευμένους φορείς και η αξιοποίηση εργαλείων πρώιμης ανίχνευσης. Επιπλέον, η εργασία αναφέρεται στη διαφοροποιημένη και εξατομικευμένη διδασκαλία, η οποία μπορεί να υποστηρίξει ουσιαστικά τους μαθητές με δυσλεξία, και υπογραμμίζει την ανάγκη για ενίσχυση της ενσυναίσθησης και της παιδαγωγικής ευελιξίας των δασκάλων. Επισημαίνονται, ωστόσο, και τα εμπόδια που υπάρχουν, όπως η απροθυμία ορισμένων γονέων, η καθυστέρηση της διάγνωσης και η χρήση παρωχημένων διαγνωστικών μοντέλων. Συμπερασματικά, η πρώιμη και έγκυρη διάγνωση της δυσλεξίας δεν είναι ευθύνη αποκλειστικά των ειδικών, αλλά απαιτεί συλλογική δράση, με τον εκπαιδευτικό να διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην αναγνώριση, την ενίσχυση και την ενσωμάτωση των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες σε ένα συμπεριληπτικό σχολικό περιβάλλον.

Τίτλος:
Μέτρηση συναισθηματικού εκφραστικού αποτελέσματος ενηλίκων
[A2-216]

1^{ος} συγγραφέας:
ΝΕΚΤΑΡΙΑ-ΦΙΛΙΤΣΑ ΑΓΡΑΦΙΩΤΗ
Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής Και Κοινωνικής Ωφέλειας «Οργανισμός Ψυχοβιοαναλυτικής Μόρφωσης [...]
nectariaagrafioti@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΗΜΟΥΛΑΣ
Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής Και Κοινωνικής Ωφέλειας «Οργανισμός Ψυχοβιοαναλυτικής Μόρφωσης [...]
dimoulask@yahoo.gr

3^{ος} συγγραφέας:
ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΔΗΜΟΥΛΑΣ
Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής Και Κοινωνικής Ωφέλειας «Οργανισμός Ψυχοβιοαναλυτικής Μόρφωσης [...]
euripides5@hotmail.com

4^{ος} συγγραφέας:
ΕΛΛΗ ΒΕΛΛΙΟΥ
Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής Και Κοινωνικής Ωφέλειας «Οργανισμός Ψυχοβιοαναλυτικής Μόρφωσης [...]
ellivelliou14@gmail.com

Περίληψη:

Η μεγάλη μεταβλητότητα των συναισθημάτων στο πρόσωπο κάνει την ερμηνεία του δύσκολη. Συχνά, οι εκπαιδευτικοί, στις συνεδριάσεις των δυσκολεύονται να ερμηνεύσουν, σωστά, στην ώρα που αυτό χρειάζεται, καθώς πρόκειται για αλληλοδιαδοχή ερωταπαντήσεων, για να ληφθεί, για παράδειγμα, μια απόφαση, με κάποτε δυσάρεστα αποτελέσματα. Σκοπός της εργασίας ήταν να μελετηθεί, νευροψυχολογικά, η συγκινησιακή έκφραση των ενηλίκων, σε συνδυασμό με το βίωμα, που την γεννά. Έλαβαν μέρος, με τυχαία δειγματοληψία, (ανά 12, άντρες / γυναίκες =) 24 ενήλικες, ένα για κάθε κελί του ενδοϋποκειμενικού πειραματικού σχεδίου μας. Χρησιμοποιήθηκε πίνακας μουσικών έργων διέγερσης Λύπης και Χαράς, πέριξ των οποίων θα συνεγείρονταν όλο το συναισθηματικό φάσμα. Το Υποκείμενο επέλεγε, από τρία, το μουσικό κομμάτι της αρεσκείας του. Το Υποκείμενο θα βαθμολογούσε από το 1 έως το 7 τα όποια συναισθήματά του. Η όλη διαδικασία βιντεοσκοπήθηκε. Τις ταινίες, που σχηματίστηκαν, είδαν (μετά σχετικά μαθήματα ενημέρωσης, ενός έτους, από τον πειραματιστή) τέσσερις Κριτές (δύο άντρες και δύο γυναίκες), που εξεδήλωσαν το ενδιαφέρον αυτό. Χρησιμοποιήθηκαν, για στατιστική ανάλυση των δεδομένων, τα Wilcoxon και Whitney Mann tests. Τα περισσότερα αποτελέσματα ήσαν, στατιστικώς, σημαντικά. Τα αποτελέσματα έδειξαν τα εξής: Το συναίσθημα σίγουρα μπορεί να επιβληθεί ως έκφραση στο πρόσωπο, που, έτσι, σίγουρα, θα είναι προσποητό. Η γνησιότητα του συναισθήματος συνάπτεται στην ηγαιότητα του, που κάνει την έκφραση πιο εκφραστική. Γενικά, στο πρόσωπο είναι σχετικά εύκολο να φανεί η μη ηγαιότητα του συναισθήματος. Δεν είναι, τόσο, η ένταση και ο πλούτος που κάνει μία έκφραση εκφραστική, αλλά είναι κυρίως το αν το συναίσθημα που εκφράζεται ηγάζει από έκλυση αντίστοιχου βιώματος. Η ισχυρή ή όχι ηγαιότητα του συναισθήματος καθορίζει τη μεταβλητότητά του, η οποία βεβαίως συναρτάται στις επιρροές του περιβάλλοντος, που, όταν αυτές συμβαίνουν, αλλοιώνεται η ηγαιότητα της συναισθηματικής έκφρασης. Συμπεράσματα ληπτέα υπόψη από τον Σύλλογο διδασκόντων σχολείου, για τους κινδύνους που υφέρπουν, λόγω εύκολων παρερμηνειών μηνυμάτων τους, στις συνεδριάσεις των.

Τίτλος:
Ψυχοβιοφυλοορμονική αναγνώριση της κρυφής (πλάγια εκφραζόμενης) επιθετικότητας στο σχολείο
[A5-217]

1^{ος} συγγραφέας:
ΧΡΙΣΤΙΝΑ-ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΒΑΜΒΟΥΡΗ-ΔΗΜΑΚΗ
Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής Και Κοινωνικής Ωφέλειας «Οργανισμός Ψυχοβιοαναλυτικής Μόρφωσης [...]
christinavamvouri@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΗΜΟΥΛΑΣ
Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής Και Κοινωνικής Ωφέλειας «Οργανισμός Ψυχοβιοαναλυτικής Μόρφωσης [...]
dimoulask@yahoo.gr

3^{ος} συγγραφέας:
ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΔΗΜΟΥΛΑΣ
Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής Και Κοινωνικής Ωφέλειας «Οργανισμός Ψυχοβιοαναλυτικής Μόρφωσης [...]
euripides5@hotmail.com

4^{ος} συγγραφέας:
ΕΛΛΗ ΒΕΛΛΙΟΥ
Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής Και Κοινωνικής Ωφέλειας «Οργανισμός Ψυχοβιοαναλυτικής Μόρφωσης [...]
ellivelliou14@gmail.com

Περίληψη:

Η επιθετική ενέργεια έχει πάντα την (μικρή ή μεγάλη) προΐστορία της, η οποία δεν αναγνωρίζεται, εύκολα, έγκαιρα, καθώς, όχι λίγες φορές, άκρως επιμελημένα κρύβεται πίσω από μια αγαπητική στάση, μέχρις ότου δοθεί η ευκαιρία να εκφρασθεί, και είναι ακριβώς αυτή η περίπτωση που πρέπει να μας απασχολεί, προλαμβάνοντας έτσι αντί καταστέλλοντας τις επιθετικές ενέργειες. Με σκοπό να δειχτεί αν στα αγόρια ή στα κορίτσια συμβαίνει

αυτή η (ψυχοβιολογικά παρατηρημένη) συνήθεια, παρατηρήσαμε (μέθοδος των επάλληλων ομάδων) και καταγράψαμε την συμπεριφορά των παιδιών (12-18 ετών) (πολυπληθούς) σχολικού συγκροτήματος Γυμνασίου / Λυκείου, στις ώρες διαλείμματος, για περίπου ένα χρόνο. Έγιναν συγκρίσεις, μεταξύ φύλων και ηλικιών. Το ερώτημα ήταν αν υπάρχει σχέση χρόνου και τρόπου εμφάνισης της επιθετικότητας, σε ένα ομαδοποιητικό πλαίσιο. Από την ανάλυση παραγόντων ευρέθηκε ότι, στην κάθε αφορμή διαπληκτισμού, τα αγόρια ήσαν, αμέσως και ευθέως, επιθετικά, χωρίς αναστολές, τα δε κορίτσια άφηναν την επιθετική συμπεριφορά τους για όταν δοθεί η κατάλληλη ευκαιρία, εκφράζοντάς την πλαγίως, με (προσωρινά, φαινομενικώς) αγαπητική συμπεριφορά, έως την κατάλληλη ευκαιρία για την καθαρή εμφάνισή της. Φαίνεται, ότι είμαστε πάντα προετοιμασμένοι για επιθετικότητα, που, αδρομερώς, οι άντρες την εκφράζουν αμέσως, ευθέως, και οι γυναίκες την αναστέλλουν, εκφράζοντάς την με επιφανειακά αγαπητικούς τρόπους, για ευχερέστερους χρόνους. Πού, όμως, οφείλεται αυτή η διαφορά; Ξεκινώντας από την αρχή της ζωής, ο «πόλεμος» με την «πραγματικότητα» είναι ενιαίος (κοινός για τα φύλα), για τον άνθρωπο, ο οποίος, μεγαλώνοντας, έχοντας να διασφαλίσει (και το κάνει προληπτικά) τον ζωτικό προσωπικό χώρο του, που αισθάνεται, καθώς το ίδιο θέλουν και οι άλλοι, γύρω του, να απειλείται, διαφορίζει την εναντιωτική τεχνική του προς το περιβάλλον του, κατά τα φυλοορμονικά ώσματά του (εργαστηριακά, έχει βρεθεί σύνδεση αρρενοορμονών με εναντιότητα και θηλεορμονών με ενδοτικότητα), μη στεγανά διαχωρισμένα (και τα δύο φύλα διαθέτουν ορμόνες, σε μικρότερο ποσοστό των οικείων των), μεταξύ φύλων. Το ορμονικό αυτό σύμπλοκο υπόκειται της συμπεριφοράς.

Τίτλος:

Διασταυρωτική αυτοαξιολόγηση μαθητών ολοομαδικής σχολικής τάξης
[A10-219]

1^{ος} συγγραφέας:

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΕΡΒΕΡΑΣ

Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής Και Κοινωνικής Ωφέλειας «Οργανισμός Ψυχοβιοαναλυτικής Μόρφωσης [...] lyrikos@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΗΜΟΥΛΑΣ

Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής Και Κοινωνικής Ωφέλειας «Οργανισμός Ψυχοβιοαναλυτικής Μόρφωσης [...] dimoulask@yahoo.gr

3^{ος} συγγραφέας:

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΔΗΜΟΥΛΑΣ

Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής Και Κοινωνικής Ωφέλειας «Οργανισμός Ψυχοβιοαναλυτικής Μόρφωσης [...] euripides5@hotmail.com

4^{ος} συγγραφέας:

ΕΛΛΗ ΒΕΛΛΙΟΥ

Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής Και Κοινωνικής Ωφέλειας «Οργανισμός Ψυχοβιοαναλυτικής Μόρφωσης [...] ellivelliou14@gmail.com

Περίληψη:

Η τάξη, ξεκινώντας, από την αρχή, κάθε χρονιάς, μετωπικά, ανακάλυπτε, στην πορεία, ότι κανείς μαθητής δεν μπορούσε να έχει λόγο, για τα τεκταινόμενα, στην αίθουσα, αφού κανείς τους δεν έβλεπε κανέναν, για το πώς, ακριβώς, ήταν η όλη παρουσία του, μέσα στην τάξη, συμπεριαινομένου, ότι αυτό παρακάμπτεται, με την αλλαγή της διάταξης των θρανίων σε κύκλο, όπου όλοι είναι ενώπιος ενωπίω, με τον δάσκαλο, πλέον, απλά, συντονιστή της ομάδας της και τα παιδιά να συνεργάζονται, εκ των πραγμάτων, όλοι με όλους, γινόμενοι όλοι ρυθμιστές, συνερευνητικά, στο μαθησιακό γίνεσθαι, του αποτελέσματος. Η ημερήσια διάταξη (το μάθημα) ήταν γνωστή από την προηγούμενη, πάντα, ημέρα, έτσι, που το μάθημα της ημέρας ήταν, αδιαίρετα (εξέταση – παράδοση), μια ενιαία πλατφόρμα περιπέτειας του μυαλού, για την ανεύρεση των αναζητητέων. Τώρα, πια, μπορούσαν (αν ή για όσους ή για όποια μαθήματα ήθελαν) και βαθμολογούσαν όλοι όλους, με τον δάσκαλο μόνον ελάχιστα (-+3 του μέσου όρου της διασταυρωτικής αυτοβαθμολόγησης των παιδιών, με βάση το αρχικό και το όποιο ενδιάμεσο κοινωνιόγραμμα του) να μπορεί να παρεμβαίνει, αν χρειαζόταν και εφόσον και, βέβαια, σε όσο βαθμό του επιτρεπόταν αυτό από το καταστατικό της τάξης. Τα αυτοβαθμολόγια, παραδίδονταν, κάθε τέλος της εβδομάδας, με κωδικούς, που ήξερε μόνον ο δάσκαλος, στο (ειδικά, για τα μαθήματα του συγκεκριμένου δάσκαλου) εκλεγμένο, στην (στο τέλος κάθε εβδομάδας) απολογιστική και προγραμματική συνεδρία της ολομέλειας, διοικητικό συμβούλιο, για εξαγωγή των μέσων όρων και παράδοσή τους, στον δάσκαλο, την Δευτέρα, για ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, την Παρασκευή. Αν κάποιος από τα παιδιά δεν ήθελε να ανακοινωθεί ο βαθμός του, εν όλω ή εν μέρει, αυτό γινόταν σεβαστό. Τα μαθησιακά αποτελέσματα (μάθηση μάθησης), που αποτυπώνονταν, προαιρετικά, σε συνθετικές εργασίες, ήταν διαγωνιστικού τύπου, με την ίδια, αυτοβαθμολογοδοιασταυρωτική, κρίση, από τα παιδιά και τον δάσκαλο, εκτός σχολικού προγράμματος. Στο τέλος, κρινόταν, ανώνυμα, και ο δάσκαλος, αν θα συνέχιζαν, μαζί, την επομένη χρονιά.

Τίτλος:

Αξιοποιώντας τη Ραδιοφωνική Δημιουργία στην Εκπαίδευση
[A4-223]

1^{ος} συγγραφέας:

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Εσπερινό Γυμνάσιο ΜΕ Α.Τ. Πύργου
giageorgiou1@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΛΙΑΠΠΗ

Εσπερινό Γυμνάσιο ΜΕ Α.Τ. Πύργου
vaswliapi10@gmail.com

Περίληψη:

As technology and education continue to evolve, school radio stations are emerging as an innovative tool for learning and creative expression. Through the operation of a school radio, students are invited to design, produce, and broadcast their own radio show via web radio. This process not only provides opportunities for developing media-related skills but also fosters teamwork, critical thinking, and creativity. Students learn to collaborate in selecting topics, shaping scripts, and expressing their ideas clearly and professionally. At the same time, they become familiar with the technical tools and production processes involved in radio broadcasting, while being encouraged to explore their own voice and interests. School radio promotes a modern, interactive educational experience that blends learning with fun and student initiative, giving students a platform to express their opinions and perspectives. This paper focuses on the operation of a webradio project by the Evening High School of Pyrgos and its integration into an eTwinning partnership.

Τίτλος:

Συλλογική δράση για ένα πράσινο σχολείο
[A10-224]

1^{ος} συγγραφέας:

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΠΙΠΠΑΣ

Εσπερινό Γυμνάσιο ΜΕ Λ.Τ. Πύργου
achilleas.pippas@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Εσπερινό Γυμνάσιο ΜΕ Λ.Τ. Πύργου
giageorgiou1@gmail.com

3^{ος} συγγραφέας:

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΛΙΑΠΠΗ

Εσπερινό Γυμνάσιο ΜΕ Λ.Τ. Πύργου
vaswliapi10@gmail.com

Περίληψη:

Η παρούσα εργασία αφορά την προσπάθεια μετατροπής ενός «συμβατικού» σχολείου, του Εσπερινού Γυμνασίου με Λ.Τ. Πύργου, σε αειφόρο. Στο πλαίσιο της λειτουργίας του, το αειφόρο σχολείο εφαρμόζει πρακτικές για τη μείωση του οικολογικού αποτυπώματος, όπως η αντικατάσταση λαμπτήρων με LED, η ενίσχυση του φυσικού φωτισμού και αερισμού, η μόνωση κτιρίων και η συντήρηση των υποδομών του για αποδοτική χρήση ενέργειας. Επιπλέον, προάγει την ανακύκλωση με κάδους ανακύκλωσης σε διάφορους χώρους και την κατάργηση πλαστικών συσκευασιών. Παράλληλα, δίνει στους μαθητές την ευκαιρία να αντιληφθούν τις επιπτώσεις της κατανάλωσης και να διερευνήσουν εναλλακτικά πρότυπα παραγωγής. Με δράσεις που βελτιώνουν το περιβάλλον μάθησης και μειώνουν το κόστος ενέργειας, το σχολείο καλλιεργεί στους ενήλικους και ανήλικους μαθητές του την περιβαλλοντική ευαισθησία και τους καθιστά υπεύθυνους πολίτες. Ταυτόχρονα, το σχολείο προσφέρει στην κοινότητα έναν λόγο υπερηφάνειας και θέτει τα θεμέλια για τη διαμόρφωση ενός καλύτερου μέλλοντος για τις επόμενες γενιές. Συνολικά, το αειφόρο σχολείο προωθεί τη συστημική και διεπιστημονική προσέγγιση για την κατανόηση της σχέσης ανθρώπου, κοινωνίας και φύσης, ενώ ενσωματώνει πρακτικές που εμπλέκουν εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς σε κοινή δράση. Η ολιστική προσέγγισή του συμβάλλει στην καλλιέργεια αξιών αειφορίας και καθιστά το σχολείο έναν φορέα και παράδειγμα βιώσιμης ανάπτυξης.

Τίτλος:

Αειφορία μέσα από την τεχνολογία
[A4-225]

1^{ος} συγγραφέας:

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΛΙΑΠΠΗ

Εσπερινό Γυμνάσιο ΜΕ Λ.Τ. Πύργου
vaswliapi10@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Εσπερινό Γυμνάσιο ΜΕ Λ.Τ. Πύργου
giageorgiou1@gmail.com

Περίληψη:

Το σχολείο διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στην προώθηση της αειφορίας και της περιβαλλοντικής συνείδησης. Μέσα από εκπαιδευτικά προγράμματα και δράσεις, οι μαθητές μαθαίνουν τη σημασία της βιώσιμης ανάπτυξης και της προστασίας του πλανήτη. Το σχολείο γίνεται όχι μόνο χώρος μάθησης, αλλά και μια πλατφόρμα για την προώθηση ενός πιο βιώσιμου μέλλοντος, εκπαιδεύοντας τους νέους να γίνουν υπεύθυνοι πολίτες και ενεργοί συμμετέχοντες στην προστασία του περιβάλλοντος. Η παρούσα εργασία αφορά σε μία από τις δράσεις του Εσπερινού Γυμνασίου με Λ.Τ. Πύργου προκειμένου να μετατραπεί από «συμβατικό» σε αειφόρο σχολείο. Αφορμή ήταν η συμμετοχή του σχολείου μας στο διαγωνισμό Problue που αφορά τη δημιουργία ενός δικτύου σχολείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εστιάζουν στην ευαισθητοποίηση σχετικά με το υδάτινο οικοσύστημα και τη προσπάθεια διατήρησης των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας.

Τίτλος:

Ο ρόλος της οικογένειας και της συνεργασίας της οικογένειας με το σχολείο για την πρόληψη και διαχείριση των εκφοβιστικών συμπεριφορών

[A5-227]

1^{ος} συγγραφέας:
ΕΛΕΝΗ ΧΑΝΤΖΟΥΛΗ
ΥΠΑΙΘΑ, University Of Nicosia
hantzouli@gmail.com

Περίληψη:

Στην παρούσα εργασία γίνεται αναφορά στον πολυσχιδή ρόλο της οικογένειας για την πρόληψη και αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού. Επισημαίνεται η κρισιμότητα του οικογενειακού περιβάλλοντος για την κοινωνικοσυναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών και τονίζεται η αξία της οικογενειακής υποστήριξης για τον μετριασμό των επιπτώσεων του εκφοβισμού. Σκοπός είναι να παρουσιαστούν οι οικογενειακοί παράγοντες που συνδέονται με τον εκφοβισμό, όπως το είδος του συναισθηματικού δεσμού που διαμορφώνεται στα πρώτα βρεφικά χρόνια, η δυσλειτουργία της οικογένειας, η υπερπροστατευτική ή αυταρχική γονεϊκή συμπεριφορά και η χαμηλή ή υψηλή αυτοεκτίμηση που διαμορφώνεται ως απόρροια αυτής της συμπεριφοράς. Μέσα από ερωτοαπαντήσεις γονέων-σχολείου, στο πλαίσιο οδηγιών για την επικοινωνία του σχολείου με τους γονείς, παρέχονται πρακτικές συμβουλές για τη συνεργασία με τις οικογένειες των παιδιών που εκφοβίζουν ή εκφοβίζονται, τονίζεται ο ρόλος των εκπαιδευτικών στην αναγνώριση και αντιμετώπιση του εκφοβισμού, περιγράφονται μέτρα διασφάλισης ενός ασφαλούς σχολικού περιβάλλοντος και εξηγείται η διαχείριση του εκφοβισμού εντός και εκτός σχολείου. Γίνεται, επίσης, αναφορά στον κοινωνικό αποκλεισμό, στην αναγνώριση στοιχείων που υποδεικνύουν εκφοβισμό και στη διάκριση μεταξύ εκφοβισμού και απλών συγκρούσεων. Τέλος, δίνονται πρακτικές συμβουλές στους γονείς για την υποστήριξη των παιδιών και υπογραμμίζεται η ανάγκη για μια ολιστική, πολυεπίπεδη προσέγγιση των εκφοβιστικών συμπεριφορών και τη σημασία της συνεχούς ενημέρωσης και συνεργασίας όλων των εμπλεκομένων.

Τίτλος:

Παράλληλη διδασκαλία γλώσσας και περιεχομένου σε πολύγλωσσα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα:
μια διδακτική εφαρμογή στο μάθημα της Ιστορίας
[A7-228]

1^{ος} συγγραφέας:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΚΡΗΣ
Φιλόλογος MSc, Υ.Δ. Πανεπιστημίου Αιγαίου, Διευθυντής ΓΕΛ Λαυρίου
Konstmakris18@gmail.com

Περίληψη:

Η αυξανόμενη παρουσία παιδιών με προσφυγικό και μεταναστευτικό υπόβαθρο στα ελληνικά σχολεία καθιστά πλέον επιτακτική την υιοθέτηση συμπεριληπτικών διδακτικών πρακτικών στη βάση του σεβασμού της γλωσσικής και πολιτισμικής ετερότητας. Οι δυσκολίες που τα παιδιά αυτά αντιμετωπίζουν στα σχολικά μαθήματα αναδεικνύουν παράλληλα την ανάγκη ενίσχυσης της ακαδημαϊκής γλωσσικής τους ικανότητας στη γλώσσα του σχολείου. Σε αυτό το πλαίσιο, η εργασία αυτή παρουσιάζει μια πρόταση διδασκαλίας του μαθήματος της Ιστορίας σε μια τάξη με μαθητές/τριες διαφορετικού γλωσσικού και πολιτισμικού προφίλ, βάσει των αρχών της παράλληλης εστίασης στη γλώσσα και το περιεχόμενο (Content and Language Integrated Learning/CLIL). Στόχος των δραστηριοτήτων που προτείνονται είναι η ανάδειξη διδακτικών πρακτικών που θα μπορούσαν να λειτουργήσουν υποστηρικτικά στην περαιτέρω εξοικείωση όλων των μαθητών/τριών με το ακαδημαϊκό λεξιλόγιο και στην ανάπτυξη του σχολικού τους γραμματισμού.

Τίτλος:

Συστηματική καλλιέργεια πρακτικών Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας σε σχολικό περιβάλλον:
Διδακτικές εφαρμογές στα μαθήματα της Γλώσσας/Λογοτεχνίας και της Χημείας στην Α' τάξη Γενικού Λυκείου
[A1-229]

1^{ος} συγγραφέας:

ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΖΑΧΑΡΑΤΟΥ
Εκπαιδευτικός ΠΕ02 1ου Προτύπου ΓΕΛ Αθηνών - Γενναδείου
fzaharatou@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΣΩΤΗΡΙΑ ΚΑΡΑΜΠΕΛΑ
Εκπαιδευτικός ΠΕ04.02 1ου Προτύπου ΓΕΛ Αθηνών - Γενναδείου
karabelasotiria@gmail.com

3^{ος} συγγραφέας:

ΣΤΑΘΗΣ ΛΕΟΥΤΣΑΚΟΣ
Εκπαιδευτικός ΠΕ02 1ου Προτύπου ΓΕΛ Αθηνών - Γενναδείου
stleoutsakos@gmail.com

Περίληψη:

Η εργασία αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο της αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας και της ενδοσχολικής επιμόρφωσης, η οποία υλοποιείται κατά το τρέχον σχολικό έτος (2024-2025) σε Πρότυπο Γενικό Λύκειο της Αττικής με τίτλο: «Πρακτικές Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας στα μαθήματα: α) της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας και β) της Χημείας». Αποτελεί συνέχεια ενός ερευνητικού προγράμματος, το οποίο ξεκίνησε να υλοποιείται από το προηγούμενο διδακτικό έτος σε συνεργασία με το Εργαστήριο Παιδαγωγικής Έρευνας και Εφαρμογών, Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας και Παραγωγής Εκπαιδευτικού Υλικού της Θρησκευτικής Αγωγής του ΕΚΠΑ (Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας της Θεολογικής Σχολής Αθηνών) με επιμορφώσεις εκπαιδευτικών και μία πρώτη πιλοτική εφαρμογή διδακτικών πρακτικών, στο πλαίσιο της Δράσης με τίτλο «Ενδοσχολικής επιμόρφωσης και διάχυσης καλών πρακτικών διαφοροποιημένης διδασκαλίας». Καλλιεργώντας πρακτικές διαφοροποιημένης

διδασκαλίας σε διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα, οι συνεργαζόμενοι εκπαιδευτικοί επεδίωξαν να συμπεριλάβουν στη διδασκαλία τους τις διαφορετικές ανάγκες των μαθητών/-τριών, να τους/τις κινητοποιήσουν και να διασφαλίσουν για όλους και όλες έναν βαθμό επιτυχίας βελτιώνοντας το ευρύτερο σχολικό κλίμα. Η παρούσα εργασία εστιάζει σε εφαρμογή πρακτικών διαφοροποιημένης διδασκαλίας σε μαθητές/-τριες Λυκείου στα γνωστικά αντικείμενα της Νεοελληνικής Γλώσσας, της Λογοτεχνίας και της Χημείας. Αφενός αναφέρονται ενδεικτικά κάποιες πρακτικές που εφαρμόστηκαν στο σχολικό περιβάλλον και αφετέρου αποτιμάται η παιδαγωγική τους χρησιμότητα. Τέλος, καταγράφονται κάποιες δυσκολίες που εμφανίστηκαν κατά την εφαρμογή των πρακτικών αυτών.

Τίτλος:

Μαθαίνοντας με καινοτομία: Μια εκπαιδευτική παρέμβαση σε τάξη με μαθητές/τριες Ρομά
[A7-231]

1^{ος} συγγραφέας:

MARIA ΚΟΥΜΤΣΙΔΟΥ
Εκπαιδευτικός ΠΕ70 ΠΣΠΘ
maria.koumtsid@gmail.com

Περίληψη:

Η ένταξη των μαθητών/τριών Ρομά στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα παραμένει ακόμη και στις μέρες μας μια πρόκληση, καθώς ο συγκεκριμένος μαθητικός πληθυσμός αντιμετωπίζει σημαντικά εμπόδια που σχετίζονται με κοινωνικές, πολιτισμικές και γλωσσικές διαφορές. Το υπάρχον εκπαιδευτικό πλαίσιο συχνά αδυνατεί να προσαρμοστεί στις ιδιαίτερες ανάγκες των παιδιών αυτών, ενώ παρατηρείται απόσταση ανάμεσα στην κουλτούρα του σχολείου και εκείνη της κοινότητας των Ρομά. Τα εμπόδια αυτά συχνά οδηγούν σε εκπαιδευτικό αποκλεισμό, μαθησιακές δυσκολίες και εγκατάλειψη του σχολείου. Για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, πραγματοποιήθηκε μια καινοτόμος διδακτική παρέμβαση σε δημοτικό σχολείο της Ημαθίας, στο οποίο φοιτούν μαθητές/τριες Ρομά, με στόχο την ενίσχυση του γλωσσικού και ψηφιακού γραμματισμού τους μέσω της αξιοποίησης των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών. Τα ευρήματα της παρέμβασης κατέδειξαν σαφή βελτίωση των μαθησιακών δεξιοτήτων των μαθητών/τριών Ρομά, ιδίως στον προφορικό και γραπτό λόγο, καθώς και αυξημένη εξοικείωση με τις Τ.Π.Ε. Επιπροσθέτως, διαπιστώθηκε ενίσχυση της αυτοεκτίμησης και της κοινωνικής ένταξης τους, καθώς και καλλιέργεια θετικότερων στάσεων ως προς τη σχολική φοίτηση και συνεργασία. Συμπερασματικά, η μελέτη αναδεικνύει τη δυναμική της διαπολιτισμικής και τεχνολογικά υποστηριζόμενης διδασκαλίας ως αποτελεσματικής πρακτικής για την ενδυνάμωση και την εκπαιδευτική ένταξη των μαθητών/τριών Ρομά, θέτοντας τη βάση για περαιτέρω ερευνητικές και παιδαγωγικές προσεγγίσεις που στοχεύουν στη μείωση των εκπαιδευτικών ανισοτήτων.

Τίτλος:

Το παιχνίδι της κρυμμένης μέτρησης, μια παιγνιώδης προσέγγιση μέτρησης του μήκους για μαθητές Α' Γυμνασίου.
[A9-233]

1^{ος} συγγραφέας:

ΑΡΕΤΗ ΑΡΓΥΡΙΟΥ
Εκπαιδευτικός/ 2ο Γυμνάσιο Πύργου/Δ.Δ.Ε.Ηλείας
aretiteo@sch.gr

Περίληψη:

Το παρόν εκπαιδευτικό σενάριο περιγράφει μια καινοτόμα, βιωματική δραστηριότητα «Το παιχνίδι της κρυμμένης μέτρησης». Το παιχνίδι έχει σχεδιαστεί με στόχο την ενίσχυση της κατανόησης της έννοιας της μέτρησης μέσα από την πρακτική χρήση της. Η έννοια αυτή διδάσκεται αναλυτικά τόσο στη Γεωμετρία όσο και στη Φυσική της Α γυμνασίου. Το παιχνίδι αποτελείται από (5) διαδοχικές «δράσεις» - «σταθμούς» και διεξάγεται στο χώρο του σχολείου. Οι μαθητές/τριες, οργανωμένοι σε ομάδες, καλούνται να εφαρμόσουν τις γνώσεις τους στη μέτρηση του μήκους μιας τεθλασμένης γραμμής, τον υπολογισμό της περιμέτρου ενός σχήματος, στον εντοπισμό των διαστάσεων ενός ορθογωνίου, στη σύγκριση ευθυγράμμων τμημάτων, και τέλος στη μέτρηση της απόστασης δύο σημείων. Το παιχνίδι προωθεί τη συνεργατική μάθηση, την επίλυση προβλημάτων σε πραγματικό πλαίσιο, την ανάπτυξη δεξιοτήτων μέτρησης με ποικίλα εργαλεία και την ενεργό εμπλοκή των μαθητών/τριών. Δίνεται έμφαση στην εφαρμογή των μαθηματικών εννοιών στη πράξη και την ανάπτυξη κριτικής σκέψης.

Τίτλος:

Κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη στην Προσχολική Εκπαίδευση: διερευνώντας τις αντιλήψεις και τις πρακτικές του εκπαιδευτικού προσωπικού προς τη δημιουργία μιας ενταξιακής σχολικής κουλτούρας
[A6-234]

1^{ος} συγγραφέας:

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΙΑΜΑΝΤΑ
vickysiam04@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

MARIA ΣΦΥΡΟΕΡΑ
msfyroera@ecd.uoa.gr

Περίληψη:

Το άρθρο διερευνά τις αντιλήψεις και τις πρακτικές του εκπαιδευτικού προσωπικού της προσχολικής εκπαίδευσης αναφορικά με την κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών, με στόχο την ανάδειξη παιδαγωγικών πρακτικών που ενισχύουν την ενταξιακή κουλτούρα. Μέσω ημι-δομημένων συνεντεύξεων και συμμετοχικών παρατηρήσεων, διερευνώνται ο τρόπος νοηματοδότησης εκ μέρους των συμμετεχουσών, οι πρακτικές, οι προκλήσεις και οι προοπτικές αναφορικά με το υπό μελέτη θέμα. Τα ευρήματα εναρμονίζονται με διεθνή βιβλιογραφικά δεδομένα,

τεκμηριώνοντας την ανάγκη θεσμικής ενίσχυσης, διεπιστημονικής υποστήριξης του συνόλου των εμπλεκόμενων μελών στη μαθησιακή διαδικασία ως προς την κοινωνικο-συναισθηματική μάθηση, όπως και της σημασίας της επιμόρφωσης τους σε αυτή, στο πλαίσιο βελτίωσης της παιδαγωγικής πράξης και ενδυνάμωσης της ψυχικής ανθεκτικότητας παιδιών και ενηλίκων.

Τίτλος:

Η χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης για τη διαχείριση της συμπεριφοράς των μαθητών
[A4-235]

1^{ος} συγγραφέας:

ΜΑΡΙΑΝΘΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ
Εκπαιδευτικός ΠΕ70 2ου Δημοτικού Σχολείου Αργοστολίου
elengra2012@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΕΛΕΝΗ ΓΡΑΙΚΟΥΣΗ
Εκπαιδευτικός ΠΕ86 Γυμνασίου Λευκώνα Σερρών
amarianthi@gmail.com

3^{ος} συγγραφέας:

ΠΑΝΩΡΑΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΥ
Ψυχολόγος ΠΕ23 7ο Γυμνάσιο Γλυφάδας
evangelatou@gmail.com

4^{ος} συγγραφέας:

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΘΥΜΝΙΟΥ
Εκπαιδευτικός ΠΕ02 Γενικό Λύκειο Αριδαίας
anaisthy@hotmail.com

Περίληψη:

Η Τεχνητή Νοημοσύνη αξιοποιείται ήδη στην εκπαίδευση και αναμένεται η εφαρμογή της να επεκταθεί μελλοντικά. Στο παρόν πόνημα μελετάται η χρήση της στη διαχείριση της συμπεριφοράς των μαθητών. Έχουν δημιουργηθεί εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους εκπαιδευτικούς προκειμένου να διαχειριστούν τις προκλήσεις που προκύπτουν στην τάξη εξαιτίας της δύσκολης συμπεριφοράς των μαθητών. Η μεθοδολογική προσέγγιση βασίστηκε σε ανασκόπηση δευτερογενούς βιβλιογραφίας και επιστημονικών πηγών, με στόχο την καταγραφή των βασικών τεχνολογικών τάσεων και παιδαγωγικών χρήσεων της ΤΝ στο εκπαιδευτικό πλαίσιο. Συγκεκριμένα αναλύονται τέσσερις κατηγορίες εφαρμογών: Εφαρμογές που αξιοποιούν βιομετρικά στοιχεία για τη μελέτη της μαθησιακής συμπεριφοράς, ώστε η τελευταία να ρυθμιστεί κατάλληλα, εφαρμογές μεικτής και εικονικής πραγματικότητας για την εξάσκηση των εκπαιδευτικών, τα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης για την πρόληψη της σχολικής διαρροής και τα chatbots για αναγνώριση της προβληματικής συμπεριφοράς και την αντιμετώπιση της. Τέλος, συζητούνται θέματα ηθικής και παρατίθενται τα συμπεράσματα.

Τίτλος:

Σχολικός εκφοβισμός: ένα σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα με επιπτώσεις στην υγεία
[A5-237]

1^{ος} συγγραφέας:

ΕΛΕΝΗ ΓΡΑΙΚΟΥΣΗ
Εκπαιδευτικός ΠΕ70 2ου Δημοτικού Σχολείου Αργοστολίου
elengra2012@gmail.com

Περίληψη:

Με την παρούσα βιβλιογραφική ανασκόπηση εξετάζεται ο εκφοβισμός στο σχολείο και η επίδρασή του στην υγεία των παιδιών και των εφήβων. Στόχος της μελέτης είναι η περιγραφή του φαινομένου, των μορφών και των επιπτώσεων του σχολικού εκφοβισμού στα εμπλεκόμενα άτομα. Επίσης παρουσιάζονται κάποιες εκπαιδευτικές παρεμβάσεις για την πρόληψη του εκφοβισμού.

Τίτλος:

Στάσεις φοιτητών/τριών Θετικών Επιστημών του Πανεπιστήμιο Κρήτης αναφορικά με τη συμπερίληψη στην ομάδα και τις καινοτόμες στρατηγικές κατά τη διδασκαλία τους
[A1-239]

1^{ος} συγγραφέας:

ΕΙΡΗΝΗ ΣΠΑΝΑΚΗ
Πανεπιστήμιο Κρήτης
irespa@uoc.gr

Περίληψη:

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι η διερεύνηση των στάσεων των φοιτητών/τριών, σχετικά με την αξιοποίηση καινοτόμων διδακτικών προσεγγίσεων στα μαθήματά τους στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες συμμετείχαν σε μαθήματα όπου

χρησιμοποιήθηκαν στρατηγικές διαφοροποίησης της διδασκαλίας τους, όπως διερεύνηση προσομοιώσεων, ανάπτυξη εννοιολογικών χαρτών, αξιοποίηση χειραπτικού υλικού, σχεδιασμός επιτραπέζιου παιχνιδιού, παρουσίαση δημοσιευμένης ερευνητικής εργασίας. Οι 36 φοιτητές/τριες συμμετείχαν σε ομάδες όπου διερευνούσαν τρόπους για να αξιοποιήσουν στα μαθήματα των μαθηματικών τις παραπάνω τεχνικές και στη συνέχεια, απάντησαν σε google form και σε συνεντεύξεις αναφορικά με: α) τη χρησιμότητα της ομάδας και β) την στρατηγική που τους φάνηκε ιδιαίτερα αποτελεσματική και γ) την προσφορά των αξιοποιημένων στρατηγικών στη γνωστική τους κατανόηση και τη συναισθηματική τους εμπλοκή. Οι συμμετέχοντες/ουσες φοιτούσαν στο τμήμα Μαθηματικών του Πανεπιστημίου Κρήτης και συμπλήρωσαν τη φόρμα μετά από τις 13 διαλέξεις το εξαμήνου τους. Ανέδειξαν σημαντικές παραμέτρους για την αξιοποίηση ομαδοσυνεργατικών δράσεων όπως η ενεργητική ακρόαση/επικοινωνιακές δεξιότητες, κριτική σκέψη, κατανόηση περιεχομένου/ύλης, ενδιαφέρον, συνεργατικές δεξιότητες και ψυχολογική υποστήριξη. Τόνισαν τη σημαντικότητα της ομαδοσυνεργατικής μάθησης, την ανάπτυξη δεξιοτήτων αλλά και του ενδιαφέροντος για νέα γνώση. Επιπλέον, εστίασαν στις ψυχολογικές παραμέτρους και τα θετικά συναισθήματα που δημιουργούνται από την αξιοποίηση καινοτόμων στρατηγικών και τεχνικών κατά τη διάρκεια των μαθημάτων τους. Αναφέρθηκαν στην αξία της ομάδας και των διαφορετικών μεθόδων διδασκαλίας στις θετικές επιστήμες στην ανάπτυξη στην κατανόηση του διδακτικού αντικείμενου. Ανέδειξαν τη σημαντικότητα τεχνικών, όπως η αξιοποίηση χειραπτικού και διαδραστικού υλικού και προσομοιώσεων και την αξία της παρουσίασης εργασιών από τους συμφοιτητές τους. Η έρευνα αφορά σε μελέτη περίπτωσης και υπόκειται στους αντίστοιχους περιορισμούς. Παρόλα αυτά σημειώθηκαν σημαντικά αποτελέσματα, σχετικά με τις απαντήσεις των φοιτητών /τριών για τις στρατηγικές που χρησιμοποιήθηκαν και για τη συμπεριληπτική αξία τους.

Τίτλος:

Ο ρόλος της πληροφορικής στην επίτευξη του τέταρτου στόχου βιώσιμης ανάπτυξης
[A4-244]

1^{ος} συγγραφέας:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΑΣ
gikatsikas@yahoo.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΒΑΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ
2ο Δημοτικό Σχολείο Φαρκαδόνας
vaianagnos@sch.gr

3^{ος} συγγραφέας:

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΑΤΖΟΥΛΗΣ
2ο Δημοτικό Σχολείο Φαρκαδόνας
dihatrou@sch.gr

Περίληψη:

Η Επιστήμη της Πληροφορικής αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο ως ζωτικό μέρος της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, εξοπλίζοντας τους μαθητές με τεχνικές δεξιότητες που τους προετοιμάζουν για τις απαιτήσεις της ψηφιακής εποχής. Ωστόσο, οι συνεισφορές της εκτείνονται πέρα από την τεχνική επάρκεια. Οι τεχνολογίες πληροφορίας διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην προώθηση των κοινωνικών δεξιοτήτων μεταξύ των μαθητών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Συμμετέχοντας σε συνεργατικά έργα, δραστηριότητες επίλυσης προβλημάτων και διαδραστικές τεχνολογίες, οι μαθητές μαθαίνουν την ομαδική εργασία, την επικοινωνία, την ενσυναίσθηση και την κριτική σκέψη. Αυτή η εργασία διερευνά πώς τα προγράμματα σπουδών και τα εργαλεία της επιστήμης των υπολογιστών συμβάλλουν στην κοινωνική ανάπτυξη των μαθητών, τονίζοντας το ρόλο τους στη δημιουργία ολοκληρωμένων ατόμων ικανών να ευδοκιμήσουν στις σύγχρονες, διασυνδεδεμένες κοινωνίες.

Τίτλος:

Η χρήση του Kahoot! στη διδασκαλία φιλολογικών μαθημάτων στο Λύκειο
[A9-246]

1^{ος} συγγραφέας:

ΕΡΑΣΜΙΑ ΑΖΕΛΗ
Εκπαιδευτικός ΠΕ02 Πρότυπου Γενικού Λυκείου Ζωσιμαίας Σχολής Ιωαννίνων
erasmiazeli@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΛΑΜΠΡΙΝΗ ΜΠΟΤΣΑΡΗ
Εκπαιδευτικός ΠΕ02 Πρότυπου Γενικού Λυκείου Ζωσιμαίας Σχολής Ιωαννίνων
Impotsari@gmail.com

Περίληψη:

Η συνεχής πρόοδος της τεχνολογίας και η εμπειρία της τηλεεκπαίδευσης κατά την πανδημία ανέδειξαν την ανάγκη ενσωμάτωσης ψηφιακών εργαλείων και πρακτικών παιχνιδοποίησης στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ένα από τα πιο διαδεδομένα εργαλεία είναι το Kahoot!, μια διαδραστική, διαδικτυακή πλατφόρμα που ενισχύει τη συμμετοχή, το ενδιαφέρον και την εμπλοκή των μαθητών στη μάθηση μέσω κουίζ και παιχνιδιών. Αρχικά, στο θεωρητικό πλαίσιο, αναλύεται η παιχνιδοποίηση ως η εισαγωγή στοιχείων παιχνιδιού σε μη παιγνιώδη περιβάλλοντα, η οποία προσφέρει πολλαπλά οφέλη: αύξηση κινήτρου, ανάπτυξη δεξιοτήτων, ενεργητική συμμετοχή, βελτίωση μαθησιακών αποτελεσμάτων και ενίσχυση της συνεργασίας. Το Kahoot!, ειδικότερα, προσφέρει άμεση ανατροφοδότηση, δημιουργεί θετικό κλίμα μάθησης και έχει εφαρμοστεί επιτυχώς σε διάφορα γνωστικά αντικείμενα. Η χρήση του διαφοροποιείται από την παραδοσιακή διδασκαλία και ενισχύει τη διαδραστικότητα και την ενεργητική μάθηση. Στο πλαίσιο εφαρμογής σε φιλολογικά μαθήματα Λυκείου (Νεοελληνική Γλώσσα και Ιστορία), το Kahoot! αξιοποιήθηκε για τον εμπλουτισμό του λεξιλογίου, την επανάληψη εννοιών και την προετοιμασία των μαθητών/τριών για τις εξετάσεις. Η χρήση του κρίθηκε θετική, καθώς προσέλυσε το ενδιαφέρον των μαθητών/τριων και ενίσχυσε την εμπλοκή τους, με βάση την ανατροφοδότηση 60 μαθητών/τριων που απάντησαν σε σχετικό ερωτηματολόγιο στο τέλος της σχολικής χρονιάς 2023–2024.

Τίτλος:

Ο Σχολικός Εκφοβισμός στην Προσχολική Ηλικία:
Κοινωνικοσυναισθηματικές ρίζες και αναπτυξιακές διαστάσεις ενός πρώιμου κοινωνικού φαινομένου
[A5-247]

1^{ος} συγγραφέας:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΤΑΛΛΟΥ
Σύμβουλος Εκπαίδευσης ΠΕ60, ΔΠΕ Ιωαννίνων
ktallou@sch.gr

Περίληψη:

Ο σχολικός εκφοβισμός στην προσχολική ηλικία αποτελεί ένα φαινόμενο με πολυπαραγοντικές ρίζες, που σχετίζονται με την αναπτυξιακή ωριμότητα, την οικογενειακή δυναμική και τις κοινωνικοσυναισθηματικές δεξιότητες του παιδιού. Με την παρούσα έρευνα επιχειρείται μια σύνθετη ανάλυση των παραγόντων που συνδέονται με τη βίαιη ή επιθετική συμπεριφορά κατά την πρώιμη παιδική ηλικία, καθώς και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών που διαφοροποιούν τον σκόπιμο εκφοβισμό από αυθόρμητες ή μη ηθελημένες πράξεις, φωτίζοντας παράλληλα τις ηθικές και γνωστικές παραμέτρους που συνδέονται με τη συμπεριφορά των παιδιών. Μέσα από ποσοτική μελέτη με ανώνυμα ερωτηματολόγια σε 15 νηπιαγωγεία, αναλύονται επιπλέον, οι απόψεις και οι στρατηγικές που εφαρμόζουν οι εκπαιδευτικοί για την πρόληψη και διαχείριση της σχολικής βίας. Η εργασία αυτή συμβάλλει στην κατανόηση ενός πολύπλοκου φαινομένου, που αν δεν εντοπιστεί και διαχειριστεί έγκαιρα, μπορεί να έχει μακροπρόθεσμες συνέπειες τόσο για το άτομο, όσο και για την κοινότητα.

Τίτλος:

Η φιλία και η υποκειμενική ευημερία μαθητών Δημοτικού με και χωρίς αναπηρία ή/και ΕΕΑ:
Μία έρευνα δράσης στο πλαίσιο του σχολικού διαλείμματος
[A6-252]

1^{ος} συγγραφέας:

ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΠΟΛΙΤΗ
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
politi@uth.gr

2^{ος} συγγραφέας:

ΚΑΦΕΝΙΑ ΜΠΟΤΣΟΓΛΟΥ
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
kmpotso@uth.gr

Περίληψη:

Η παρούσα έρευνα δράσης εξετάζει την επίδραση της παρέμβασης «Παγκάκι Φιλίας» στις φιλικές σχέσεις και την υποκειμενική ευημερία μαθητών Δημοτικού με και χωρίς αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (ΕΕΑ). Η παρέμβαση υλοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του σχολικού διαλείμματος στο πλαίσιο των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων, με στόχο την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης και τη μείωση της απομόνωσης. Το δείγμα αποτελούσαν 37 μαθητές Β΄ τάξης, εκ των οποίων έξι με αναπηρία ή/και ΕΕΑ. Χρησιμοποιήθηκαν μικτές μέθοδοι: ερωτηματολόγια, μέθοδος ονοματοδοσίας, κριτικοί φίλοι και αναστοχαστικό ημερολόγιο. Τα αποτελέσματα έδειξαν αύξηση στις αμοιβαίες φιλίες και βελτίωση της υποκειμενικής ευημερίας, κυρίως στη διάσταση των φιλικών σχέσεων. Η μελέτη αναδεικνύει την παρέμβαση «Παγκάκι Φιλίας» ως ένα αποτελεσματικό εργαλείο για την προώθηση της φιλίας και της συμπερίληψης στο σχολείο.

Τίτλος:

Η Εφαρμογή της Πρωτογενούς Πρόληψης του Συστήματος Προώθησης Θετικής Συμπεριφοράς (ΠροΘεΣυ) στην Κύπρο:
Εργαλείο Προώθησης της Συμπερίληψης και της Επαγγελματικής Μάθησης των Εκπαιδευτικών
[A5-253]

1^{ος} συγγραφέας:

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΛΙΑΣΙΔΟΥ
Πανεπιστήμιο Κύπρου
angela.liasidou@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΛΕΥΚΗ ΚΟΥΡΕΑ
Πανεπιστήμιο Λευκωσίας
kourea.l@unic.ac.cy

3^{ος} συγγραφέας:

ΕΛΕΝΗ ΦΤΙΑΚΑ
Πανεπιστήμιο Κύπρου
helen@ucy.ac.cy

Περίληψη:

Η διασφάλιση ποιοτικής και ισότιμης εκπαίδευσης για όλα τα παιδιά, καθώς και η αποτελεσματική διαχείριση προβλημάτων συμπεριφοράς, αποτελούν διαχρονικές προκλήσεις για τους εκπαιδευτικούς. Η παρούσα εισήγηση παρουσιάζει μια μελέτη περίπτωσης δημοτικού σχολείου στην Κύπρο, το οποίο εφάρμοσε το πρώτο επίπεδο του Σχολικού Συστήματος Προώθησης Θετικής Συμπεριφοράς (ΠροθεΣυ), ως ενιαίο πλαίσιο πρόληψης και διαχείρισης συμπεριφοράς ανάμεσα σε όλα τα παιδιά και το προσωπικό. Ειδικότερα, η παρούσα ποιοτική έρευνα εστιάζει στο πώς η πρωτογενής πρόληψη επηρέασε την επαγγελματική μάθηση των εκπαιδευτικών, ιδιαίτερα στη διαχείριση της τάξης και στην εφαρμογή συμπεριληπτικών πρακτικών. Η συλλογή δεδομένων περιέλαβε παρατηρήσεις πεδίου, συνεντεύξεις ομαδικής εστίασης, ατομικές συνεντεύξεις, δεδομένα ποιότητας της εφαρμογής των διαδικασιών και μελέτη του εκπαιδευτικού υλικού. Τα αποτελέσματα ανέδειξαν πως το ΠροθεΣυ λειτούργησε ως μια ολιστική προσέγγιση που ενίσχυσε τις δεξιότητες των εκπαιδευτικών στη θετική και προληπτική διαχείριση της συμπεριφοράς. Επιπλέον, επισημάνθηκε η θετική επίδραση του συστήματος στις αντιλήψεις των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών και στις στρατηγικές που εφάρμοσαν για να καλύψουν τις κοινωνικές και μαθησιακές ανάγκες όλων των παιδιών. Τέλος, παρουσιάζονται οι προκλήσεις και οι προτάσεις για τη μελλοντική εφαρμογή του συστήματος στο εκπαιδευτικό πλαίσιο της Κύπρου.

Τίτλος:

Η εφαρμογή της μάθησης βασισμένης σε παιχνίδια (Game-based learning) στη διδακτική των Φυσικών Επιστημών στο Δημοτικό σχολείο: το παράδειγμα των χημικών αντιδράσεων με αλλαγή χρώματος στα προϊόντα
[A9-256]

1^{ος} συγγραφέας:

ΜΑΡΙΑ ΓΑΪΤΑΝΙΔΗ

Εκπ/κος ΠΕ70, Μεταδιδακτορική ερευνήτρια Τμήματος Χημείας ΑΠΘ
mgaitanidi88@gmail.com

Περίληψη:

Η παρούσα εργασία παρουσιάζει τον ανασχεδιασμό του τρόπου διδασκαλίας και μάθησης των Φυσικών Επιστημών σε μαθητές Ε' και Στ' Δημοτικού, όπου η ψηφιακή τεχνολογία μαζί με τη βιωματική, εργαστηριακή και παιγνιώδη πρακτική άσκηση προάγει τη συνεργατική μάθηση. Γενικός στόχος ήταν η υλοποίηση ταυτόχρονων αλλαγών στα επίπεδα χώρου, εκπαιδευτικών σχέσεων και πρακτικών καθώς και εφαρμογής στοιχείων μάθησης βασισμένης σε παιχνίδια (Game-based learning) (σενάριο εγκληματολογικής ομάδας που εξιχνιάζει μια δηλητηρίαση), ώστε να αναβαθμισθεί ποιοτικά το σχολικό περιβάλλον με σκοπό τη δέσμευση της προσοχής των μαθητών/τριών, την κινητοποίηση της δράσης, την προώθηση της μάθησης, την ανάδειξη της κριτικής σκέψης και την επίλυση προβλημάτων. Η χρήση ενδεδειγμένων ψηφιακών εργαλείων όπως ο τροχός των ονομάτων για την ανάθεση των ρόλων στην ομάδα, καθώς και η ομαδική αξιολόγηση της ομάδας πάνω στο διδαχθέν επιστημονικό αντικείμενο από διαδραστικό ψηφιακό κουίζ της Quizizz σε συνδυασμό με τον ομαδοσυνεργατικό τρόπο παιγνιώδους βιωματικής πειραματικής διδασκαλίας και την ανάλογη διάρθρωση του σχολικού εργαστηρίου οδήγησαν σε ένα αποτελεσματικό μαθησιακό περιβάλλον. Σύμφωνα με τα ερευνητικά δεδομένα, η προσθήκη στοιχείων βασισμένων σε παιχνίδια στη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών, απέσπασε θετικές κριτικές από τους μαθητές/τριες, και μάλιστα αναδείχθηκαν θετικά μαθησιακά αποτελέσματα ως προς συγκεκριμένη θεματική που διδάχθηκε και ερευνήθηκε, τουτέστιν τις χημικές αντιδράσεις με αλλαγή χρώματος στα προϊόντα.

Τίτλος:

Η Διαχείριση της απώλειας και του πένθους στη σχολική κοινότητα σε περιόδους Κρίσεων και Καταστροφών
[A6-259]

1^{ος} συγγραφέας:

ΜΑΡΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΟΥ

Εκπαιδευτικός ΠΕ80

marsaxen@hotmail.com

Περίληψη:

Η απώλεια είναι αναπόφευκτο μέρος της διαδικασίας της ανάπτυξης κάθε ανθρώπου. Ο τρόπος με τον οποίο τα παιδιά και οι έφηβοι κατανοούν το θάνατο αποτελεί ένα ιδιαίτερα ευαίσθητο ζήτημα που προβληματίζει τόσο τους εκπαιδευτικούς, όσο και τους γονείς και γίνεται συχνά αντικείμενο διαφόρων ερευνητικών προσεγγίσεων. Είναι δεδομένο ότι η σχολική κοινότητα πλήττεται συχνά από συμβάντα θανάτου, ως επακόλουθα κρίσεων ή φυσικών, τεχνολογικών και άλλων καταστροφών. Αν και οι μαθητές όλων των ηλικιών έρχονται αντιμέτωποι με απώλειες καθημερινά, ο θάνατος εξακολουθεί να θεωρείται θέμα ταμπού στις σχολικές αίθουσες, ακόμη και σήμερα. Αυτό συμβαίνει διότι πολλοί παιδαγωγοί νιώθουν ανέτοιμοι να εγείρουν σχετικές συζητήσεις εντός του σχολικού περιβάλλοντος. Αν αντίρρηση δεν μπορούμε να απομονώσουμε τα παιδιά από το πένθος, τον πόνο και το θρήνο. Ωστόσο το σχολείο οφείλει να συμβάλλει στη διαμόρφωση μιας νέας αντίληψης απέναντι στην απώλεια και παράλληλα να προσφέρει την κατάλληλη υποστήριξη στους μαθητές προκειμένου να εντάξουν ομαλά το θάνατο στην ζωή τους και να βιώσουν το πένθος ως μια φυσιολογική διεργασία που οδηγεί στην ωρίμανση. Στα σχολεία της Ελλάδας δεν υφίσταται προς το παρόν κάποιο οργανωμένο πλαίσιο Αγωγής του Θανάτου. Εντούτοις η αναγκαιότητα ένταξης ενός συγκεκριμένου προγράμματος Περιθανάτιας Αγωγής σε όλες της βαθμίδες της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, κρίνεται απαραίτητη διότι θα αποδώσει σημαντικά οφέλη στο μαθητικό δυναμικό. Συνάμα θα βοηθήσει τους παιδαγωγούς να αισθάνονται πιο σίγουροι ως προς την αντιμετώπιση των εν λόγω θεμάτων εντός του σχολικού πλαισίου. Επιπλέον η υλοποίηση σχετικών δράσεων ευαισθητοποίησης και προετοιμασίας των παιδιών στο σχολείο θεωρείται αναγκαία πριν προκύψουν συμβάντα θανάτου. Έτσι οι μαθητές θα μάθουν να διαχειρίζονται την απώλεια αποτελεσματικά.

Τίτλος:

Αξιοποιώντας τα Εθνομαθηματικά στη διδασκαλία των μοτίβων:

Μια διδακτική παρέμβαση σε μαθητές Γ' τάξης Δημοτικού

[A10-260]

1^{ος} συγγραφέας:
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΡΟΥΣΟΥΛΗ
Εκπαιδευτικός ΠΕ70 9ου Δημοτικού Σχολείου Θεσσαλονίκης
ifigeneiaro@gmail.com

Περίληψη:

Η εργασία αυτή αφορά μια διδακτική παρέμβαση για τα μοτίβα που πραγματοποιήθηκε σε μαθητές/τριες Γ' τάξης Δημοτικού. Σκοπός της διδασκαλίας ήταν οι μαθητές να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν, να περιγράφουν, να αναλύουν και να αναπαράγουν μοτίβα. Η διδασκαλία δομήθηκε με την οριζόντια σύνδεση του μαθήματος των Μαθηματικών με άλλα μαθήματα, όπως τα Εικαστικά, η Γλώσσα και η Μελέτη Περιβάλλοντος. Αρχικά, οι μαθητές/τριες εντόπισαν μοτίβα από προϊόντα της υφαντικής τέχνης της Ελλάδας και της Αμερικής. Στη συνέχεια κλήθηκαν να εντοπίσουν τα μοτίβα σε βραχιόλια που τους δόθηκαν και να βρουν το μοτίβο στο τρίγωνο του Pascal. Στο τέλος ζητήθηκε από τα παιδιά να συνεχίσουν μοτίβα και να κατασκευάσουν ένα δικό τους μοτίβο. Αξιοποιήθηκε το μοντέλο της καθοδηγούμενης μάθησης μέσω διερεύνησης και ανακάλυψης και η ομαδοσυνεργατική μέθοδος διδασκαλίας. Επιπλέον, υιοθετήθηκαν οι διδακτικές τεχνικές «Σκέψου, συζήτησε, Μοιράσου» και η «Έντεχνη συλλογιστική». Ακόμη, χρησιμοποιήθηκαν οι ΤΠΕ που παρείχαν ευκαιρίες για διαφοροποίηση της διδασκαλίας, καθώς και εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης.

Τίτλος:

«Πώς διαχειριζόμαστε τη συμπεριφορά μας;»
Ενδοσχολική επιμόρφωση εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για ενίσχυση της ενσυναίσθησης μαθητών/τριών.
[A6-265]

1^{ος} συγγραφέας:

ΜΑΡΙΑ ΧΡΗΣΤΟΥ
Εκπαιδευτικός ΠΕ70 8ου Δημοτικού Σχολείου Αγίου Δημητρίου, Σ.Ε.Π. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
xristou273@gmail.com

Περίληψη:

Στην παρούσα εισήγηση παρουσιάζονται τα αποτελέσματα ενδοσχολικής επιμόρφωσης με τη μορφή έρευνας δράσης, 15 εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης δημοσίου σχολείου των Αθηνών, με στόχο την ενίσχυση της ενσυναίσθησης των μαθητών/τριών, μέσω του κριτικού αναστοχασμού στο ζήτημα της διαχείρισης προβλημάτων συμπεριφοράς των μαθητών/τριών. Για τις ανάγκες της επιμόρφωσης αξιοποιήθηκαν ως μελέτη περίπτωσης, συγκεκριμένα αποσπάσματα από το βραβευμένο κινηματογραφικό έργο «Ανάμεσα στους τοίχους» (Entre les murs) του Laurent Cantet, τα οποία επικεντρώνονταν στη διαχείριση της συμπεριφοράς συγκεκριμένων μαθητών από τους/τις εκπαιδευτικούς. Μέσω της επιμόρφωσης αναδείχθηκε η ανάγκη συμμετοχής των μαθητών/τριών σε βιωματικές δράσεις ενίσχυσης της ενσυναίσθησής τους, η σημασία αποδοχής και αναγνώρισης της προσωπικότητας και των δυνατών σημείων των μαθητών/τριών, αλλά και η λήψη κοινών αποφάσεων σε επίπεδο Συλλόγου Διδασκόντων αναφορικά με τον τρόπο διαχείρισης της συμπεριφοράς των μαθητών/τριών. Επίσης, αναδείχθηκε η ανάγκη ενίσχυσης της ενσυναίσθησης των εκπαιδευτικών μέσω της συμμετοχής τους σε ανάλογες επιμορφωτικές δράσεις στο ζήτημα της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης, καθώς αποτελεί βασικό στοιχείο για την ενδεχόμενη εμπλοκή τους σε διεργασίες μετασχηματισμού εδραιωμένων αντιλήψεων τους που σχετίζονται με τον εκπαιδευτικό τους ρόλο.

Τίτλος:

6 + 1 Βέλτιστες Πρακτικές που Προάγουν την Κοινωνικο-Συναισθηματική Μάθηση των Παιδιών στη Συμπεριληπτική Τάξη Μέσα από το Σύστημα Προώθησης Θετικής Συμπεριφοράς
[A5-266]

1^{ος} συγγραφέας:

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ
Διδακτορική Φοιτήτρια, Τμήμα Παιδαγωγικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας
filiop1990@yahoo.gr

2^{ος} συγγραφέας:

ΛΕΥΚΗ ΚΟΥΡΕΑ
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Παιδαγωγικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας
kourea.l@unic.ac.cy

Περίληψη:

Διαχρονικές έρευνες αναδεικνύουν πως το σχολικό κλίμα επηρεάζεται από ανομοιογένεια στο κοινωνικό – οικονομικό υπόβαθρο της οικογένειας, αύξηση προβλημάτων συμπεριφοράς καθώς και διαφορετικών μαθησιακών επιπέδων, αύξηση παραπομπών για Ειδική Εκπαίδευση, κ.ά. (Thara, Cohen, Guffey, & Higgins-D'Alessandro, 2013). Όταν οι σχέσεις εκπαιδευτικού – παιδιών διαταράσσονται, τότε το κλίμα της τάξης επηρεάζεται αρνητικά. Ειδικότερα, η εφαρμογή παραδοσιακών, αποσπασματικών και τιμωρητικών μεθόδων από τους εκπαιδευτικούς ενδέχεται να συμβάλει στην αύξηση της επιθετικής συμπεριφοράς, υπονόμευση της σχέσης εκπαιδευτικού- παιδιού και προσωρινή καταστολή της ανεπιθύμητης συμπεριφοράς, αλλά όχι ολοκληρωτική τροποποίησή της (Gregory, Cornell, & Fan, 2011). Ωστόσο, ένα θετικό και υποστηρικτικό σχολικό κλίμα είναι αυτό στο οποίο καλλιεργούνται θετικές και υγιείς σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών – παιδιών, παιδιών μεταξύ τους καθώς και του ίδιου του προσωπικού. Οι ενήλικες στο σχολείο δίνουν στοχευμένη έμφαση στην προαγωγή της κοινωνικο-συναισθηματικής ανάπτυξης των παιδιών και φροντίζουν για την ασφάλεια όλων (National School Climate Council, 2007). Σκοπός του παρόντος άρθρου είναι να παρουσιάσει το πλαίσιο του Σχολικού Συστήματος Προώθησης Θετικής Συμπεριφοράς (ΠροΘεΣυ) μέσα από το οποίο επιδιώκεται η προαγωγή της κοινωνικό-συναισθηματικής μάθησης των παιδιών. Ειδικότερα, στόχος είναι να περιγράψει 6+1 επιστημονικά θεμελιωμένες πρακτικές που βοηθούν τους εκπαιδευτικούς στην προαγωγή και διατήρηση υγιών και θετικών σχέσεων αλληλεπίδρασης με τα παιδιά, όπως η διατήρηση θετικών σχέσεων με τα παιδιά, η μεγιστοποίηση της οργάνωσης του φυσικού χώρου της τάξης, η ενεργός επίβλεψη, η σαφής διδασκαλία κοινωνικών συμπεριφορών, η συγκεκριμένη θετική ανατροφοδότηση, οι υπενθυμίσεις, και οι φιλοφρονήσεις μεταξύ παιδιών.

Τίτλος:
Ετοιμότητα Διευθυντών/-τριών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
στις Διαδικασίες Πρόληψης και Αντιμετώπισης Σχολικών Κρίσεων και Συγκρούσεων
[A5-267]

1^{ος} συγγραφέας:
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΤΣΑΤΣΑΚΗΣ
Διδάκτωρ ΠΤΝ Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
anton.tsatsakis@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:
Φιλολόγος, Msc Επιστήμες της Αγωγής

Περίληψη:

Η παρούσα εργασία εξετάζει την ετοιμότητα των διευθυντών και διευθυντριών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως προς τις διαδικασίες πρόληψης και αντιμετώπισης σχολικών κρίσεων και συγκρούσεων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον ρόλο της σχολικής διοίκησης στην έγκαιρη αναγνώριση ενδείξεων κρίσεων, όπως περιστατικά βίας, εκφοβισμού, φυσικών καταστροφών ή κοινωνικών εντάσεων, καθώς και στην ικανότητα παρέμβασης με κατάλληλους παιδαγωγικούς και διοικητικούς χειρισμούς. Η προληπτική προσέγγιση και η ανάπτυξη σχεδίων διαχείρισης κρίσεων αναδεικνύονται ως καθοριστικοί παράγοντες για την επίλυση συγκρούσεων και τη διατήρηση ενός υγιούς και ανθεκτικού σχολικού κλίματος. Η παρούσα έρευνα βασίζεται στις απόψεις 267 διευθυντών και διευθυντριών σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από όλη την Ελλάδα, οι οποίοι/οποίες απάντησαν σε ερωτηματολόγιο σχετικά με τον βαθμό ετοιμότητάς τους. Οι συμμετέχοντες δηλώνουν ότι είναι αρκετά εξοικειωμένοι/-ες με τις διαδικασίες πρόληψης, ενώ επισημαίνουν τη σημασία της ψυχραιμίας, της επικοινωνίας, της συνεργασίας και της διαμεσολάβησης ως βασικά εργαλεία στη διαχείριση κρίσεων και συγκρούσεων. Τονίζουν επίσης τον ρόλο της προσωπικής εμπειρίας στη διαμόρφωση αποτελεσματικών παρεμβάσεων. Η μελέτη καταδεικνύει την ανάγκη για συνεχή επιμόρφωση και υποστήριξη των διευθυντικών στελεχών σε θέματα διαχείρισης κρίσεων και συγκρούσεων, ώστε να ανταποκρίνονται με μεγαλύτερη επάρκεια στις προκλήσεις ενός δυναμικά μεταβαλλόμενου σχολικού περιβάλλοντος. Η εργασία ολοκληρώνεται με συγκεκριμένες προτάσεις για την ενίσχυση της ηγετικής αποτελεσματικότητας, με στόχο την πρόληψη της όξυνσης των κρίσεων και τη διασφάλιση ενός ασφαλούς και υποστηρικτικού σχολικού πλαισίου.

Τίτλος:
Εφαρμόζοντας παιγνιώδεις δραστηριότητες στη διδακτική της Μελέτης Περιβάλλοντος στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: Μαθαίνω για τα
Επαγγέλματα
[A9-268]

1^{ος} συγγραφέας:
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΦΥΛΑΚΤΑΚΙΔΟΥ
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
afilakt@uoi.gr

2^{ος} συγγραφέας:
ΕΛΕΝΗ ΚΑΛΠΙΝΟΥ
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
el09555@uoi.gr

3^{ος} συγγραφέας:
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΝΟΥ-ΠΑΝΟΥΣΗ
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
el09645@uoi.gr

Περίληψη:

Η παρούσα εργασία μελετά την επίδραση της ενσωμάτωσης της κίνησης στην εκπαιδευτική διαδικασία, με στόχο την ολόπλευρη ανάπτυξη των μαθητών/τριών. Εφαρμόστηκε ένα πρόγραμμα διδακτικής παρέμβασης με παιγνιώδεις διαδικασίες στο μάθημα της Μελέτης Περιβάλλοντος και συγκεκριμένα στην ενότητα 4 «Επαγγέλματα και προϊόντα στον τόπο μας (Οικονομία και Επαγγέλματα)» σε μαθητές/τριες Γ' και Δ' Δημοτικού, ενός ολιγοθέσιου σχολείου στο Ν. Ιωαννίνων. Σκοπός του σεναρίου είναι μέσα από βιωματικές και κινητικές δραστηριότητες, οι μαθητές/τριες να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες για τα διάφορα επαγγέλματα και να κατανοήσουν τη σύνδεσή τους με τους τομείς της οικονομίας. Διαρθρώνεται σε 6 διδακτικές ώρες και στηρίζεται στις αρχές της διεπιστημονικής και διαθεματικής προσέγγισης. Εμπλέκονται διάφορα γνωστικά αντικείμενα, όπως είναι η μουσική, η φυσική αγωγή, η θεατρική αγωγή αλλά και η γλώσσα. Μεθοδολογικά, η εργασία αποτελεί μία ποιοτική έρευνα δράσης, όπου ακολουθήθηκε η εξής διαδικασία: σχεδιασμός, δράση, παρατήρηση, αναστοχασμός και αξιολόγηση. Το σενάριο εμπεριέχει στοιχεία από διδακτικές προσεγγίσεις της βιωματικής και της ενσώματης μάθησης, καθώς και της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας. Επιπροσθέτως, αξιοποιούνται ποικίλες διδακτικές τεχνικές, όπως το παιχνίδι ρόλων, ο καταγισμός ιδεών, οι ομάδες εργασίας αλλά και η προσομοίωση. Οι μαθητές/τριες έρχονται σε πρώτη επαφή με τη γνώση του επαγγελματικού προσανατολισμού, μέσω της κίνησης και συμμετέχουν ενεργά στην οικοδόμηση της νέας γνώσης. Στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση οι μαθητές/τριες αποκτούν σφαιρικές γνώσεις για τον επαγγελματικό προσανατολισμό με σκοπό να αναπτύξουν την αυτοαντίληψή τους. Τα οφέλη που απορρέουν από τις κινητικές δραστηριότητες εστιάζονται τόσο στο ακαδημαϊκό επίπεδο, όσο και στο κοινωνικό, συναισθηματικό, σωματικό επίπεδο. Μερικά από τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την εφαρμογή του προγράμματος ένταξης της κίνησης στην εκπαιδευτική πρακτική είναι τα εξής: α) Η εμφάνιση μιας πιο συνειδητής και αφομοιωμένης αίσθησης του σώματος, β) η απόκτηση μεγαλύτερης ενσυναίσθησης, γ) η αύξηση του ενδιαφέροντος των μαθητών/τριων για το μάθημα και δ) η βελτίωση της υγείας τους και των κοινωνικών δεξιοτήτων τους.

Τίτλος:

Ο ρόλος της τέχνης στην προσέγγιση της πολιτισμικής ετερότητας στην ειδική εκπαίδευση.
Ένα διδακτικό σενάριο από το Ε.Ε.Ε.ΕΚ. Καλαμάτας
[A1-269]

1^{ος} συγγραφέας:

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Καλαμάτας/ Διευθυντής - Φιλόλογος
petridisvasilios@yahoo.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΜΑΡΙΑ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ
Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Καλαμάτας/ Εικαστικός – Μουσειολόγος
nikikaragiorga@hotmail.com

3^{ος} συγγραφέας:

ΝΙΚΗ ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑ
Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Καλαμάτας/ Γεωπονίας & ζωικής παραγωγής
mariastath76@gmail.com

Περίληψη:

Η παρούσα εργασία περιλαμβάνει ένα διδακτικό σενάριο που πραγματοποιήθηκε τη σχολική χρονιά 2024 – 2025 στο Ε.Ε.Ε.ΕΚ. Καλαμάτας και αφορά την αντιμετώπιση της πολιτισμικής και φυλετικής διαφοράς μεταξύ των μαθητών. Τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας έχουν σημειωθεί σημαντικές μεταναστευτικές ροές, με αποτέλεσμα αρκετοί μαθητές με αλλόγλωσσο και διαφορετικό φυλετικό και θρησκευτικό υπόβαθρο να φοιτούν στις δημόσιες εκπαιδευτικές δομές. Η πρόκληση της ενσωμάτωσης τους παραμένει έντονη και χρήζει ιδιαίτερου χειρισμού από τους εκπαιδευτικούς που επιδιώκουν να δημιουργήσουν ισχυρά συμπεριληπτικά περιβάλλοντα. Η νέα τάξη πραγμάτων δεν αφήνει ανεπηρέαστα τα σχολεία ειδικής αγωγής. Οι μαθητές που έχουν ιδιαίτερες μαθησιακές ανάγκες αντιμετωπίζουν στην καθημερινότητα τους διακρίσεις και αποκλεισμό. Η συμπερίληψη και η ενσωμάτωση των μαθητών με ειδικές ανάγκες απασχολεί κατά βάση το εκπαιδευτικό προσωπικό και αρκετές εκπαιδευτικές παρεμβάσεις αφορούν την κοινωνικοποίηση τους. Ωστόσο η εγγραφή μαθητών με ειδικές ανάγκες και μεταναστευτικό υπόβαθρο στα σχολεία ειδικής αγωγής και η παρακολούθηση μαθημάτων φαντάζει εξαιρετικά δύσκολη διαδικασία, διότι θα πρέπει να αντιμετωπισθούν ταυτόχρονα τα μαθησιακά προβλήματα με την πολιτισμική ετερότητα.

Τίτλος:

Παιδαγωγικές προσεγγίσεις στο μάθημα των Γερμανικών στο πλαίσιο μιας διαπολιτισμικής τάξης
[A7-272]

1^{ος} συγγραφέας:

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΨΥΛΛΑΚΗ
Εκπαιδευτικός ΠΕ07 Γερμανικών ΔΙΠΕ Ρεθύμνου
vickipsillaki@gmail.com

Περίληψη:

Στην παρούσα εισήγηση παρουσιάζονται διάφορες προσεγγίσεις στο μάθημα των γερμανικών σε ένα διαπολιτισμικό σχολικό τμήμα της Α΄ Γυμνασίου, ενώ τονίζονται τα πλεονεκτήματα της Β΄ Ξένης Γλώσσας σε ένα τέτοιο πολυγλωσσικό περιβάλλον. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην αξία των στρατηγικών συμπερίληψης που πρέπει ο εκπαιδευτικός να επιδιώξει να εφαρμόσει από την πρώτη ώρα που θα βρεθεί στην τάξη, ώστε να κερδίσει την εμπιστοσύνη και τον σεβασμό των μαθητών του. Αναδεικνύουμε επίσης πως οι προηγούμενες γνώσεις και γλωσσικές εμπειρίες, όπως π.χ. η αγγλική γλώσσα ή κάποιες συγκεκριμένες δεξιότητες των εκπαιδευόμενων, μπορούν να διευκολύνουν την εκμάθηση. Εξετάζονται τέλος τα πολλαπλά μαθησιακά οφέλη των ομαδικών εργασιών (Projekte), έναντι των παραδοσιακών μορφών αξιολόγησης, τομέας που επίσης προσφέρεται για διαφοροποίηση.

Τίτλος:

Η ειδική αγωγή στην ψηφιακή εποχή: πολιτισμική ταυτότητα, τεχνολογία και εικονική εμπειρία.
[A4-273]

1^{ος} συγγραφέας:

ΝΙΚΗ ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑ
Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Καλαμάτας/ Εικαστικός – Μουσειολόγος
nikikaragiorga@hotmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Καλαμάτας/ Διευθυντής - Φιλόλογος
petridisvasilios@yahoo.com

3^{ος} συγγραφέας:

ΜΑΡΙΑ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ
Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Καλαμάτας/ Διευθυντής - Φιλόλογος
mariastath76@gmail.com

Περίληψη:

Η παρούσα εργασία εξετάζει τις δυνατότητες και προκλήσεις που θέτουν οι ψηφιακές τεχνολογίες στη σύγχρονη εκπαίδευση μαθητών με ειδικές μαθησιακές ανάγκες. Η εφαρμογή των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία, με έμφαση στην εξατομικευμένη μάθηση, την πολυαισθητηριακή προσέγγιση και τη δυνατότητα υπέρβασης φυσικών ή γνωστικών φραγμών έχει πλέον ενσωματωθεί σε απόλυτο βαθμό στην πολιτειακή στρατηγική εκπαίδευσης ατόμων με πολλαπλές αναπηρίες. Σύγχρονες έρευνες έχουν καταδείξει πως οι ΤΠΕ συμβάλλουν στη διαμόρφωση της πολιτισμικής ταυτότητας των μαθητών με ειδικές ανάγκες, προάγοντας τη συμμετοχή, την αυτοέκφραση και την ενδυνάμωση της προσωπικής και κοινωνικής εικόνας τους. Επιπλέον, η χρήση της εικονικής πραγματικότητας ως καινοτόμου εργαλείου μάθησης, επιτρέπει στους μαθητές να βιώνουν προσομοιωμένα περιβάλλοντα, να ενισχύουν γνωστικές και κοινωνικές δεξιότητες και να αποκτούν εμπειρίες που υπερβαίνουν τους περιορισμούς του φυσικού κόσμου. Η διάρθρωση της σύγχρονης εποχής μέσα σε ένα ψηφιακό δίκτυο φαίνεται να δημιουργεί την ανάγκη για μια παιδαγωγική προσέγγιση, η οποία ιδανικά θα συνδυάζει την τεχνολογία με την πολιτισμική ευαισθησία, προάγοντας μια πραγματικά συμπεριληπτική εκπαίδευση για μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Τίτλος:

Η επίδραση του Κοινωνικού Εποικοδομισμού και της Κοινωνικογνωστικής Παιδαγωγικής σε κρίσιμες νευρογνωστικές περιοχές του Εγκεφάλου.

[A1-276]

1^{ος} συγγραφέας:

ΕΥΔΟΞΙΑ ΖΟΡΤΟΥΜΙΔΟΥ

Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

evhzor@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ-ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ

efthimiopoulosv@gmail.com

Περίληψη:

Οι εποικοδομητικές διδακτικές μεθοδολογίες, που δίνουν έμφαση στη δραστήρια και μαθητοκεντρική μάθηση, αναγνωρίζονται ολοένα και περισσότερο για τη δυνατότητά τους να ενισχύουν την απόκτηση γλωσσικών δεξιοτήτων. Το παρόν άρθρο διερευνά τις νευρογνωστικές επιδράσεις αυτών των παιδαγωγικών προσεγγίσεων σε βασικές εγκεφαλικές περιοχές που εμπλέκονται στην παραγωγή λόγου: την περιοχή Broca, τον Ιππόκαμπο και την Αμυγδαλή. Ενσωματώνοντας πρόσφατα ευρήματα από τις νευροεπιστήμες, εξετάζουμε πώς οι εποικοδομητικές στρατηγικές επηρεάζουν αυτά τα νευρικά υποστρώματα, διευκολύνοντας έτσι την ανάπτυξη τόσο του προφορικού όσο και του γραπτού λόγου.

Τίτλος:

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού ως σύμβουλος, Θέματα δεοντολογίας παιδιών και εφήβων

[A7-286]

1^{ος} συγγραφέας:

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΕΤΡΟΥ

ΠΕ Βοιωτίας

vanapetrou13@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΟΥ

ΠΕ Βοιωτίας

granag@sch.gr

Περίληψη:

Οι διαρκώς μεταβαλλόμενες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες σε παγκόσμιο επίπεδο επιβάλλουν αυξημένη ευελιξία και προσαρμοστικότητα στα συστήματα διακυβέρνησης των εθνικών κρατών. Η παρουσία ευάλωτων κοινωνικών ομάδων — όπως οι μετανάστες, οι πρόσφυγες και οι πολιτικά διωκόμενοι — συμβάλλει στη διαμόρφωση πολυπολιτισμικών εκπαιδευτικών και κοινωνικών πλαισίων, ενισχύοντας την ανάγκη για συμπερίληψη και αποδοχή της διαφορετικότητας. Η πλέον ευάλωτη ομάδα εντός αυτών των πλαισίων είναι τα παιδιά, και το εκπαιδευτικό σύστημα καλείται να διασφαλίσει ένα συναισθηματικά ασφαλές και αναπτυξιακά υποστηρικτικό περιβάλλον για όλους τους μαθητές. Στο πλαίσιο αυτό, η ενσωμάτωση της συμβουλευτικής στην εκπαιδευτική διαδικασία καθίσταται αναγκαία. Καθοριστικό ρόλο διαδραματίζει ο/η εκπαιδευτικός της τάξης, ο/η οποίος/α καλείται να υποδεχθεί και να ενσωματώσει μαθητές/τριες από διαφορετικά πολιτισμικά και κοινωνικά υπόβαθρα, διαμορφώνοντας ένα συνεκτικό μαθησιακό σύνολο με τους/τις γηγενείς μαθητές/τριες. Η προσέγγιση αυτή οφείλει να εδράζεται στον σεβασμό της ετερότητας και στην τήρηση των αρχών επαγγελματικής δεοντολογίας. Η παροχή κατάλληλης υποστήριξης στους εκπαιδευτικούς, καθώς και η εφαρμογή τεκμηριωμένων παιδαγωγικών και συμβουλευτικών τεχνικών, με γνώμονα την ενσυναίσθηση και την αποδοχή της διαφορετικότητας, αποτελούν κρίσιμους παράγοντες για την επιτυχία της ένταξης.

Τίτλος:

Μια διδακτική πρόταση για την προαγωγή της συμπερίληψης και την καλλιέργεια της ενσυναίσθησης στο μάθημα των Θρησκευτικών

[A1-287]

1^{ος} συγγραφέας:
ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΕΠΙΜΕΝΙΔΟΥ
ΔΔΕ Ηρακλείου
epimenidou@hotmail.com

Περίληψη:

This teaching proposal is grounded in Orthodox theological anthropology and aims to cultivate inclusion and empathy within the Religious Education classroom through experiential and participatory methods. By drawing on hagiographic models, prayer, storytelling, and group activities, it promotes the acceptance of otherness, strengthens interpersonal relationships, and encourages the spiritual maturation of students. At the same time, it incorporates contemporary pedagogical and psychological theories, offering a holistic model of religious education that contributes to social cohesion and fosters a school environment of mutual respect, solidarity, and community.

Τίτλος:

Η αξιοποίηση προηγμένων τεχνολογικών και ψηφιακών εργαλείων στη διαφοροποίηση της διδασκαλίας κατά την υλοποίηση etwinning προγράμματος στο ειδικό σχολείο [A10-289]

1^{ος} συγγραφέας:

ΜΑΡΙΑ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ
2ο & 4ο Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Πάτρας
mpanagor01@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΛΛΟΠΟΥΛΟΥ
3ο Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Πάτρας ΠΙΚΠΑ
malloroulou@gmail.com

Περίληψη:

Στο πλαίσιο του etwinning έργου «The World at our school - sharing our customs, traditions and culture» στο οποίο συμμετείχαν το 2ο και το 3ο Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Πάτρας, κατά το σχολικό έτος 2024-2025, οι μαθητές από πολλές Ευρωπαϊκές χώρες υλοποίησαν εκπαιδευτικά σενάρια και δράσεις που εντάσσονται σε τρεις βασικές κατηγορίες: τοπικές και εθνικές εορτές, γαστρονομικές παραδόσεις και παραδοσιακές συνταγές, καθώς και παραδοσιακοί χοροί και τραγούδια. Η ενσωμάτωση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) και η αξιοποίηση προηγμένων ψηφιακών εργαλείων στο πρόγραμμα etwinning παράλληλα με την ενσυναίσθηματική διδασκαλία αναδείχθηκαν κρίσιμοι παράγοντες για την προώθηση της διαφοροποιημένης διδασκαλίας. Πρόσφεραν ευέλικτες δυνατότητες προσαρμογής του εκπαιδευτικού υλικού, της μαθησιακής διαδικασίας και των μαθησιακών αποτελεσμάτων και ανταποκρίθηκαν στις ποικίλες ανάγκες, τους μαθησιακούς ρυθμούς και τα ενδιαφέροντα όλων των μαθητών. Κατά την ολοκλήρωση του έργου η χρήση προηγμένων τεχνολογικών και ψηφιακών εργαλείων αποτέλεσε καθοριστικό παράγοντα στην ενίσχυση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, προσφέροντας δυνατότητες ψηφιοποίησης, διατήρησης και ευρείας διάδοσης της πολιτιστικής κληρονομιάς της κάθε χώρας που συμμετείχε στο etwinning πρόγραμμα. Οι εκπαιδευτικοί συνδύασαν την ενσυναίσθηση και την καινοτομία στα εκπαιδευτικά σενάρια που υλοποιήθηκαν και οι μαθητές είχαν τη δυνατότητα να συμμετέχουν ενεργά σε διαδραστικά και βιωματικά προγράμματα, τα οποία ενίσχυσαν τη μάθηση και τη συνεργασία.

Τίτλος:

Συμπεριληπτική Εκπαίδευση: Απόψεις, θέσεις και προκλήσεις στην ελληνική πραγματικότητα [A7-290]

1^{ος} συγγραφέας:

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΣ
Primary education consultant
karagch@sch.gr

Περίληψη:

Η συμπερίληψη (inclusive education) καθιερώθηκε διεθνώς ως εκπαιδευτική και κοινωνική προτεραιότητα ήδη από τη Σαλαμάνκα (1994), ενισχύοντας την ισότιμη πρόσβαση όλων των μαθητών, ανεξαρτήτως διαφορών. Η Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (2006) επισημαίνει ότι τα άτομα με αναπηρία έχουν το αδιαπραγμάτευτο δικαίωμα στην εκπαίδευση στο γενικό σχολικό πλαίσιο. Στη σύγχρονη εποχή, με την αύξηση της ετερογένειας στις τάξεις (πολιτισμική, γλωσσική, γνωστική), η ανάγκη για συμπερίληψη καθίσταται ολοένα πιο επείγουσα. Στόχος του άρθρου είναι: να διερευνήσει τις αρχές, πρακτικές και πολιτικές της συμπερίληψης, να χαρτογραφήσει το ελληνικό πλαίσιο, να αναδείξει τις προκλήσεις και τις προοπτικές και να προτείνει κατευθύνσεις για την εκπαιδευτική πολιτική και πρακτική.

Τίτλος:

Η Εκπαιδευτική Ηγεσία στη Θεωρία και στην Πράξη: Τα Μοντέλα Ηγεσίας που Εφαρμόζουν οι Διευθυντές Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε Δυσπρόσιτες Νησιωτικές Σχολικές Μονάδες της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κυκλάδων [A2-291]

1^{ος} συγγραφέας:

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΜΗΤΣΙΟΥ
Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κυκλάδων
Lina.mitsiou@gmail.com

Περίληψη:

This study focuses on the leadership styles adopted by principals of secondary education schools located in remote island areas of the Cyclades, and how these styles influence school cohesion. Through semi-structured interviews with seven principals of small-sized schools (fewer than 50 students), the research highlights the significance of participatory, democratic, and transformational leadership in everyday school life. The principals describe a leadership model centered on collaboration, encouragement of initiative, and the development of a supportive school climate. The findings emphasize the importance of adaptability and flexibility in demanding and often unpredictable educational settings, offering valuable insights for managing schools in isolated regions.

Τίτλος:

Υλοποίηση προγράμματος από μεγάλα γλωσσικά μοντέλα αξιοποιώντας υποσύνολο των δυνατοτήτων μιας γλώσσας προγραμματισμού
[A3-292]

1^{ος} συγγραφέας:

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΜΩΡΑΚΗΣ

Εκπαιδευτικός Πληροφορικής (ΠΕ86), 22ο Γενικό Λύκειο Αθηνών
dmorakis@sch.gr

2^{ος} συγγραφέας:

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

Εκπαιδευτικός Πληροφορικής (ΠΕ86), Διευθυντής Γυμνασίου Νεμέας
christoskaragiannis@yahoo.gr

Περίληψη:

Σκοπός της εργασίας είναι να μελετηθεί αν τα μεγάλα γλωσσικά μοντέλα μπορούν να προγραμματίσουν χρησιμοποιώντας ένα περιορισμένο υποσύνολο των δυνατοτήτων μιας γλώσσας προγραμματισμού. Επιλέχθηκαν έξι δημοφιλή μοντέλα και αξιολογήθηκαν σε τέσσερις ασκήσεις προγραμματισμού σε Python. Οι ασκήσεις προέρχονταν από τις πανελλαδικές εξετάσεις Επαγγελματικών Λυκείων στο μάθημα «Προγραμματισμός Υπολογιστών». Αρχικά ζητήθηκε από τα γλωσσικά μοντέλα να επιλύσουν τις ασκήσεις χωρίς περιορισμούς. Στη συνέχεια δοκιμάστηκαν δύο μέθοδοι προκειμένου οι απαντήσεις να βασιστούν στην ύλη του μαθήματος: (α) μεταφόρτωση αρχείου PDF με το διδακτικό εγχειρίδιο του μαθήματος, (β) αναλυτική περιγραφή των δυνατοτήτων της Python που περιλαμβάνονται στην ύλη του μαθήματος. Η δεύτερη μέθοδος αποδείχτηκε αποδοτικότερη: τα στοιχεία εκτός ύλης συγκριτικά με τις αρχικές απαντήσεις μειώθηκαν εντυπωσιακά (άνω του 83%) στην περίπτωση πέντε μοντέλων, ενώ τουλάχιστον ένα πρόγραμμα πλήρως προσαρμοσμένο στην ύλη του μαθήματος υλοποιήθηκε από τέσσερα μοντέλα. Με βάση τα αποτελέσματα, υπάρχουν ενδείξεις ότι η ανάπτυξη προγράμματος με υποσύνολο των δυνατοτήτων μιας γλώσσας προγραμματισμού δυσκολεύει την τρέχουσα γενιά γλωσσικών μοντέλων, ενώ παράλληλα αποτελεί πρόκληση η διατύπωση κατάλληλων προτροπών προς τα γλωσσικά μοντέλα.

Τίτλος:

Αξιοποίηση της τεχνικής Tic Tac Toe και της Τεχνητής Νοημοσύνης στη Μελέτη Περιβάλλοντος:
Μια διαφοροποιημένη διδακτική προσέγγιση
[A1-293]

1^{ος} συγγραφέας:

ΜΥΡΣΙΝΗ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΑΓΔΑΛΗΝΟΥ

Δασκάλα ΠΕ70 Δημοτικό Σχολείο Λάππα
myrsinipapa2012@hotmail.gr

Περίληψη:

Η παρούσα εισήγηση παρουσιάζει τη σχεδίαση και υλοποίηση της εκπαιδευτικής τεχνικής Tic Tac Toe με δραστηριότητες σχετικά με τα ζώα της θάλασσας υπό εξαφάνιση, ως καινοτόμο εργαλείο για τη διδασκαλία της Μελέτης Περιβάλλοντος στη σχολική τάξη. Η τεχνική αυτή, βασισμένη σε ένα παιχνίδι στρατηγικής, ενσωματώνει ποικίλες μαθησιακές δραστηριότητες που στοχεύουν στην ενεργητική συμμετοχή των μαθητών, την ενίσχυση της συνεργασίας και την ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής σκέψης. Στο πλαίσιο της παρέμβασης, χρησιμοποιήθηκαν ψηφιακές πλατφόρμες και ποικίλες διδακτικές προσεγγίσεις για να υποστηρίξουν τη διαφοροποιημένη μάθηση, παρέχοντας στους μαθητές ευκαιρίες να εμβαθύνουν στη βιοποικιλότητα των θαλάσσιων οργανισμών. Συμπληρωματικά, αξιοποιήθηκαν εργαλεία Τεχνητής Νοημοσύνης (όπως ψηφιακά avatar, δημιουργία κόμικ, μουσικής και διαδραστικών κουίζ), τα οποία ενίσχυσαν τη δημιουργικότητα και την πολυτροπικότητα των μαθησιακών προϊόντων. Μέσω των στοχευμένων δραστηριοτήτων, ενισχύθηκε η κατανόηση περιβαλλοντικών εννοιών και προωθήθηκε η ενεργός μάθηση σε ένα φιλικό και ελκυστικό μαθησιακό περιβάλλον. Η εισήγηση αναλύει τη μεθοδολογία της παρέμβασης, τα διδακτικά βήματα που ακολουθήθηκαν, καθώς και τη διαδικασία αξιολόγησης, βασισμένη σε ποιοτικά και ποσοτικά δεδομένα που συλλέχθηκαν από παρατηρήσεις και ερωτηματολόγια. Τέλος, παρουσιάζονται τα ευρήματα που επιβεβαιώνουν τη θετική επίδραση της τεχνικής Tic Tac Toe στην ενεργοποίηση, την εμπλοκή και τη βελτίωση της μάθησης των μαθητών, ενώ διατυπώνονται προτάσεις για τη μελλοντική βελτίωση και αξιοποίηση του εκπαιδευτικού υλικού στην εκπαιδευτική πράξη με έμφαση στην ενίσχυση της υλικοτεχνικής υποδομής και στην επιμόρφωση των δασκάλων, ώστε να υποστηρίζεται πιο αποτελεσματικά η εκπαιδευτική πράξη.

Τίτλος:

«Γνωρίζω, Προστατεύομαι, Επιλέγω: Διδακτική πρόταση για τα Σ.Μ.Ν., με διαθεματική συνεργασία, χρήση Ψηφιακής Τεχνολογίας και πειραματικής διερεύνησης, σε Ημερήσιο Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑ.Λ)»
[A4-294]

1^{ος} συγγραφέας:

ΕΙΡΗΝΗ ΤΑΛΙΟΥΡΗ
Βιολόγος PhD, Εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, 3ο ΕΠΑΛ Ηρακλείου Κρήτης
etalouri@sch.gr

2^{ος} συγγραφέας:

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΔΑΓΚΩΝΑΚΗ
Σχολική Ψυχολόγος MSc, 3ο ΕΠΑΛ Ηρακλείου Κρήτης
despoinadagonaki@gmail.com

3^{ος} συγγραφέας:

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΣΙΜΗ
Σχολική Νοσηλεύτρια M.Ed, 3ο ΕΠΑΛ Ηρακλείου Κρήτης
despinasimis@gmail.com

Περίληψη:

Η συγκεκριμένη διδακτική παρέμβαση σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε στο 3ο ΕΠΑ.Λ. Ηρακλείου Κρήτης, το σχολικό έτος 2024-2025, βασιζόμενη στο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών της Βιολογίας Α Λυκείου, στο 12ο κεφάλαιο: Αναπαραγωγή-Ανάπτυξη. Ως κύριο στόχο είχε την ενίσχυση της γνώσης, διαμόρφωση συμπεριφοράς πρόληψης και υπεύθυνης στάσης των μαθητών/-τριών απέναντι στη σεξουαλική υγεία και κυρίως στα Σεξουαλικά Μεταδιδόμενα Νοσήματα (Σ.Μ.Ν.). Η καινοτομία της πρότασης αφορά στη αρχικά στην διαθεματική συνεργασία τριών ειδικοτήτων, της Εκπαιδευτικού ΠΕ04.04 Βιολογίας, της Σχολικής Ψυχολόγου και της Σχολικής Νοσηλεύτριας, καθώς και της δυναμικής ενσωμάτωση ψηφιακών τεχνολογιών, ως μέσων ενίσχυσης της μαθησιακής εμπλοκής και διερεύνησης σύνθετων ζητημάτων. Αφετηρία της παρέμβασης αποτέλεσαν οι προβληματισμοί των ίδιων των μαθητών/-τριών αναφορικά με ζητήματα σεξουαλικής συναίνεσης, διαχείρισης σχέσεων και προστασίας από ασθένειες. Η έννοια της συναίνεσης προσεγγίστηκε μέσα από την ψυχολογική της διάσταση, δίνοντας έμφαση στις συνιστώσες της (σκέψη, συναίσθημα, συμπεριφορά) και στη σημασία της για τη διαμόρφωση υγιών, ισότιμων σχέσεων. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε σε σοβαρές μορφές απουσίας συναίνεσης (όπως η παρενόχληση και ο βιασμός), με στόχο την ευαισθητοποίηση και την ηθική ενδυνάμωση των εφήβων. Η δράση συμπεριλάμβανε εκπαιδευτική δραστηριότητα με τίτλο «Μύθος ή Αλήθεια», κατά την οποία οι μαθητές/τριες τοποθετούνταν φυσικά στον χώρο ανάλογα με τη θέση τους (Μύθος ή Αλήθεια) σε διάφορες δηλώσεις, ενισχύοντας τη συμμετοχικότητα, τη συζήτηση και την κριτική σκέψη. Αξιοποιήθηκε πολυμεσική παρουσίαση PowerPoint, η οποία περιλάμβανε ιατρικά τεκμηριωμένες πληροφορίες για τα Σ.Μ.Ν., τρόπους μετάδοσης και πρόληψης, χρήση μοντέλων αντισυλληπτικών μεθόδων (π.χ. παρουσίαση ενδομήτριου σπειράματος), καθώς και πρακτική επίδειξη σωστής χρήσης προφυλακτικού σε πρόπλασμα πέους, με εθελοντική συμμετοχή μαθητή/τριας, ενισχύοντας τη βιωματική εμπειρία. Η χρήση ΤΠΕ αποτέλεσε βασικό εργαλείο ενίσχυσης της συμμετοχής και κατανόησης. Μέσω της διαδραστικής πλατφόρμας Kahoot, οι μαθητές/τριες συμμετείχαν σε κουίζ επανάληψης και αξιολόγησης με παιγνιώδη χαρακτήρα. Παράλληλα, μέσω του Padlet, εκφράστηκαν ανοιχτά προσωπικές απόψεις και γνώσεις γύρω από τους τρόπους πρόληψης και μετάδοσης των Σ.Μ.Ν., ενώ στο τρίτο μέρος της δράσης υλοποιήθηκε βιωματική μικρο-προσομοίωση, όπου οι μαθητές/τριες παρακολούθησαν τη διάδοση ενός "παθογόνου" στην κοινότητα, ενισχύοντας την κατανόηση της έννοιας της μετάδοσης. Η πρόταση εντάσσεται σε ένα μαθητοκεντρικό και βιωματικό εκπαιδευτικό πλαίσιο, στο οποίο η διαθεματικότητα και η αξιοποίηση των ψηφιακών μέσων λειτουργούν συμπληρωματικά, οδηγώντας σε μαθησιακό μετασχηματισμό και ενδυνάμωση των εφήβων ως προς τη λήψη ορθών και υπεύθυνων αποφάσεων στο πεδίο της σεξουαλικής υγείας.

Τίτλος:

Ο ρόλος της εκπαιδευτικής ηγεσίας στην αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού
[A5-295]

1^{ος} συγγραφέας:

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΙΑΝΗ ΚΟΛΙΝΙΩΤΗ
18 Δημοτικό Σχολείο Κορυδαλλού
komiani@yahoo.gr

2^{ος} συγγραφέας:

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ
44 Δημοτικό Σχολείο Πειραιά
dparaste@sch.gr

Περίληψη:

Τα τελευταία χρόνια, το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού έχει απασχολήσει όχι μόνο τη σχολική κοινότητα αλλά και την ευρύτερη κοινωνία. Το μείζον αυτό ζήτημα πλήττει, όχι μόνο όλους τους τομείς ανάπτυξης των μαθητών, αλλά και τη συνοχή των σχολικών μονάδων. Παρόλο που κατά καιρούς γίνονται διάφορες ενέργειες για την πρόληψη και την αντιμετώπισή του, δυστυχώς, εξακολουθεί να αποτελεί μια παιδαγωγική πρόκληση. Σημαντικός είναι ο ρόλος που μπορεί να διαδραματίσει σ' αυτήν την κατεύθυνση η ηγεσία της σχολικής μονάδας. Στο παρόν άρθρο, προβάλλεται η καταλυτική παρέμβαση των διευθυντών στη διαμόρφωση ενός θετικού και ασφαλούς σχολικού περιβάλλοντος. Πρωτίστως, παρουσιάζονται η έννοια, οι μορφές και οι επιπτώσεις του σχολικού εκφοβισμού. Ακολούθως, αναλύονται θεωρητικά μοντέλα εκπαιδευτικής ηγεσίας, καθώς και στρατηγικές που μπορεί να εφαρμόσει η εκάστοτε διεύθυνση. Στο τέλος, παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που προκύπτουν. Γενικότερα, καταδεικνύεται ότι, όταν η εκπαιδευτική ηγεσία έχει όραμα και λειτουργεί με τρόπο που εμπνέει όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας, διαμορφώνονται οι κατάλληλες συνθήκες, ώστε να προληφθεί ο σχολικός εκφοβισμός και να εξασφαλιστεί η ευημερία όλων των μελών της σχολικής κοινότητας.

Τίτλος:

Τεχνικές Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας με την υποστήριξη της Τεχνητής Νοημοσύνης:
Σχεδιά-Ζώντας μια Διδασκαλία με Νόημα / Differentiated Instruction Techniques Supported by Artificial Intelligence:

1^{ος} συγγραφέας:

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΑΣΒΕΣΤΑΣ
Δι.Π.Ε. Γ' Αθήνας & Πανεπιστήμιο Λευκωσίας
anastasios.asvestas@gmail.com

Περίληψη:

Η εισήγηση εξετάζει πώς οι τεχνικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας μπορούν να εμπλουτιστούν με την υποστήριξη της Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ), ώστε να σχεδιάζουμε διδασκαλίες με νόημα και ουσιαστική συμμετοχή όλων των μαθητών. Αφού οριστούν βασικές έννοιες, παρουσιάζονται στρατηγικές όπως το Think-Pair-Share, RAFT, Jigsaw, Frayer Model και Think-Tac-Toe, οι οποίες επιτρέπουν διαφοροποίηση περιεχομένου, διαδικασίας και προϊόντος. Η ΤΝ αξιοποιείται για εξατομίκευση, παραγωγή υλικού (π.χ. ChatGPT), δημιουργία πολυμέσων (avatars, ομιλούσες εικόνες) και προσβάσιμες λύσεις. Μέσα από παραδείγματα σχεδίων μαθήματος, αναδεικνύεται ο ρόλος του εκπαιδευτικού ως δημιουργού και συντονιστή μαθησιακών εμπειριών που ανταποκρίνονται στις διαφορετικές ανάγκες και ενδιαφέροντα των μαθητών. Στόχος είναι η σύνθεση παιδαγωγικής και τεχνολογίας για ένα συμπεριληπτικό, συνεργατικό και σύγχρονο σχολείο.

Τίτλος:

Η αξιοποίηση των παραμυθιών ως εργαλείο ενδυνάμωσης της πολιτισμικής ταυτότητας Ρομά μαθητών:
Μια διαπολιτισμική εμπειρία Erasmus
[A7-299]

1^{ος} συγγραφέας:

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΤΣΙΩΠΗ
Δ/ντρια Δημοτικού Σχολείου
voulakats@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΑΛΕΞΙΟΣ ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΗΣ
Εποπτης Ποιότητας της Εκπαίδευσης
alexmastr@yahoo.gr

Περίληψη:

Στον μαγικό κόσμο των παραμυθιών, η φράση «Μια φορά κι έναν καιρό...» αποτελεί πύλη φαντασίας, συναισθήματος και ηθικών διδαγμάτων για μικρούς και μεγάλους. Τα παραμύθια, ως μορφή άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, λειτουργούν ως εκπαιδευτικά εργαλεία, προσφέροντας συναισθηματική ασφάλεια, καλλιέργεια της φαντασίας, ηθική διαπαιδαγώγηση και ενίσχυση της πολιτισμικής ταυτότητας των παιδιών. Με χαρακτηριστές που κυμαίνονται από ξωτικά και μάγους μέχρι κακούς λύκους και κακές μητριές, οι ιστορίες αυτές προσφέρουν στα παιδιά έναν ασφαλή χώρο να κατανοήσουν σύνθετα ψυχοκοινωνικά ζητήματα. Η αφήγηση παραμυθιών δεν είναι απλώς ένα μέσο ψυχαγωγίας, αλλά είναι και ένας τρόπος διαπαιδαγώγησης, οικοδόμησης αυτογνωσίας και ενίσχυσης της συναισθηματικής νοημοσύνης. Ειδικά για τους μαθητές Ρομά, τα παραμύθια μπορούν να λειτουργήσουν ως γέφυρα, μεταξύ της κυρίαρχης κουλτούρας του σχολείου και της δικής τους πολιτισμικής κληρονομιάς. Η αξιοποίηση ρόμικων παραμυθιών στην εκπαιδευτική διαδικασία συμβάλλει στην ενδυνάμωση της πολιτισμικής ταυτότητας των Ρομά, στην ενεργή συμμετοχή στη μάθηση και στην καλλιέργεια σχέσεων σεβασμού και ισότητας με τους συμμαθητές τους. Για τον σκοπό αυτόν, στην παρούσα εργασία, παρουσιάζεται ένα παραμύθι των Ρομά (και σε μορφή ψηφιακής αφήγησης), μεταφρασμένο σε εννιά ευρωπαϊκές γλώσσες, ως πράξη πολιτισμικής ώσμωσης και διαλόγου, προωθώντας αξίες όπως η δικαιοσύνη, η ισότητα και η ανθρωπιά μέσω της πανανθρώπινης γλώσσας του παραμυθιού. Το παραμύθι δημιουργήθηκε λόγω της συμμετοχής ενός σχολείου, στο οποίο φοιτούν μαθητές αποκλειστικά Ρομά, σε πρόγραμμα Erasmus+ και της συνεργασίας του με αρκετά διαπολιτισμικά σχολεία ευρωπαϊκών χωρών. Η πολυγλωσσική αυτή παρουσίαση αποσκοπεί στην αναγνώριση και προβολή της ρόμικης πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και στην ανάδειξη της συμβολής τέτοιων πρακτικών στη δημιουργία ενός σχολείου ισότητας, συμπερίληψης, ένταξης και πολιτισμικής πολυφωνίας, όπου όλοι οι μαθητές έχουν χώρο να εκφράσουν και να αναγνωρίσουν την αξία και τη μοναδικότητά τους.

Τίτλος:

Εκμάθηση Γλωσσών και Τεχνολογία-COMPUTER ASSISTED KLANGUAGE LEARNING
[A4-302]

1^{ος} συγγραφέας:

ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΡΟΥΝΤΖΟΥ
ΔΠΕ ΑΡΚΑΔΙΑΣ
georgiakarountzou@yahoo.gr

2^{ος} συγγραφέας:

ΘΕΟΔΩΡΑ ΚΑΡΟΥΝΤΖΟΥ
ΕΚΠΑ
kartheodora4@gmail.com

3^{ος} συγγραφέας:

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΚΑΡΟΥΝΤΖΟΥ
ΕΚΠΑ
pennykarountzou2@gmail.com

Περίληψη:

In the modern era of globalization and technological revolution, education faces two critical challenges: the need for intercultural competence and communication, and the utilization of digital tools in language learning. This study focuses on the intersection of these two fields, exploring how technology can enhance intercultural education and language learning, particularly in multicultural environments. Although research exists on Computer-Assisted Language Learning (CALL) and intercultural education separately, few studies examine the contribution of technology to the development of intercultural skills through language teaching. This study aims to analyze the potential of digital tools (AI, virtual reality, online platforms) in creating culturally sensitive language courses.

Τίτλος:

Ο ρόλος της ενσυναίσθησης στη σχολική ηγεσία υπό το πρίσμα του Πάουλο Φρέιρε:
Η περίπτωση ενός Εσπερινού Γενικού Λυκείου
[A7-306]

1^{ος} συγγραφέας:

ΕΥΗ ΣΤΑΘΟΥΛΙΔΟΥ
Εκπαιδευτικός, Υπ. Διδάκτωρ Δ.Π.Θ.
e.stathoulidou@gmail.com

Περίληψη:

Η παρούσα εργασία διερευνά τον ρόλο της ενσυναίσθησης στη σχολική ηγεσία, αντλώντας θεωρητικά ερείσματα από την κριτική παιδαγωγική προσέγγιση του Πάουλο Φρέιρε. Σκοπός της έρευνας είναι να αποσαφηνίσει το εννοιολογικό πλαίσιο της ενσυναίσθητικής ηγεσίας υπό το φαινομενολογικό και κριτικό πρίσμα της φρεϊριανής παιδαγωγικής, να αναδείξει τη σύνδεση μεταξύ των αξιών του διαλόγου, της ιστιμίας, του σεβασμού και της κοινωνικής δικαιοσύνης με την ενσυναίσθητική ηγεσία, καθώς και να εξετάσει πώς αυτές οι αρχές μπορούν να εφαρμοστούν στην πράξη, στο πλαίσιο ενός ετερογενούς και ευάλωτου σχολικού πληθυσμού. Η μελέτη εστιάζει στην έννοια της συμπονετικής ενσυναίσθησης (compassionate empathy), δηλαδή την κατανόηση των συνθηκών ζωής των μαθητών και την ανάληψη δράσης για τη βελτίωση της εκπαιδευτικής τους εμπειρίας. Ο Φρέιρε, αν και δεν χρησιμοποιεί ρητά τον όρο «ενσυναίσθηση», θεμελιώνει την παιδαγωγική του πρόταση σε αξίες που εμπειρεύουν: τον διάλογο, τον σεβασμό, την αγάπη και τη δέσμευση για κοινωνική αλλαγή. Η εμπειρική έρευνα βασίζεται στη μελέτη περίπτωσης του Εσπερινού Γενικού Λυκείου Ξάνθης, ενός σχολείου που λειτουργεί ως χώρος «δεύτερης ευκαιρίας» για μαθητές με πολλαπλές και διασταυρούμενες μορφές ευαλωτότητας. Ο μαθητικός πληθυσμός περιλαμβάνει άτομα από ποικίλα κοινωνικο-οικονομικά στρώματα, μέλη της μουσουλμανικής κοινότητας, ενήλικους εργαζόμενους, μονογονεϊκές οικογένειες και μαθητές με ειδικές ανάγκες. Η επιτόπια έρευνα διεξήχθη κατά τη σχολική χρονιά 2024–2025 και αξιοποίησε τα εργαλεία της εθνογραφικής μεθόδου: συμμετοχική παρατήρηση, ημιδομημένες συνεντεύξεις με εκπαιδευτικούς και μαθητές, καθώς και καταγραφή καθημερινών εμπειριών σε ημερολόγια πεδίου. Τα ερευνητικά δεδομένα καταδεικνύουν τη δυναμική της ενσυναίσθητικής ηγεσίας σε συνθήκες έντονης κοινωνικής ετερογένειας. Η εργασία τεκμηριώνει ότι μια σχολική ηγεσία εμπνευσμένη από τη φρεϊριανή παιδαγωγική μπορεί να λειτουργήσει καταλυτικά στη διαμόρφωση ενός συμπεριληπτικού και απελευθερωτικού σχολικού περιβάλλοντος, ενισχύοντας τη συμμετοχή, την ενδυνάμωση και την εκπαιδευτική δικαιοσύνη.

Τίτλος:

Υποστηρίζοντας τους μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες στο γενικό σχολείο:
η ματιά των εκπαιδευτικών
[A7-309]

1^{ος} συγγραφέας:

ΧΑΡΑ ΛΟΥΤΑ
Διευθύντρια
xalouta@gmail.com

Περίληψη:

Η παρούσα έρευνα εξετάζει τις αντιλήψεις εκπαιδευτικών και διευθυντών αναφορικά με τις υπάρχουσες δομές υποστήριξης για μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (ΕΕΑ) στο πλαίσιο της γενικής εκπαίδευσης. Αν και αναγνωρίζεται η αξία της συνεκπαίδευσης και των Τμημάτων Ένταξης, προκύπτουν σημαντικά εμπόδια, όπως η έλλειψη κατάλληλων υποδομών, η περιορισμένη διεπιστημονική συνεργασία και οι ανεπάρκειες στην επιμόρφωση. Οι εκπαιδευτικοί επισημαίνουν την ανάγκη για πιο σαφές θεσμικό πλαίσιο, αναβαθμισμένη επαγγελματική κατάρτιση και ενίσχυση της συμμετοχής των γονέων, ώστε να επιτευχθεί ουσιαστική ένταξη των μαθητών με ΕΕΑ. Διαφαίνεται, τέλος, η ανάγκη για μεταρρυθμίσεις που θα ενδυναμώσουν τόσο την παιδαγωγική επάρκεια των εκπαιδευτικών όσο και την αποτελεσματική εφαρμογή της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης.

Τίτλος:

Συμπερίληψη στην πράξη Υποστηρίζοντας την εκπαιδευτική πορεία
παιδιών με νοητική υστέρηση από την προσχολική στη σχολική εκπαίδευση
[A7-312]

1^{ος} συγγραφέας:

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΟΡΑΚΑΚΗ
Πανεπιστήμιο Λευκωσίας
korakaki.ai@unic.ac.cy

Περίληψη:

Η εκπαιδευτική πορεία από την προσχολική στη σχολική εκπαίδευση αποτελεί καθοριστικό στάδιο για τη μαθησιακή πρόοδο και την κοινωνική ένταξη κάθε παιδιού και κυρίως για τα παιδιά με νοητική υστέρηση. Σκοπός της παρούσας βιβλιογραφικής ανασκόπησης είναι να αποτυπώσει τις βασικές δεξιότητες σχολικής ετοιμότητας και να καταγράψει τις παρεμβάσεις που συμβάλλουν στην ομαλή ένταξη και συμπεριληψη παιδιών με νοητική υστέρηση στο δημοτικό σχολείο. Μέσα από τη διερεύνηση πρόσφατων ερευνητικών δεδομένων και τεκμηριωμένων πρακτικών, αναδεικνύονται στρατηγικές που ενισχύουν τη γλωσσική και κοινωνική ανάπτυξη, την αυτονομία και την προσαρμοστικότητα των μαθητών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάγκη έγκαιρης και πολυεπίπεδης προετοιμασίας του σχολικού πλαισίου, στην παιδαγωγική διαφοροποίηση και στην ενεργή συνεργασία γονέων, εκπαιδευτικών και διεπιστημονικών ομάδων υποστήριξης (Ε.Δ.Υ., ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.), με στόχο τη δημιουργία ενός συμπεριληπτικού περιβάλλοντος μάθησης. Παρουσιάζονται, τέλος, ενδεικτικές πρακτικές και προτάσεις υποστήριξης που διευκολύνουν τη μετάβαση των παιδιών με νοητική υστέρηση από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό σχολείο, προάγοντας την ισότιμη συμμετοχή τους στη σχολική ζωή.

Τίτλος:

Η Φυσική Δραστηριότητα ως Παιδαγωγικό Εργαλείο για την Ενίσχυση της Αγγλικής Γλώσσας
σε Πολυπολιτισμικά Σχολικά Πλαίσια
[A7-320]

1^{ος} συγγραφέας:

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ
panagiotisandrouts@gmail.com

2^{ος} συγγραφέας:

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΡΜΗ
vaskarmi1976@gmail.com

Περίληψη:

Η παρούσα ερευνητική εργασία διερευνά τις δυνατότητες αξιοποίησης της φυσικής δραστηριότητας ως εναλλακτικής και πολυαισθητηριακής διδακτικής πρακτικής για την ενίσχυση της εκμάθησης της Αγγλικής γλώσσας σε πολυπολιτισμικά σχολικά περιβάλλοντα. Ανταποκρινόμενη στις σύγχρονες παιδαγωγικές προκλήσεις της διαπολιτισμικής τάξης και στην ανάγκη ανάπτυξης συμμετοχικών και συμπεριληπτικών προσεγγίσεων, η μελέτη στηρίζεται σε θεωρητικά μοντέλα της διαπολιτισμικής παιδαγωγικής, της βιωματικής μάθησης, της σωματοποιημένης γνώσης (embodied cognition) και της διαθεματικότητας. Κεντρικό ερευνητικό ερώτημα αποτελεί το κατά πόσο η ενσωμάτωση δραστηριοτήτων φυσικής αγωγής μπορεί να υποστηρίξει την εκμάθηση της Αγγλικής ως ξένης γλώσσας, ενισχύοντας την ενεργό συμμετοχή μαθητών από διαφορετικά πολιτισμικά και γλωσσικά υπόβαθρα και προάγοντας τη διαπολιτισμική επικοινωνία, την ενσυναίσθηση και τη συνεργασία. Η μεθοδολογική προσέγγιση της μελέτης είναι μικτή (mixed methods), συνδυάζοντας ποσοτικά και ποιοτικά εργαλεία συλλογής δεδομένων. Το ερευνητικό δείγμα περιλαμβάνει 120 μαθητές/τριες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και 40 εκπαιδευτικούς από σχολικές μονάδες της Περιφερειακής Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Ελλάδας με ποικιλία γλωσσικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά. Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε μέσω ερωτηματολογίων (για την αποτύπωση στάσεων, αντιλήψεων και αυτοαναφορών των συμμετεχόντων), ημιδομημένων συνεντεύξεων (ιδιαίτερα με τους εκπαιδευτικούς), καθώς και άμεσης παρατήρησης κατά την εφαρμογή οργανωμένων διδακτικών παρεμβάσεων, στις οποίες η διδασκαλία της Αγγλικής συνδυάστηκε με φυσικές δραστηριότητες όπως παιχνίδια ρόλων, κινητικά γλωσσικά παιχνίδια και ομαδικές ασκήσεις σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους. Τα αποτελέσματα καταδεικνύουν ότι η σύνδεση της γλωσσικής μάθησης με τη σωματική δραστηριότητα επιδρά θετικά σε πολλαπλά επίπεδα: βελτιώνει την κατανόηση και χρήση της Αγγλικής, αυξάνει τη συμμετοχή των μαθητών ανεξαρτήτως γλωσσικού επιπέδου, καλλιεργεί θετικό και υποστηρικτικό μαθησιακό κλίμα και προωθεί τη διαπολιτισμική αλληλεπίδραση και συνεργασία. Οι εκπαιδευτικοί αξιολόγησαν θετικά την εμπειρία, αναγνωρίζοντας τη μεθοδολογική ευελιξία και την εκπαιδευτική αξία των κινητικών και παιγνιδιών δραστηριοτήτων ως εργαλείων προώθησης της γλωσσικής ένταξης. Η ερευνητική εργασία καταλήγει σε προτάσεις για αναμόρφωση της διδακτικής πρακτικής και ανάπτυξη διεπιστημονικών μοντέλων που συνδυάζουν την ξενόγλωσση εκπαίδευση με τη φυσική αγωγή, στο πλαίσιο ενός ανθρωποκεντρικού, συμπεριληπτικού και πολιτισμικά ευαίσθητου σχολείου. Τέλος, προτείνονται δράσεις για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και την ένταξη σχετικών παρεμβάσεων στα αναλυτικά προγράμματα σπουδών.

Τίτλος:

Ο ρόλος της Ενσυναίσθησης στη διαμόρφωση υγιών μαθησιακών περιβαλλόντων στην Εκπαίδευση Ανηλίκων και Ενηλίκων
[A6-278]

1^{ος} συγγραφέας:

ΟΛΓΑ ΠΛΑΓΙΣΟΥ

2^{ος} συγγραφέας:

ΙΩΑΝΝΑ ΡΑΜΟΥΤΣΑΚΗ

Περίληψη:

Σκοπός της συγκεκριμένης εισήγησης είναι η παρουσίαση μιας εκπαιδευτικής Πρότασης-Παρέμβασης, μέσα από την οποία υποστηρίζεται και αναδεικνύεται η σημασία της ενσυναίσθησης και η αναγκαιότητα συστηματικής καλλιέργειάς της στην Εκπαίδευση, με βασικό μέλημα την κοινωνική ευαισθητοποίηση των εκπαιδευόμενων, Ανηλίκων (μαθητών και μαθητριών) και Ενηλίκων (Εκπαιδευτικών) και την περαιτέρω καλλιέργεια της προσωπικότητάς τους (Ραμουτσάκη, 2021α & Πλαγίσου & Ραμουτσάκη, 2024). Στην Παρέμβαση αυτή αξιοποιούνται ενεργητικές τεχνικές συνεργατικής, διερευνητικής και ανακαλυπτικής Μάθησης, σε συνδυασμό με μοντέλα παρατήρησης έργων Τέχνης και, ειδικότερα, μιας ταινίας μικρού μήκους, καθώς και δόκιμες πηγές. Από την εφαρμογή της στο σχολικό περιβάλλον αναδείχθηκε η θετική επίδραση του εγχειρήματος τόσο για τους/τις εκπαιδευτικούς όσο και για τους μαθητές και τις μαθήτριες, με προστιθέμενη αξία στο μαθησιακό και παιδαγωγικό αποτέλεσμα, αλλά και η αναγκαιότητα καλλιέργειας της ενσυναίσθησης για τη διαμόρφωση υγιούς κοινωνικής συμπεριφοράς, εντός και εκτός Σχολείου.